

Kallelse

Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden kallas till sammanträde 2019-12-11

Plats och tid

Välfärd Gävle, Magasinsplan 19, Gevaliasalen 08:30-12:00

Ordförande

Ahmed Amin (S)

Förhinder anmäls till

Maria Vidman

Gruppmöte, den 11 december, kl 08.00-08.30, Magasinsplan 19:

(S), (MP), (C), (L): Gevaliasalen

(M), (KD): Espresso, plan 2

(V), Ebony, plan 1

(SD): Rum 137, plan 1

Kallelse

1. Mötets öppnande

2. Upprop och val av justerare

3. Fastställande av föredragningslista

4. Anmälan av ordförandeberedning

Ärendebeskrivning

Ordförandeberedning har ägt rum den 27 november mellan klockan 08.15-09.00. Närvarande var ordförande Ahmed Amin (S), förste vice ordförande Emilie Lejon (MP) samt andre vice ordförande Per Sundström (KD).

5. Anmälan av övriga frågor

6. Beslutsärende: Vidtagna åtgärder Skolinspektionen

19AFN135

Ärendebeskrivning

Föredragande: Magnus Höijer

Handlingar i ärendet

- Redovisning av vidtagna åtgärder för att avhjälpa påtalade brister från Skolinspektionen inom Gävle kommun Dnr 31-SI 2019:291.
- Beslut för vuxenutbildning efter tillsyn i Gävle kommun. Dnr 31-SI 2019:291

7. Beslutsärende: Remiss- Miljöstrategiskt program Gävle kommun

19AFN152

Förslag till beslut

- Att anta yttrandet som sitt eget.

Ärendebeskrivning

Föredragande: Katarina Stistrup

Handlingar i ärendet

- Remissvar - Förslag till miljöstrategiskt program Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden.

Kallelse

- Remiss- Miljöstrategiskt program Gävle kommun 2.0.
- Remiss- Förslag till Miljöstrategiskt program 2.0.
- Förlängd svarstid för synpunkter på förslag till Miljöstrategiskt program Gävle kommun 2.0.

8. Beslutsärende: Remiss- Riktlinjer för skolskjuts och elevresor i Gävle kommun.

19AFN162

Förslag till beslut

- Att anta yttrandet som sitt eget.

Ärendebeskrivning

Föredragande: Magnus Höijer

Handlingar i ärendet

- Remissvar - Förslag till riktlinjer för skolskjuts och elevresor i Gävle kommun.
- § 47 Samhällsbyggnadsnämnden -Riktlinjer skolskjuts och elevresor.
- PM – Riktlinjer för skolskjuts och elevresor i Gävle kommun 2.
- Riktlinjer skolskjuts och elevresor.
- Remiss- Riktlinjer för skolskjuts och elevresor i Gävle kommun.
- Tjänsteskrivelse från Samhällsbyggnad- Riktlinjer Skolskjuts och elevresor.
- Skolskjutsriktlinjer.

9. Beslutsärende: Attesträtt 2020 Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden.

19AFN174

Förslag till beslut

- Att godkänna bilagda beslutsattestanter att gälla under år 2020,
- Att ekonomichef och strateg för kvalitetsledning och verksamhetsutveckling som ersättare tilldelas rätten att beslutsattestera utanordningar via dagbokföringen under 2020 inom arbetsmarknads- och funktionsrättsnämndens ansvarsområde, samt

Kallelse

- Att respektive enhetschef vid fyra särskilda boenden, eller den som denne utser i sitt ställe, ansvarar för och har rätt att beslutsattestera de pengar kunderna betalar in till den gemensamma "hushållskassan".

Ärendebeskrivning

Föredragande: Anders Paulsen

Handlingar i ärendet

- Missiv- Attest rätt 2020 för Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden.
- Bilaga 1 för Attest rätt 2020 för Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden.

10. Beslutsärende: Undertecknande av handlingar 2020 Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden.

19AFN175

Förslag till beslut

- Att utfärdande av fullmakt hos posten och kvittens av ankommande värdepast delegeras till sektorchef och biträdande sektorchef som ersättare.

Ärendebeskrivning

Föredragande: Anders Paulsen

Handlingar i ärendet

- Missiv- Undertecknande av handlingar 2020 inom Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämndens ansvarsområde.
- Bilaga 1- Undertecknande av handlingar 2020.

11. Beslutsärende: Fördelning av föreningsstöd till funktionshindersföreningar inför år 2020.

19AFN179

Förslag till beslut

- Att godkänna fördelningen av Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämndens föreningsstöd åt funktionshindersföreningar, på totalt 645 200 kronor för år 2020.

Ärendebeskrivning

Föredragande: Katarina Stistrup

Handlingar i ärendet

- Fördelning av föreningsstöd till funktionshindersföreningar inför år 2020.

Kallelse

- Förslag- Fördelning av föreningsstöd till funktionshindersföreningar inför år 2020.

12. Beslutsärende: Webbdiarium

19AFN170

Förslag till beslut

- Att uppdra till Sektor Velfärd att förbereda för att under 2020 publicera Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämndens diarium (register över allmänna handlingar) på gavle.se, så kallat webbdarium.

Ärendebeskrivning

Föredragande: Katarina Stistrup

Handlingar i ärendet

- Webbdiarium Sektor Velfärd

13. Kommande beslut: Upphandling av extern utbildningsanordnare inom vuxenutbildning, Velfärd Gävle.

19AFN178

Ärendebeskrivning

Föredragande: Magnus Höijer och Karina Zettlin Lindholm

Handlingar i ärendet

- Upphandling utbildningsanordnare Vuxenutbildning

14. Beslutsärende: Ekonomiska månadsrapporter 2019 för Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden.

19AFN23

Ärendebeskrivning

Handlingar för den ekonomiska månadsrapporten kommer att skickas ut den 10 december.

Föredragande: Anders Paulsen

Kallelse

15. Beslutsärende: Fördelning av medel till boenden inom socialpsykiatri.

19AFN180

Förslag till beslut

- Att fördela 10 000 kronor från arbetsmarknads- och funktionsrättsnämndens medel som resurser för sociala aktiviteter till boenden inom socialpsykiatri för individer som omfattas av personkrets 3, samt
- att paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Ärendebeskrivning

Föredragande: Anders Paulsen

Handlingar i ärendet

- Missiv- Fördelning av medel till boenden inom socialpsykiatri.

16. Kommande beslut: Internbudget för Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden år 2020

Ärendebeskrivning

Föredragande: Anders Paulsen

17. Kommande beslut: Verksamhetsplan för år 2020 för Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden med utblick 2021-2023

Ärendebeskrivning

Föredragande: Martin Wagner

18. Informationsärende: Aktuellt från Sektor Välfärd

Ärendebeskrivning

Föredragande: Magnus Höijer

19. Informationsärende: Ej verkställda beslut enligt SoL och LSS, kvartal tre 2019

19AFN150

Ärendebeskrivning

Föredragande: Katarina Stistrup

Kallelse

Handlingar i ärendet

- Ej verkställda beslut enligt SoL och LSS avseende kvartal tre 2019, AFN

20. Beslutsärende: Delegationsbeslut

Förslag till beslut

- Att godkänna rapporteringen av delegationsbeslut

Handlingar i ärendet

- Borttagen på grund av sekretess
- Remissvar - Personlig assistans för samtliga hjälpmoment som avser andning och måltider i form av sondmatning

21. Kommande beslut februari 2020

Ärendebeskrivning

- Internkontrollplan 2020
- Internkontrollrapport 2019
- Verksamhetsrapport 2019

**Beslutsärende: Vidtagna
åtgärder Skolinspektionen**

6

19AFN135

Tjänsteskrivelse

Handläggare
Helene Svensson
Tfn 026-17 90 91
helene.svensson@gavle.se

Arbetsmarknads- och
funktionsrättsnämnden

Redovisning av vidtagna åtgärder för att avhjälpa påtalade brister från Skolinspektionen inom Gävle kommun Dnr 31-SI 2019:291

Bakgrund

I beslut från Skolinspektionen 219-06-20, dnr 31-SI 2019:291, konstateras att Gävle kommun inte uppfyller kraven enligt de föreskrifter som gäller för systematiskt kvalitetsarbete. Enligt ovan nämnda beslut föreligger skäl att förelägga Gävle kommun att fullgöra sina skyldigheter och att vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Ärendebeskrivning

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Gävle kommun att senast den 13 januari 2020 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Nedan redovisas förslag på åtgärder. I de fall det är möjligt får bristen avhjälpas på annat sätt.

Förutsättningar för vuxenutbildningen

Skolinspektionen konstaterar att Gävle kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Hemkommunen tar ansvar för att det för varje elev inom kommunal vuxenutbildning upprättas en individuell studieplan, att planen innehåller uppgifter i enlighet med författningarnas krav och att de informeras när planen revideras. (20 kap. 8 § skollagen; 2 kap 16 § förordning om vuxenutbildning)

Åtgärder

Gävle kommun ska se till att individuella studieplaner upprättas och revideras i enlighet med skolförfattningarna. I detta ingår:

- Att rektorerna ser till att en elevs individuella studieplan vid behov revideras.

- Att rektorerna ser till att informera en elevs hemkommun om elevens individuella studieplan reviderats.

Styrning och utveckling av vuxenutbildningen

Skolinspektionen konstaterar att Gävle kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Huvudmannen följer upp resultat inom utbildningen i förhållande till de nationella målen, och dokumenterar denna uppföljning. (1 kap. 9 §, 4 kap. 3 och 6 §§ skollagen)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar huvudmannen om och genomför nödvändiga utvecklingsåtgärder för att säkerställa en likvärdig utbildning, och dokumenterar dessa. (1 kap. 9 §, 4 kap. 3 och 6-7 §§ skollagen; Lvux 12, 1 Utbildningens uppdrag och värdegrund, Utveckling av vuxenutbildningens verksamheter)
- Huvudmannen planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (1 kap. 9 §, 4 kap. 3 och 6-7 §§ skollagen)
- Kommunen fördelar resurser till utbildning inom skolväsendet efter elevernas olika förutsättningar och behov, för att säkerställa en likvärdig utbildning. (1 kap. 9 §, 2 kap. 8a § skollagen)
- Huvudmannen ser till att det i verksamheterna bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever samt tar emot anmälningar om kränkande behandling från rektorer. (6 kap. 6-10 §§ skollagen; Lvux 12, 1 Utbildningens uppdrag och värdegrund, Grundläggande värden)

Åtgärder

Gävle kommun ska se till att det systematiska kvalitetsarbetet för kommunal vuxenutbildning bedrivs i enlighet med skolförfattningarna. I detta ingår:

- Att resultat följs upp för att få en samlad bild av verksamheterna, innefattandes kunskapsresultat och trygghet och studiero samt att det bedrivs ett målinriktat arbete mot kränkande behandling.
- Att resultaten analyseras.
- Att utvecklingsåtgärder beslutas och resurser fördelas utifrån analysen.
- Att genomförandet av utvecklingsåtgärderna planeras, innefattandes vem som är ansvarig för de olika utvecklingsåtgärderna och när de ska följas upp.
- Att det systematiska kvalitetsarbetet dokumenteras.

Ansvarig för ärendet

Lisa Kvarnlöf, verksamhetschef vuxenutbildning, Gävle kommun.
026 – 17 71 71

Åtgärder som vidtagits

Individuella studieplaner

Idag har alla elever på Vuxenutbildningen en individuell studieplan, den är dock statisk i nuläget och ej i enlighet med skolförfattningarna. Gävle kommun ska säkerställa att individuella studieplaner upprättas och revideras i enlighet med skolförfattningarna på Vuxenutbildningen och har därför startat *Projekt SYV*. Syftet med projektet är att med hjälp av Skolverkets stödmaterial "Individuell studieplan inom vuxenutbildningen" utforma en process som säkerställer att varje enskild individ på Vuxenutbildningen i Gävle kommun har en upprättad individuell studieplan som revideras vid behov. De individuella studieplanerna blir även en viktig del i det systematiska kvalitetsarbetet. Detta bland annat för att följa upp i vilken utsträckning de studerande uppnår sina utbildningsmål samt om det sker inom den planerade tidsramen. De kommer även att kunna utgöra en del i planeringen av kommande kursutbud.

Projektet kommer även att utveckla ett arbetssätt som säkerställer att eleven fullt ut får det stöd den har rätt till gällande studie- och yrkesvägledning. Detta genom samverkan mellan lärare, studie- och yrkesvägledare och rektorer. Projektet kommer även att se över ansökningsförfarandet till Vuxenutbildningen i Gävle. I Projekt SYV finns två projektledare (rektorer) och projektdeltagare (studie- och yrkesvägledare). Projektet pågår till juni 2020 och alla elever vid Vuxenutbildningen kommer vid denna tidpunkt ha en studieplan som är i enlighet med skolförfattningarna och som revideras efter behov.

Parallellt med detta projekt pågår ett större projekt med att ta fram en gemensam handlingsplan för deltagare i försörjningsstöd. Detta är ett samverkansprojekt mellan Arbetsförmedlingen, Försörjningsstöd, Arbetsmarknadsenheten och Vuxenutbildningen.

Systematiskt kvalitetsarbete

Ledningen för Vuxenutbildningen i Gävle kommun kommer att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet med stöd av SIQ (Institutet för Kvalitetsutveckling). En ledningsmodell som säkerställer stabilitet och systematiska kvalitetsarbete kommer att arbetas fram och koordineras i kommunens ledningssystem Stratsys.

Vuxenutbildningens kommer genom det systematiska kvalitetsarbetet att kunna ge en samlad bild av vuxenutbildningen:

- Beskriva resultat och måluppfyllelse i förhållande till de nationella och kommunala målen
- Analysera och bedöma måluppfyllelse i verksamheten
- Ange åtgärder för förbättring
- Ge nämnden ett bra beslutsunderlag inför kommande års mål- och budgetarbete

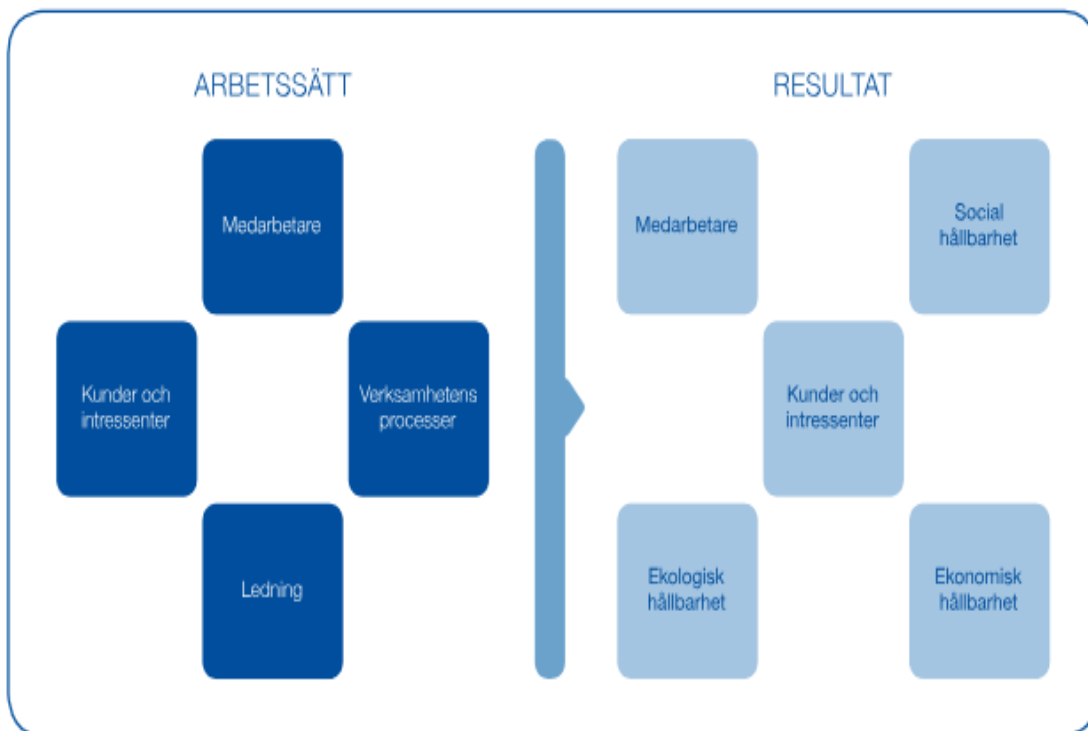
Den gemensamma målbilden för de olika verksamheterna inom vuxenutbildningen är att:

- Erbjudna en flexibel och individanpassad utbildning av hög kvalitet för alla vuxna mot vidare studier och arbete
- Vara Sveriges bästa Vuxenutbildning

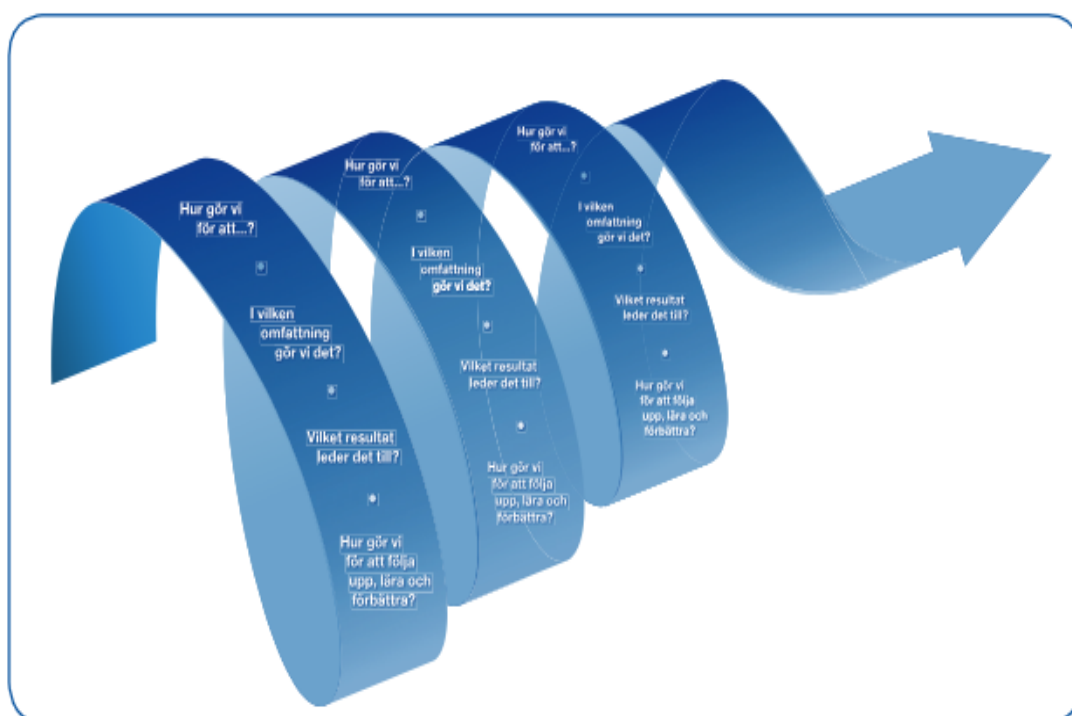
Vuxenutbildningens kvalitetsarbete ska strategiskt genomsyra allt utvecklingsarbete. Detta innebär att det ska vara tydligt med vad som ska åstadkommas och att det är hela organisationen som ska hjälpas åt, ta ansvar och utveckla arbetet tillsammans. Verksamheten ska göra "rätt saker" på "rätt sätt". Med "rätt saker" avses tjänster som Vuxenutbildningens intressenter och kunder efterfrågar och värdesätter. Med "rätt sätt" avses att Vuxenutbildningen har, och hela tiden utvecklar ändamålsenliga arbetssätt och processer för att leverera "rätt saker".

Kulturen på Vuxenutbildningen i Gävle ska bestå av fem delar:

- Vuxenutbildningen ska skapa värde med kunder och intressenter
- Vuxenutbildningen ska leda för hållbarhet
- Vuxenutbildningen ska involvera motiverade medarbetare
- Vuxenutbildningen ska utveckla värdeskapande processer
- Vuxenutbildningen ska förbättra verksamhet och skapa innovationer

Strukturen ska bygga på SIQ:s Managementmodell som utgörs av de områden som har störst inverkan på en organisations resultat. Områdena fokuserar på kunder och intressenter, ledarskap, medarbetare och processer och inom dessa områden ska Vuxenutbildningen utveckla sina arbetssätt för att på så sätt stärka kulturen och resultaten. Se figur ovan.

Systematiken ska bestå i att ställa frågor som ska leda till insikt om hur verksamheten på Vuxenutbildningen fungerar. Frågorna Vuxenutbildningen ställer sig kommer från SIQ Managementmodell och systematiken ser ut som i figuren ovan.

Att arbeta med kvalitetsutveckling med stöd av SIQ Managementmodell är ett långsiktigt arbete som grundar sig i allas delaktighet. Ledningsgruppen arbetar nu med att, som ett första steg, samla fakta om verksamheten. Syftet är att sammanställa Vuxenutbildningens grundförutsättningar och ge en bild av verksamheten. Arbetet ska vara klart i december 2019. Nulägesbilden kommer att rapporteras på Arbetsmarknad- och funktionsrättsnämndens sammanträde i februari 2020.

I januari 2020 genomförs en kartläggning, med hjälp av SIQ Managementmodell, av Vuxenutbildningens verksamhet. Kartläggningen resulterar i en verksamhetsbeskrivning, där en analys av styrkor och framtida utvecklingsområden ingår. Varje rektor ansvarar för att skapa en verksamhetsbeskrivning för sin respektive enhet med hjälp av medarbetarna. Verksamhetsbeskrivningen är klar till sommaren 2020 och kommer att rapporteras till Arbetsmarknad- och funktionsrättsnämnden på sammanträdet i juni.

Ett mål är att vuxenutbildningen ska delta i kvalitetsutmärkelsen "Bättre skola" under 2021.

Parallellt kommer ledningsgruppen att börja leda och etablera processer på Vuxenutbildningen. Processerna ska skapa värde för verksamhetens elever och intressenter. Arbetet med processerna ska stimulera ett förebyggande arbete där grundorsaker till problem ska identifieras och faktabaserade beslut ska tas. Innan 2020 är slut ska Vuxenutbildningens processer vara definierade, kartlagda och beskrivna.

För närvarande är uppdragsprocessen definierad – *Att utbilda vuxna*. Processen ska medföra ett utfall (output) med elever som genom stöd, stimulans och trygghet fått möjligheten att utveckla sina kunskaper och sin kompetens i syfte att stärka sin ställning i arbets- och samhällslivet.

Indikatorer på att målet i uppdragsprocessen ovan nås är:

- Andel avhopp från Vuxenutbildningen
- Andel avhopp från externa utbildningsanordnare
- Andel godkända betyg på de interna kurser vi bedriver
- Andel godkända betyg på kurser hos externa utbildningsanordnare

Den framtida strukturen

Verksamhetsplanen och det systematiska kvalitetsarbetet samlas i kommunens verksamhetssystem. Rektorer och verksamhetschef analyserar, utvärderar och planerar det systematiska kvalitetsarbetet på övergripande nivå. Rektorerna gör detsamma på verksamhetsnivå.

Vuxenutbildningen kommer följa en cyklisk process med faserna:

- Var är vi?
- Vart ska vi?
- Hur gör vi?
- Hur blev det?

Var är vi?

Vuxenutbildningen har fem studieperioder vilket kommer leda till fem olika mätperioder. Under 2019/2020 kommer vi att följa nedan indikatorer:

- Andel avhopp från Vuxenutbildningen
- Andel avhopp från externa utbildningsanordnare
- Andel godkända betyg på de interna kurser vi bedriver
- Andel godkända betyg på kurser hos externa utbildningsanordnare
- Resultat av elevenkät med fokus på samlad bild av verksamheterna, innefattandes kunskapsresultat och trygghet och studiero samt att det bedrivs ett målinriktat arbete mot kränkande behandling.

Mätpunkterna är:

- 20/12- 2019
- 20/3 -2020
- 29/5 2020
- 7/8 2020
- 30/10 2020
- 8/1 -2021

Uppföljningar av resultat och förutsättningar utmynnar i en nulägesbeskrivning som Ledningsgruppen på Vuxenutbildningen kommer att ta fram. Den presenteras löpande för medarbetarna samt rapportera till arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden.

Vart ska vi?

Nulägesbeskrivningarna kommer att analyseras utifrån Vuxenutbildningens uppdragsprocess:

- genom stöd, stimulans och trygghet har deltagarna fått möjligheten att utveckla sina kunskaper och sin kompetens i syfte att stärka sin ställning i arbets- och samhällslivet

För att kunna bedöma kvaliteten i utbildningen på Vuxenutbildningen kommer en dialog att krävas. Dialogen kommer att ske genom en verksamhetsanalys där alla medarbetare på Vuxenutbildningen kommer att delta. Dialogen kommer att genomföras under april 2020 och det är 2019/2020 års resultat på indikatorer som kommer att analyseras. Verksamhetsanalysen, kartläggningen och verksamhetsbeskrivningen kommer att resultera i utvecklingsområden för 2021. Analysen kommer även att presenteras för arbetsmarknad- och funktionsrättsnämnden under juni månad 2020 tillsammans med verksamhetsplanen.

Analysen kommer för arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden också att tjäna som ett underlag för att framföra resursbehov (ekonomiska resurser) i budgetdialoger eller motsvarande som ligger till grund för fullmäktiges budgetbeslut. Vuxenutbildningens bedömda framtida volymer, särskilda utvecklingsområden och betydande omvärldsfaktorer är viktiga inspel i budgetarbetet.

Hur gör vi?

Under september månad 2020 kommer en planering av utvecklingsinsatserna att ske. En övergripande planering av hur arbetet ska genomföras, följas upp och utvärderas kommer att ske i Ledningsgruppen. Allt dokumenteras i stratsys under verksamhetsplanen vilket leder till att nämnden och huvudmannen har full insyn. Därefter kommer varje verksamhet göra detsamma.

Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden fattar under hösten 2020 beslut om verksamhetsplan 2021, där mål och insatser bland annat för vuxenutbildningen ska ingå. Utifrån beslutad kommunal budget för 2021 beslutar nämnd om internbudget där även vuxenutbildningens budget ingår. Det underlag som presenterades under våren 2020 kommer att användas som en del i underlaget för internbudgeten.

Hur blev det?

När de övergripande och verksamhetsnära insatserna är genomförda kommer Ledningsgruppen och verksamheterna att utvärdera och följa upp arbetet.

Magnus Höjjer
Sektorchef
Välfärd Gävle

Gävle kommun

Beslut för vuxenutbildning efter tillsyn i Gävle kommun

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Gävle kommun att senast den **13 januari 2020** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Nedan redovisas förslag på åtgärder. I de fall det är möjligt får bristen avhjälpas på annat sätt.

Förutsättningar för vuxenutbildningen

Skolinspektionen konstaterar att Gävle kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Hemkommunen tar ansvar för att det för varje elev inom kommunal vuxenutbildning upprättas en individuell studieplan, att planen innehåller uppgifter i enlighet med författningarnas krav och att de informeras när planen revideras. (20 kap. 8 § skollagen; 2 kap 16 § förordning om vuxenutbildning)

Åtgärder

Gävle kommun ska se till att individuella studieplaner upprättas och revideras i enlighet med skolförfattningarna. I detta ingår:

- Att rektorerna ser till att en elevs individuella studieplan vid behov revideras.
- Att rektorerna ser till att informera en elevs hemkommun om elevens individuella studieplan reviderats.

Styrning och utveckling av vuxenutbildningen

Skolinspektionen konstaterar att Gävle kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Huvudmannen följer upp resultat inom utbildningen i förhållande till de nationella målen, och dokumenterar denna uppföljning. (1 kap. 9 §, 4 kap. 3 och 6 §§ skollagen)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar huvudmannen om och genomför nödvändiga utvecklingsåtgärder för att säkerställa en likvärdig utbildning, och dokumenterar dessa. (1 kap. 9 §, 4 kap. 3 och 6-7 §§ skollagen; Lvux 12, 1 Utbildningens uppdrag och värdegrund, Utveckling av vuxenutbildningens verksamheter)
- Huvudmannen planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (1 kap. 9 §, 4 kap. 3 och 6-7 §§ skollagen)

- Kommunen fördelar resurser till utbildning inom skolväsendet efter elevernas olika förutsättningar och behov, för att säkerställa en likvärdig utbildning. (1 kap. 9 §, 2 kap. 8a § skollagen)
- Huvudmannen ser till att det i verksamheterna bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever samt tar emot anmälningar om kränkande behandling från rektorer. (6 kap. 6-10 §§ skollagen; Lvux 12, 1 Utbildningens uppdrag och värdegrund, Grundläggande värden)

Åtgärder

Gävle kommun ska se till att det systematiska kvalitetsarbetet för kommunal vuxenutbildning bedrivs i enlighet med skolförfattningarna. I detta ingår:

- Att resultat följs upp för att få en samlad bild av verksamheterna, innefattandes kunskapsresultat och trygghet och studiero samt att det bedrivs ett målinriktat arbete mot kränkande behandling.
- Att resultaten analyseras.
- Att utvecklingsåtgärder beslutas och resurser fördelas utifrån analysen.
- Att genomförandet av utvecklingsåtgärderna planeras, innefattandes vem som är ansvarig för de olika utvecklingsåtgärderna och när de ska följas upp.
- Att det systematiska kvalitetsarbetet dokumenteras.

Bedömning

Utredningen visar att huvudmannen uppfyller formella krav på att utarbeta en individuell studieplan för varje elev vid studiernas början, men att samtliga studieplaner inte revideras och hålls aktuella. Därigenom kan inte heller elevernas hemkommuner informeras om förekommande ändringar i studieplanerna. Vidare visar utredningen att huvudmannen inte följer upp vuxenutbildningens resultat som grund för ett utvecklingsarbete. Eftersom uppföljningen har brister saknas en grund för analys, planering och beslut om åtgärder, liksom för resursfördelning utifrån egentliga behov i verksamheten. Huvudmannen har inte heller följt upp att vuxenutbildningen bedriver ett arbete mot kränkande behandling.

Föreläggande

Förutsättningar för vuxenutbildningen

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i Gävle kommuns arbete med individuella studieplaner i den kommunala vuxenutbildningen. Utredningen visar att huvudmannen uppfyller formella krav på att utarbeta en individuell studieplan för varje elev vid studiernas början, men att samtliga studieplaner inte revideras och hålls aktuella. Därigenom kan inte heller elevernas hemkommuner informeras om förekommande ändringar i studieplanerna. Detta medför också att flertalet av de individuella studieplanerna inte uppfyller syftet att vara ett redskap för individualisering i utbildningen, vilket i förlängningen riskerar att drabba en elevs möjligheter att utan dröjsmål nå uppsatta mål i studieplanen.

Enligt förordningen om vuxenutbildning ansvarar rektor för att studieplanen revideras och att hemkommunen informeras om revideringen. Av läroplan för vuxenutbildningen framgår att det är vuxenutbildningens ansvar att varje elev i kommunal vuxenutbildning och särskild utbildning för vuxna samt motsvarande utbildningar får stöd och undervisning utifrån sina individuella utbildningsmål, behov och förutsättningar.

I dokument som Skolinspektionen tagit del av, liksom av intervjuer med chefer på olika nivåer framgår att arbetet med individuella studieplaner som redskap för effektiv planering av studierna inte fungerar fullt ut. Även om eleverna har dokumenterade individuella studieplaner vars innehåll uppfyller kraven, så uppdateras inte alla studieplaner efter revideringar så att de hålls aktuella, vilket framkommer i intervju med rektorer och vuxenutbildningschef. I intervjun uttrycks vidare att det är svårt att få de individuella studieplanerna att fungera för flertalet elever. Även sektorchefen, som är högst ansvarig tjänsteman, uppger i intervju med Skolinspektionen att uppföljningen av de individuella studieplanerna har brister.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Gävle kommun inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för individuella studieplaner föreligger skäl att förelägga Gävle kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Styrning och utveckling av vuxenutbildningen

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i Gävle kommuns systematiska kvalitetsarbete för kommunal vuxenutbildning. Utredningen visar att huvudmannen inte följer upp vuxenutbildningens resultat som grund för ett utvecklingsarbete. Eftersom uppföljningen har brister saknas en grund för analys, planering och beslut om åtgärder, och i förlängningen även för resursfördelning utifrån egentliga behov i verksamheterna. Huvudmannen följer inte heller upp att det genomförs ett målinriktat arbete mot kränkande behandling.

Enligt skollagen ska varje huvudman inom skolväsendet på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Vidare ska kommuner fördela resurser till utbildning inom skolväsendet efter elevernas olika förutsättningar och behov. Varje huvudman ska också se till att det bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling och har utredningsskyldighet om en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling.

Av den verksamhetsrapport som huvudmannen skickat till Skolinspektionen framgår att huvudmannen följer upp några övergripande indikatorer som avser vuxenutbildningens verksamhet, baserat på nationell statistik från Sveriges kommuner och landsting. Bland annat redovisas andel deltagare som vid årsslut slutfört kurs inom gymnasial vuxenutbildning och andel kortutbildade som deltar i kommunal vuxenutbildning. Det saknas utfall för indikatorn *Andel elever som godkänns inom SFI-undervisningen* och det framgår också att resultat av en elevundersökning inte kan presenteras, men att vuxenutbildningen arbetar med detta för att kunna presentera ett utfall för 2019.

Enligt dokumentation som Skolinspektionen tagit del av har huvudmannen inte följt upp vuxenutbildningens målinriktade arbete mot kränkande behandling de senaste åren. I intervju med chefer i förvaltningen och rektorer framkommer att vuxenutbildningen följer motsvarande rutiner som inom utbildningsorganisationen för barn och unga, och att kränkingsärenden inte är vanligt förekommande. Representanter för arbetsmarknads- och näringslivsnämnden som deltar i Skolinspektionens intervju säger att de inte har tagit del av några anmälningar men att de anser att området behöver utvecklas med tydlig statistik och analys, så att nämnden kan arbeta med kränkingsärenden.

Av intervjuer med personer i olika chefspositioner som ansvarar för vuxenutbildningen framgår att det saknas en samlad bild av vuxenutbildningens resultat som grund för ett utvecklingsarbete. I samband med informationsinhämtningen har huvudmannen inkommit med resultat på andel deltagare inom utbildning i svenska för invandrare och kommunal vuxenutbildning som genomfört eller avbrutit studierna. I intervju med vuxenutbildningschef och rektorer säger de intervjuade att det som följs upp är hur många elever som får lägst betyget D och resultat av nationella prov inom utbildning i svenska för invandrare (SFI). De intervjuade poängterar att avbrotten är det största problemet, och att ett utvecklingsarbete planeras för att fånga upp eleverna. Sektorchefen för Valfärd Gävle, där vuxenutbildningen ingår, beskriver i intervju med Skolinspektionen att en särskild funktion som tidigare ansvarat för vuxenutbildningens systematiska kvalitetsarbete inte längre finns kvar efter en nyligen genomförd omorganisation. Det innebär enligt den intervjuade att rektorerna i dagsläget ännu inte tagit på sig ansvaret för det systematiska kvalitetsarbetet, att det därför saknas en samlad bild av verksamheten och därmed inte heller finns underlag för huvudmannens styrning av verksamheterna. Sektorchefens uppfattning är också att nämnden inte heller tydligt har efterfrågat ett sådant underlag, då den ansvariga nämnden enligt honom främst ställt frågor om snabbare genomströmning inom SFI. Representanter för den ansvariga politiska nämnden uppger i intervju att de tillsammans med tjänstemän inom kort kommer att ta fram "vad som ska mätas" i verksamheterna. Nämndens fokus på genomströmningen på SFI, kopplat till möjligheter för eleverna att försörja sig, bekräftas också i intervju med vuxenutbildningschef och rektorer.

Av intervju med sektorchef framgår att vuxenutbildningen inte har någon struktur för att följa upp och analysera verksamhetens resultat. Sektorchefen säger att det systematiska kvalitetsarbetet är ett stort utvecklingsområde och att det saknas struktur för att följa upp och utveckla verksamheten. Sektorchefen uppger att elevantal och studieavbrott visserligen följs upp inom vuxenutbildningen, men betonar att uppföljningen av avbrotten är otillräcklig. Sektorchefen säger att orsakerna till avbrott och vart eleverna går efter avbrotten generellt behöver analyseras för att vuxenutbildningen ska kunna vidta åtgärder som bidrar till att eleverna stannar i vuxenutbildningen. Representanter för den ansvariga politiska nämnden säger i intervju att de förväntar sig en analys från förvaltningen om orsaker till studieavbrott. Enligt sektorchefen behöver även uppföljning av de individuella studieplanerna stärkas, så att de utgår från elevernas reella behov och blir redskap för individualisering i undervisningen. I intervjun med sektorchefen framkommer också uppfattningen att analysförmågan i organisationen är otillräcklig och att olika resultat

som kommer fram i uppföljningen, exempelvis om de individuella studieplanernas funktion eller könsskillnader i resultaten, behöver analyseras. Representanter för den ansvariga politiska nämnden säger i intervju att det behöver införas ett system och strukturer för till exempel hantering av klagomål enligt utbildningsförvaltningens modell.

Av intervju med sektorchefen framgår att organisationen har tillgång till resurser som skulle kunna förbättra arbetet med analys av verksamheten, men att dessa inte tas tillvara. Sektorchefen säger i intervju med Skolinspektionen att organisationen som vuxenutbildningen nu tillhör har resurser som skulle kunna stärka analyserna men att insikten om att förbättringar behöver ske ännu inte finns på enhetsnivå. Sektorchefen uppger att kontorschefen i den nya organisationen har i uppgift att se till att ett utvecklingsarbete kommer till stånd, och det finns verksamhetsstöd, men rektorerna har inte använt sig av möjligheten, och eftersom det saknas struktur är det svårt att formulera uppdrag till verksamhetsstödet.

Av utredningen framgår att resursfördelningssystemet inte baseras på en analys av verksamhetens behov. Av vad som framkommer i information som huvudmannen skickat till Skolinspektionen finns inga särskilda satsningar från huvudmannen för att förbättra vuxenutbildningens måluppfyllelse, och budgeten innehåller ingen resursfördelning utan utgår från befintlig årsbudget med upp- eller nedräkning beroende på pris- och löneutveckling eller krav på effektivisering. Det saknas, enligt sektorchefen, nödvändiga analyser av verksamheterna som kan ligga till grund för huvudmannens resursfördelning.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Gävle kommun inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för systematiskt kvalitetsarbete föreligger skäl att förelägga Gävle kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

På Skolinspektionens vägnar

X Anna Möller

Beslutsfattare
Signerat av: Anna Möller

X Lena Westerman Annerborn

Föredragande
Signerat av: Lena Westerman-Annerborn

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Gävle kommun

Fakta om Gävle kommun

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Gävle kommun under vårterminen 2019. Detta beslut avser huvudmannens samlade ansvarstagande för utbildningen inom skolformen vuxenutbildning

Gävle kommun har drygt 101 000 invånare. Gävle kommun är huvudman för kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå, gymnasial nivå och i svenska för invandrare samt särskild utbildning för vuxna på grundläggande nivå. Verksamheten bedrivs i egen regi, via entreprenad och i samverkan med huvudmannens gymnasieskola. Verksamheten leds av sektorchef, kontorschef, vuxenutbildningschef och fem rektorer. Enligt kommunens egen redovisning fanns det vid tillsynstillfället 2 456 elever i den kommunala vuxenutbildningen och i särskild utbildning för vuxna, varav 583 hos externa utbildningsanordnare.

Måluppfyllelse

Det finns ingen nationell sammanställd statistik som visar resultat för vuxenutbildningen.

Beslutsärende: Remiss-
Miljöstrategiskt program Gävle
kommun

7

19AFN152

Remissvar

Arbetsmarknads- och
funktionsrättsnämnden

Handläggare
Patrik Bergman
Tfn 026-17 99 88
patrik.bergman@gavle.se

Remissvar – Förslag till miljöstrategiskt program

Förslag till beslut

Att anta yttrandet som sitt eget.

Sammanfattning

Välfärd Gävle har ombetts att lämna synpunkter på förslag till nytt miljöstrategiskt program för Gävle kommun. Sammanfattningsvis anser Välfärd Gävle att:

- Programmets målgrupper är mycket breda och det kan i vissa fall ifrågasättas om behovet/nyttan av att målstyra nämnderna är tillräckligt utrett i de fall målgruppen uttalat är "gävleborna".
- Beskrivningen av förhållandet till övriga strategiska program och övrig styrning behöver förtydligas och utökas.
- Det finns möjliga målkonflikter i förhållande till andra styrande dokument som bör beaktas.
- Det stora antalet relativt detaljerade styrsignaler från miljöstrategiska programmet och andra strategiska program kan motverka kommunens ambitioner att tillämpa en så kallat tillitsbaserad styrning.
- Man bör vara försiktig med att lägga ansvaret för mätning av olika nyckeltal kopplade till programmet på kärnverksamheter.

Bakgrund

Det miljöstrategiska programmet antogs av kommunfullmäktige i juni 2013. Arbetet med implementering och genomförande har nu pågått i fem år och kommunstyrelsen beslutade 2018-08-28 att genomföra en revidering av programmet. Gävle kommunkoncerns medarbetare, politiker, gävlebor, företag och föreningar har under våren 2019 deltagit vid workshops och

dialogmöten samt lämnat synpunkter på hur de ser framtidens miljömässigt hållbara Gävle.

Förslag, kallat miljöstrategiskt program Gävle kommun 2.0 är nu framtaget. Förslaget har skickats på remiss under veckorna 43-1.

Yttrande

Nedan följer Valfärd Gävles synpunkter på förslaget till nytt miljöstrategiskt program.

Programmets ansats

Valfärd Gävle anser att styrningen av nämnderna bör utformas efter nämndernas olika förutsättningar och lagkrav, och då fungerar verksamhetsanpassad styrning bättre än nuvarande modell (med verksamhetsanpassad styrning menas att valet av olika kombinationer av styrmedel görs efter vad som är lämpligt i det särskilda fallet). Detta innebär exempelvis att behovet och nyttan av att mål- eller uppdragsstyra nämnderna måste fastställas innan styrningen tillämpas. Med andra ord, om det inte finns behov av att mål- eller uppdragsstyra en specifik nämnd från kommunfullmäktige bör inte styrningsformerna användas i det specifika fallet.

På sidan 3 i förslaget beskrivs att det miljöstrategiska programmet vänder sig till tre målgrupper; (1) kommunkoncernen med dess anställda, (2) gävleborna och (3) näringslivet. Detta är en mycket bred ansats och det kan i vissa fall ifrågasättas om behovet/nyttan av att målstyra nämnderna är tillräckligt utrett i de fall målgruppen uttalat är "gävleborna". Ett exempel på detta är målet "Gävlebornas konsumtion (både inom och utanför Sveriges gränser) ska vara resurseffektiv och miljömässigt hållbar" på sidan 9 i förslaget. Begreppet Gävlebo kan också upplevas avgränsande för de kommuninvånare som inte bor i staden.

Förhållandet till övriga strategiska program och övrig styrning

På sidan 7 i förslaget beskrivs hur det miljöstrategiska programmet relaterar till andra styrande dokument. Tanken är god, men stycket behöver utvecklas så att det tydligare framgår hur kopplingarna/relationerna är tänkta att fungera i praktiken. Det saknas också beskrivningar av hur programmet förhåller sig till övrig styrning, exempelvis nämndernas reglementen.

Möjliga målkonflikter

I sammanhanget är det också viktigt att lyfta fram det faktum att Gävle kommuns verksamheter, i synnerhet Valfärd Gävles, i stor utsträckning är lagstyrda. Här finns det potentiella målkonflikter med det föreslagna programmet. Ett exempel är det föreslagna målet att "Gävle kommuns inköp

av vegetabiliska proteiner ska öka och att rött kött ska minska med 50 % från år 2020 till 2025”. Då socialtjänstlagen säger att ”verksamheten ska bygga på respekt för människornas självbestämmanderätt och integritet” kan det vara svårt att minska utbudet av rött kött inom exempelvis vård- och omsorgsboende. Man kan definitivt jobba med att erbjuda provsmakningar av vegetarisk mat och visa på att det är gott och att man blir mätt, men att ta ifrån den enskilde möjligheten till ett eget val är problematiskt. En annan aspekt är att minskad aptit är en del i det naturliga åldrandet. Har man minskad aptit är det viktigt att den mat man äter har ett högt näringsinnehåll. Det är således viktigt att säkerställa att minskningen av andelen rött kött inte leder till att man äter mindre och därmed ökar risk för undernäring.

Omfattningen av olika styrsignaler

I jämförelse med det tidigare miljöstrategiska programmet är antalet mål färre, vilket är bra – för en effektiv styrning är fåtalet mål att föredra framför många. Det finns dock fortfarande en generell problematik i Gävle kommuns styrmodell där nämnder och bolag fortsatt styrs av ett stort antal mål med relativt hög detaljeringsgrad. Att fastställa nya strategiska program på kommunfullmäktigenivå med hög detaljeringsgrad, samtidigt som kommunen lägger stort fokus på förändrade arbetssätt och tillitsbaserad styrning kan motverka det senare. Det är därför viktigt att klar- och tydliggöra hur olika strategiska program (och övrig målstyrning) förhåller sig till tillitsbaserad styrning. I övrigt kan tilläggas att det finns en otydlighet kring att Miljöstrategiska programmet benämns som program. Inom den metodik som Gävle kommun använder för att driva förändrings- och utvecklingsarbeten, XLPM, finns en driftsform som heter program. Det behöver tydliggöras om det är ett program i den bemärkelsen eller inte.

Nyckeltal

Gävle kommun har, precis som övriga kommuner, stora utmaningar i att klara kärnuppdraget med befintliga resurser. Mätningen av de nyckeltal som föreslås inom ramen för programmet bör därför, förutom att vara valida och reliabla, helst inte belasta kärnverksamheten. Därmed bör man exempelvis vara försiktig med att lägga ansvaret för mätning av matsvinn på kärnverksamheter inom vård- och omsorg, förskola och skola.

Magnus Höjer
Sektorchef
Välfärd Gävle

Kommunstyrelsen har bitt Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden att svara på denna remiss. Beslutet om remissvaret är fattat vid Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämndens sammanträde den 11 december 2019. Verksamhetschef Patrik Bergman har varit handläggare i ärendet. I den slutliga handläggningen har också strateg för kvalitetsledning och verksamhetsutveckling Martin Wagner, verksamhetschef Anna Bengtsson, medicinskt ansvarig sjuksköterska Ulrika Carlsson, nutritionsansvarig dietist Caroline Ågren samt bitr. sektorchef Katarina Stistrup deltagit.

Från: Kommunstyrelsen (e-post)
Skickat: den 21 oktober 2019 14:17
Till: Livsmiljö Gävle (e-post); Utbildning Gävle (e-post); Livsmiljö Gävle - Kultur & Fritid Gävle (e-post); Valfärd Gävle - Socialtjänst Gävle (e-post); Valfärd Gävle - Omvårdnad Gävle (e-post); Valfärd Gävle - Näringsliv & arbetsmarknad Gävle (e-post); Kommunstyrelsen (e-post); SG-Jävsnämnden (e-post); Valnämnd Gävle (e-post); Överförmyndarnämnden (e-post); Gävle Hamn - Info (e-post); Gästrike Återvinnare (e-post); Gävle Energi - E-Post; Gästrike Vatten - Info (e-post); Gavlegårdarna - Info (e-post); Gavlefastigheter - Info (e-post); gavleborg@kristdemokraterna.se; gavle@liberalerna.se; gavle@mp.se; gavleborg@moderaterna.se; info@gavle.sap.se; gavle@sd.se; gavle@centerpartiet.se; gavle@vansterpartiet.se; rg@regiongavleborg.se; 'gavleborg@lansstyrelsen.se'; 'Registrator'; kommun@sandviken.se; Ockelbo kommun (e-post); hofors.kommun@hofors.se
Kopia: Dürebrandt, Bodil; Frisk, Elin
Ämne: Möjlighet att lämna synpunkter på förslag till Miljöstrategiskt program Gävle kommun 2.0
Bifogade filer: Förslag till Miljöstrategiskt program MSP 2.0.pdf

Ni har nu möjlighet att lämna synpunkter på förslag till Miljöstrategiskt program Gävle kommun 2.0

Under 2019 reviderar Gävle kommun det miljöstrategiska programmet, som bland annat lett till att Gävle legat i topp tre bland Sveriges bästa miljökommuner tre år i rad.

Det Miljöstrategiska programmet antogs av Kommunfullmäktige i juni 2013 med ambitionen att vara en av de bästa miljökommunerna i Sverige.

Arbetet med implementering och genomförande har nu pågått i fem år och Kommunstyrelsen beslutade 2018-08-28 att genomföra en revidering av programmet.

Gävle kommunkoncernens medarbetare och politiker, gavlebor, företag och föreningar har under våren 2019 deltagit vid workshops, dialogmöten och lämnat synpunkter hur de ser framtidens miljömässigt hållbara Gävle.

Ett förslag, kallat Miljöstrategiskt program Gävle kommun 2.0, med synpunkter från dialogmöten och erfarenheter från det tidigare programmet som underlag, är nu framtaget.

Förslag till Miljöstrategiskt program Gävle kommun 2.0 går ut på remiss till Gävle kommuns politiska nämnder och styrelser samt politiska partier i Gävle, Region Gävleborg, Länsstyrelsen och Högskolan i Gävle vecka 43 – 48, det vill säga 2019-10-21-2019-12-01.

Ställ er gärna frågorna:

- Hur kan ni i er verksamhet integrera det miljöstrategiska programmet i era ordinarie processer?
- Vilka mål ser ni kan leda till ekonomiskt positiva effekter?

Era synpunkter ska ha kommit in till kommunstyrelsen@gavle.se senast den 1 december 2019. Märk e-posten med: Diarienummer 18KS266, Revidering av Miljöstrategiska programmet

Efter remisstiden sammanställs de synpunkter som kommit in och det slutliga miljöstrategiska programmet beslutas av Kommunfullmäktige i februari.

Har ni några frågor är ni välkomna att kontakta Bodil Dürebrandt eller Elin Frisk.

Kontaktuppgifter:

Bodil Dürebrandt, Bodil.durebrandt@gavle.se, 026-17 80 63, 076-125 98 90

Elin Frisk, elin.frisk@gavle.se, 026- 026-17 98 98, 070-084 80 64

Gävle, en av Sveriges bästa miljökommuner!

Med vänlig hälsning

Erika Greis
Registrator
Styrning och stöd
Administrativa avdelningen, Kanslienheten

Gävle kommun
801 84 GÄVLE

Sändlista:

Samhällsbyggnadsnämnden
Kommunstyrelsen
Utbildningsnämnden
Kultur och fritidsnämnden
Socialnämnden
Omvårdnadsnämnden
Arbetsmarknads- och funktionsnämnden
Jävsnämnden
Valnämnden
Överförmyndarnämnden

Gävle hamn: info@gavlehamn.se
Gästrik återvinnare: info@gastrikeatervinnare.se
Gävle Energi: info@gavleenergi.se
Gästrik Vatten: info@gastrikevatten.se
Gavlegårdarna: info@gavlegardarna.se
Gavlefastigheter: info@gavlefastigheter.se

Socialdemokraterna: info@gavle.sap.se
Moderaterna: gavle@liberalerna.se
Liberalerna: gavle@liberalerna.se
Miljöpartiet: gavle@mp.se
Vänsterpartiet: gavle@vansterpartiet.se
Centerpartiet: gavle@centerpartiet.se
Sverigedemokraterna: gavle@sd.se
Kristdemokraterna: gavleborg@kristdemokraterna.se

Region Gävleborg: rg@regiongavleborg.se
Länsstyrelsen Gävleborg: gavleborg@lansstyrelsen.se
Högskolan i Gävle: registrator@hig.se

Sandvikens kommun: kommun@sandviken.se
Ockelbo kommun: kommun@ockelbo.se
Hofors kommun: hofors.kommun@hofors.se

Förslag Miljöstrategiskt program 2.0

För gävlebor, näringsliv och Gävle kommunkoncern

UTSKRIFT

Miljöstrategiskt program 2.0

För gävlebor, näringsliv och Gävle kommunkoncern

Antagningsdatum: xx

Utgivningsdatum: xx

Citera gärna ur skriften men ange källa

© Gävle kommun [xxxx]

Grafisk form Pangea design

Förord

Ambitionen är att Gävle ska vara en av de bästa miljökommunerna i landet att leva, verka och vistas i.

Det skapar livskvalite, ett attraktivt Gävle och stärker Gävle som varumärke

Oavsett vilket mål som gäller ska Gävle kommun gå före och visar vägen

”Vi ska göra som vi aldrig har gjort förut!”

Xx

Kommunalråd

Innehållsförteckning

Inledning	2
Vad innehåller programmet?	2
Vem vänder sig programmet till och hur ska du använda programmet?	3
Övergripande ambitioner i MSP 2.0	4
Avstamp i internationellt, nationellt och regionalt arbete	4
Synergier mellan ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet	5
Trender, möjligheter och risker	6
MSP 2.0 och kopplingen till andra styrdokument	7
Gemensamma framgångsfaktorer	8
Målområden och prioriteringar	10
Mål och prioriterade åtgärder	10
Klimatneutral kommun 2035	11
Vad menas med klimatneutral	11
Målinriktning – tillstånd i framtiden	11
Nuläget Klimatneutral kommun	12
Utmaningar Klimatneutral kommun	13
Mål, indikatorer och ansvar Klimatneutral kommun	14
Prioriterade åtgärder Klimatneutral kommun	17
Robusta ekosystem	18
Målinriktning – tillstånd i framtiden	18
Nuläget Robusta ekosystem	19
Utmaningar Robusta ekosystem	19
Mål, indikatorer och ansvar Robusta ekosystem	20
Prioriterade åtgärder Robusta ekosystem	22
Ren och giftfri vardag	23
Målinriktning – tillstånd i framtiden	23
Nuläget Ren och giftfri vardag	24
Utmaningar Ren och giftfri vardag	24
Mål, indikatorer och ansvar Ren och giftfri vardag	25
Prioriterade åtgärder Ren och giftfri vardag	28
Genomförande och uppföljning	29
Uppföljning	29
Prioriterade åtgärder	29
Begrepp och definitioner	30

Inledning

Ambitionen är att Gävle ska vara en av de bästa miljökommunerna i landet att leva, verka och vistas i. Därför har Gävle kommun tagit fram ett miljöstrategiskt program som ska styra och samordna kommunorganisationens miljöarbete.

Det första Miljöstrategiska programmet antogs av Kommunfullmäktige i juni 2013 och arbetet med implementering och genomförande har nu pågått i fem år. Under de tre senaste åren, 2017, 2018 och 2019 har Gävle legat bland de topp tre bästa miljökommuner i Sverige. Det är vi som kommun mycket stolta över men vi är inte nöjda där, arbetet med miljömässig hållbarhet är en ständigt pågående process.

Det första miljöstrategiska programmet har under år 2019 reviderats och det finns fortfarande ett släktskap med det tidigare programmet men det nya programmet har en tydlig vidareutveckling och är anpassat till det läge kommunorganisationen är i nu. Programmet tar än mer höjd, är än mer utmanande.

Under arbetet med att ta fram det reviderade miljöstrategiska programmet har en projektgrupp bestående av representanter från våra sektorer, bolag och förbund bildats. De har ansvarat för planering, prioritering och sammanställning.

Under 2019 har ett antal dialogmöten med medarbetare i Gävle kommunkoncern, gävlebor, näringsliv, ideella organisationer samt politiker genomförts.

Det reviderade programmet ska ge än mer energi till kommunorganisationens framtida hållbarhetsarbete och visar den inriktning miljöarbetet kommer att ha på längre sikt.

Vad innehåller programmet?

Det miljöstrategiska programmet fokuserar på den miljömässiga dimensionen av hållbarhet, men resultatet av insatserna genererar också positiva effekter inom både de sociala och ekonomiska hållbarhetsdimensionerna.

Det första programmet beskrev sju målområden och har nu kortats ner till tre målområden. Antalet mål och indikatorer har minskat och åtgärderna är på en övergripande nivå.

Det miljöstrategiska programmet 2.0 är indelat i målområdena Klimatneutral kommun 2035, Robusta ekosystem och Ren och giftfri vardag.

Vem vänder sig programmet till och hur ska du använda programmet?

MSP 2.0 vänder sig till tre målgrupper:

- Kommunkoncernen med dess anställda
- Gävleborna
- Näringslivet

Programmet är ett stöd till kommunens nämnder och styrelser i arbetet för kommunorganisationens mål. Sektorer, bolag och förbund arbetar utifrån sina uppdrag in programmet i sina verksamhetsplaner. MSP 2.0 ska även fungera som ett underlag för samverkan med aktörer både lokalt, regionalt, nationellt och internationellt. De mål som är beslutade gäller för alla tre målgrupper i programmet om inte annat beskrivs.

Förutom koncernens styrning är det individuella val och handlingar som kommer att göra detta program till verklighet. Gävle kommun kommer att på olika sätt uppmuntra och ge stöd till näringsliv, föreningsliv och gävlebor för att många ska kunna driva och vara medskapare i Gävles arbete med miljömässig hållbarhet.

Ställ dig själv frågan:

***Hur kan jag bidra till ett miljömässigt hållbart Gävle?
I mitt uppdrag som anställd för Gävle kommunkoncern, som
gävlebo och på min arbetsplats?***

Övergripande ambitioner i MSP 2.0

Under många år har ambitionen varit att Gävle ska vara en av de bästa miljökommunerna i landet att leva, verka och vistas i. Nu är det dags att ytterligare öka ambitionerna på miljö- och klimatområdet och säga att Gävle kommun ska vara en klimatneutral kommun senast 2035 för att säkra kommande generationers rätt till goda livsmiljöer och välfärd.

Alla gävlebor ska ha tillgång till rent vatten, ren luft och välkomnande naturområden med hög biologisk mångfald.

Gävle kommunkoncern ska vara en förebild i arbetet med frågor som rör människors livskvalitet i Gävle- Gävle kommunkoncern ska gå före och visa vägen!

Avstamp i internationellt, nationellt och regionalt arbete

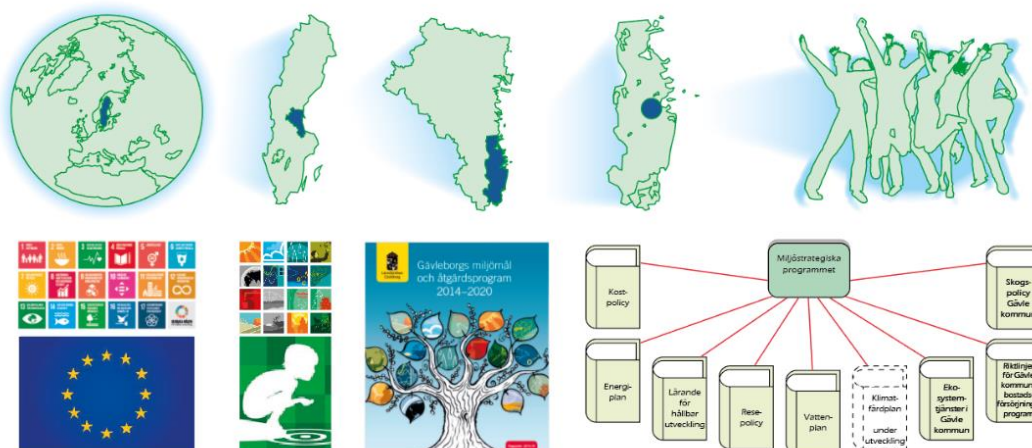
Agenda 2030 antogs 2015 av FN:s generalförsamling och innebär att alla medlemsländer i FN har förbundit sig att arbeta för att uppnå en ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbar värld till år 2030. Målen är integrerade och odelbara och balanserar de tre dimensionerna av hållbar utveckling; den ekonomiska, den sociala och den miljömässiga.

Målen i Agenda 2030 är globala, men den lokala nivån är central för genomförandet av agendan. Gävle kommuns miljöstrategiska program ska bidra till att nå de Globala målen.

Figur 1: De 17 Globala målen

När målen i det miljöstrategiska programmet har tagits fram har de Globala målen och de svenska miljö kvalitetsmålen varit en utgångspunkt. Kommunen har sedan gjort sin prioritering på den lokala nivån.

Figur 2: Styrande dokument för Gävles miljöarbete

Synergier mellan ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet

Hållbar utveckling är enligt definitionen i Brundtlandsrapporten en utveckling som tillgodoser våra behov idag utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov. I begreppet ingår de tre dimensionerna miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet.

Arbetet med miljömässig såväl som social och ekonomisk hållbar utveckling ska genomsyra hela Gävle kommuns uppdrag och vara en naturlig del i alla verksamheter. Det miljöstrategiska programmet ska arbeta för en positiv miljöutveckling och en hälsosam livsmiljö. Det är intimt sammanbundet med social hållbarhet som avser ett samhälle som kan erbjuda människor service, vackra miljöer, trygghet, mötesplatser och möjligheter för alla.

Det som främjar vår hälsa och ett gott liv är starkt kopplat till det som främjar en miljömässig hållbar utveckling som i sin tur främjar en hållbar ekonomi.

“När vi bygger på det som får oss att må bra i grunden och inte bara för stunden, då bygger vi det hållbara samhället. Hållbar utveckling börjar där vi står.”

Johan Hallberg

1. Mer kroppsrörelse i vardagen – hur du tar du dig fram i vardagen
2. Grönare mat på tallriken – mer grönsaker och frukt, mindre kött, mer lokalt, mindre energiförbrukning, mindre som slängs.
3. Plats för föräldraskapet- Goda vanor och hållbar livsstil, motverkar överdriven konsumtion.
4. Plats för mänskliga möten.
5. Balansera stressen – Sömn, vila, lek och kärlek – om du är stressad konsumerar du mer.
6. Närhet till naturen.
7. Närhet till kulturen – reflektera över livet- alternativ till resurs- och energikrävande konsumtion - Motverkar överdriven materiell konsumtion.

Det uppstår ofta synergieffekter när man arbetar med de olika hållbarhetsdimensionerna. Till exempel nedskärpningsfrågan som adresseras i miljöstrategiska programmet är starkt kopplad till trygghetsfrågan som är adresserad i sociala hållbarhetsprogrammet. Det finns även synergieffekter mellan satsningen på kollektivtrafik och cykel som adresseras i miljöstrategiska programmet och tillgänglighetsfrågan som adresseras i det sociala hållbarhetsprogrammet. Likaså kopplar målen om god utbildning i det sociala hållbarhetsprogrammet till målet om ökad miljövetenhet och förbättrad kunskap om miljöfarliga ämnen i det miljöstrategiska programmet. Ytterligare synergieffekter finns mellan målet om att bevara ett robust ekosystem som skapar möjligheter till rekreation och välbefinnande i det miljöstrategiska programmet och målet om trygga och inkluderande mötesplatser, en meningsfull och aktiv fritid samt förutsättningar till jämlik hälsa i det sociala hållbarhetsprogrammet.

Trender, möjligheter och risker

Miljöarbetet påverkas starkt av vad som händer i samhället och trender i samhällsutvecklingen. Det uppstår både målkonflikter och synergieffekter. Många gånger uppstår målkonflikter och problem på grund av oklarheter i ägarskap, rådighet och ansvar över frågan. Det kan till exempel röra sig om konflikten mellan lokalisering av nya verksamheter, exempelvis industri och bostäder, och skydd av mark- och vattenområden. För att kunna hantera målkonflikter krävs ställningstaganden och prioriteringar. Här blir det viktigt hur Gävle kommun hanterar alla tre dimensionerna i en hållbar utveckling.

De trender som har en negativ inverkan på miljöarbetet är de som också är de starkaste trenderna i samhällsutvecklingen. Hit hör till exempel trender som rör konsumtionsökning och ekonomisk kortsiktighet. Här kan ett framgångsrecept vara att identifiera nyckelaktörer i samhället som kan bromsa upp effekten av dessa negativa trender. Det kan till exempel göras genom olika former av samverkan med näringslivet.

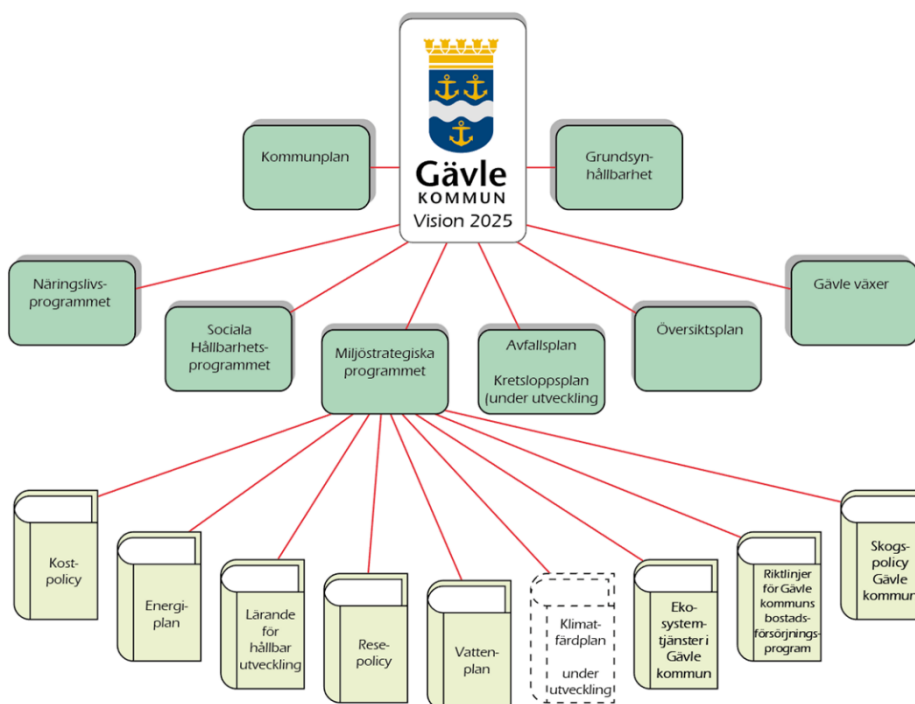
Lika viktigt är att stödja de nyckelaktörer i samhället som kan förstärka de positiva trenderna. En tänkbar möjlighet är att bygga vidare på de positiva kopplingarna till individers önskan om en god hälsa, till exempel utifrån vad man konsumerar och hur man väljer att transportera sig.

Synergieffekter kan bidra till att öka förutsättningarna för måluppfyllelse. Därför är det viktigt att bygga vidare på positiva trender och synergier, bland annat i form av samverkan och samarbete mellan politikområden och mellan samhällets aktörer. Detta kan föra miljöarbetet framåt. Det är också viktigt att göra prioriteringar i miljöarbetet för att bromsa negativa effekter av problem och konflikter, samt för att motverka effekterna av de starka negativa trender som finns i samhället.

MSP 2.0 och kopplingen till andra styrdokument

I Gävle kommun finns flera styrdokument som samverkar och har olika gränssnitt till det miljöstrategiska programmet.

Gävle kommuns Vision 2025 och kommunplanen har en övergripande roll för kommunens styrning, men även andra strategiska program angränsar till och samverkar med det miljöstrategiska programmet. Översiktsplanen Gävle kommun, Sociala hållbarhetsprogrammet och Näringslivsprogrammet ligger på samma strategiska nivå som det miljöstrategiska programmet. Alla dessa program bidrar till ett hållbart Gävle. Se figur nedan.

Figur 3: Gävle kommuns styrande dokument

Gemensamma framgångsfaktorer

Utifrån erfarenheter från genomförandet av vårt tidigare miljöstrategiska program är det tydligt att vissa saker, här kallade framgångsfaktorer, mer än andra har bidragit till att Gävle kommun kommit så långt. De 10 viktigaste framgångsfaktorerna som används som stöd och verktyg i genomförandet har ringats in.

Hållbar upphandling

Upphandling är för Gävle kommun ett viktigt verktyg för att kunna uppnå politiska ambitioner och mål för hållbarhet. När vi ställer krav på förnybara drivmedel, förnybar plast, fasar ut engångsartiklar och annat som kan minska vår miljöpåverkan ger det ringar på vattnet och tvingar företagen att leverera miljövänliga alternativ. För att lyckas med det behöver vi öka medvetenheten om de varor och tjänster vi köper in, vilken miljöpåvekan dessa har. Hållbarhetskrav ska därför genomsyra varje upphandling av varor och tjänster som företas inom kommunkoncernen. Det kan gärna ske i samverkan med näringslivet och personer med kompetenser inom social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet.

Cirkulär ekonomi

En cirkulär ekonomi är helt enkelt en form av kretslopp som använder så lite som möjligt av jordens resurser. Med cirkulär ekonomi är tanken att produkter redan från början ska designas för att återanvändas, i motsats till linjär ekonomi, där naturresurser används i snabbare takt än de hinner återbrukas. Genom att Gävle kommunkoncern ökar sin resurseffektivitet genom arbetet med cirkulär ekonomi kan

kommunen spara miljontals kronor samtidigt som man blir en mer hållbar kommun.

Innovationer

I Gävle kommun handlar innovation främst om att hitta nya perspektiv på redan existerande problem i samhället, att försöka omdefiniera syftet eller målet i en verksamhet för att nå ett bättre resultat för slutanvändare eller att förändra hur leverans av tjänster och produkter genomförs.

Digitalisering

Digitaliseringen medför stora förändringar för samhället men innebär också stora möjligheter för både Gävle kommunkoncern och näringslivet. Den tekniska utvecklingen och strukturomvandlingen som sker med digitalisering skapar nya behov och nya tjänster inte minst inom miljöområdet.

Kommunikation

Skapa ”Vi tillsammans – känsla”, uppmuntra och puffa i rätt riktning, nytt ord för det är att nudga. Det kommunkoncernen kommunicerar ska leda till ökad medvetenhet och handlingskompetens. Miljöfrågorna ska integreras och kommuniceras i kommunens befintliga flöde och kanaler som

används internt och mot gävlebor, företag och organisationer.

Delaktighet och inflytande

Alla målgrupper ska kunna känna delaktighet och inflytande på hur Gävles miljömässigt hållbara Gävle skapas.

Handlingskompetens

Handlingskompetens = ”En förmåga, baserad på kritiskt tänkande, att tillsammans med andra människor ta ansvar och agera för en bättre värld” (Schnack, 1994). I begreppet handlingskompetens ingår såväl konsumtion som övriga beteenden som leder till en hållbar utveckling, inklusive att aktivt engagera sig på olika sätt för att påverka samhällsutvecklingen. MSP 2.0 omfattar handlingskompetens för såväl kommunkoncernen som gävleborna och näringslivet.

Beteende

En viktig del i omställningen till ett miljömässigt hållbart samhälle kräver ett fokus på hållbara beteenden. För att nå resultat är det viktigt att använda den kunskap som finns om mänskligt beteende och arbeta utifrån beteende-insikt.

Aktiv koncernstyrning

Ett lyckat genomförande av MSP 2.0 kräver politiker och chefer som ser sambanden mellan höga miljöambitioner, goda förutsättningar för våra medarbetare att bidra med engagemang och nya ideér och en långsiktigt god ekonomi.

Samverkan

Samverkan handlar om att skapa rätt förutsättningar att samarbeta med varandra, både internt inom Gävle kommunkoncern och externt med gävlebor, näringslivet och aktörer regionalt, nationellt och internationellt.

Målområden och prioriteringar

Programmet är indelat i tre målområden:

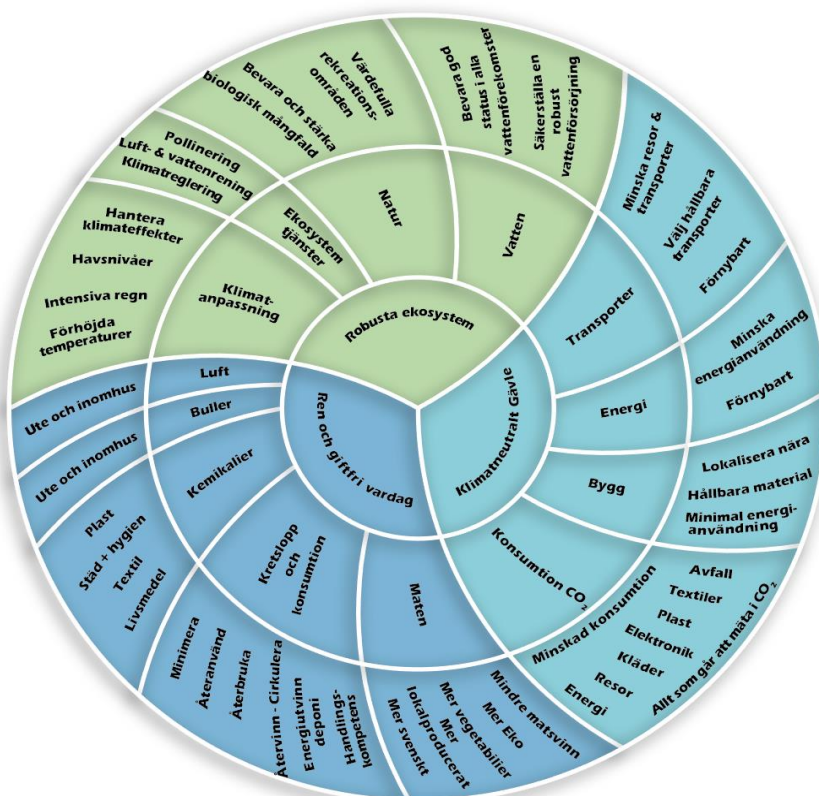
- Klimatneutral kommun 2035
- Robusta ekosystem
- Ren och giftfri vardag

Mål och prioriterade åtgärder

MSP 2.0 innehåller både interna mål – det vill säga mål för Gävle kommunkoncern, och externa mål för Gävle som geografiskt område. I tabellen där målen presenteras är de interna målen för Gävle kommunkoncern kursiverade.

Till varje mål finns en eller flera indikatorer. Indikatorer används som underlag för att följa utvecklingen och bedöma värdet i de insatser som genomförs - om de är tillräckliga eller behöver skärpas upp för att nå de beslutade målen.

Programmet innehåller prioriterade åtgärder. De är särskilt viktiga för att uppnå de mål och ambitioner Gävle kommun har. Utöver de prioriterade åtgärderna behövs kompletterande åtgärder på en mer detaljerad nivå. De kan förändras över tid och beskrivs därför inte i detta program men kommer följas upp på sektorsnivå.

Figur 4: Målområden och vad som ska göra för att nå målen

Klimatneutral kommun 2035

Området omfattar transporter, energi, det som byggs och konsumtion. Med klimatneutral menas att Gävle kommun inte ska ge upphov till några utsläpp av växthusgaser som bidrar till klimatförändringar. Även inom målområdena ”Robusta ekosystem” ”Ren och giffri vardag” finns mål som har stor betydelse för att uppnå Klimatneutral kommun 2035, inte minst när gäller det kost, handlingskompetens och användning av plast.

Vad menas med klimatneutral

Med klimatneutral menas här såväl konsumtionsbaserade som produktionsbaserade utsläpp av växthusgaser. De konsumtionsbaserade utsläppen inkluderar alla direkta och indirekta utsläpp relaterade till den konsumtion som görs av gävleborna, även t.ex. flygresor (inklusive utrikes resor) och utsläpp som sker till följd av produktion och transporter av produkter vi köper från utlandet. De konsumtionsbaserade utsläppen kan redovisas inom följande kategorier: offentlig konsumtion, transport, livsmedel, boende, kläder och skor, övrigt. De produktionsbaserade utsläppen inkluderar alla utsläpp relaterad till den näringslivsverksamhet och den produktion som sker inom Gävle kommun som geografiskt område, vilken inkluderar t.ex. tillverknings- och processindustri.

Området bidrar till:
Globala målen

Sveriges miljö kvalitetsmål
Begränsad klimatpåverkan God bebyggd miljö

Målinriktning – tillstånd i framtiden

Gävle som geografisk plats är en klimatneutral kommun, där upptaget av växthusgaser är lika eller större än utsläppen.

Energien som används kommer från förnybara källor och är till stor del lokalproducerad. Gävleborna är återhållsamma med den energi som används oavsett det gäller el, värme eller transporter.

Cykel och buss är de vanligaste trafikslagen. De transporter som sker med motordrivna fordon är eldrivna eller drivs med förnybara drivmedel.

Allt som byggs i vår stad byggs av hållbara material och med minimal energianvändning. Allt fler byggnader har passivhus- eller energipositivhus-standard och är miljöcertifierade på högsta nivå.

En betydande andel av livsmedlen är närproducerade och ”härodlade” och konsumtionen är till största delen växtbaserad.

Samhället utgår från cirkulär resurshantering och är optimerat för effektivt återbruk av alla slag av resurser.

Nuläget Klimatneutral kommun

I Sverige släpper vi idag ut i genomsnitt ca tio ton CO₂ per person och år, vilket även gäller per gävlebor. Transporter utgör en betydande del, liksom konsumtionen av varor, tjänster och mat. Om vi ser på det totala ekologiska fotavtrycket har vi mycket som behöver åtgärdas i Gävle. Om alla människor i världen skulle leva som i Gävle kommun, skulle det behövas minst fyra jordklot för att tillgodose allas behov av resurser. Detta är inte hållbart och kräver därför en förändring.

Bilresandet har fortsatt att öka under perioden 2012-2017 inom Gävle kommun som geografiskt område. Bussresorna ökar inte i tillräckligt snabb takt och cykelresorna bland gävleborna har minskat under 2018.

När det gäller transporter har Gävle kommunkoncern redan kommit en bit på väg. Kommunkoncernens fordonsflotta består idag till stor del av fordon som kan drivas med fossilfria drivmedel. Dock tankas fordonen fortfarande i stor utsträckning med fossila drivmedel. Det beror på att infrastrukturen för förnybara drivmedel ännu inte är tillräcklig i Gävle kommun, men det har även att göra med okunskap och behov av beteendeförändringar.

Vad det gäller Gävle kommunkoncerns egna energianvändning används nu 100 % förnybar energi för uppvärmning och elanvändning. Energianvändningen hos näringslivet och gävleborna har minskat men inte i den takt som krävs.

Gavlefastigheter och Gavlegårdarna bygger enligt Miljöbyggnad silver vid nybyggnation där det är möjligt.

Utmaningar Klimatneutral kommun

De totala utsläppen av växthusgaser från gävlebor och näringsliv i Gävle kommun är betydande. Här har Gävle kommunkoncern i genomsnitt mindre rådighet över utsläppskällorna, vilket gör att många åtgärder behöver vara styrmedel för att påverka val som görs av gävleborna och näringsliv.

Utsläpp från resande utgör en stor del av gävlebornas koldioxidutsläpp och andelen fordon som drivs av förnybara bränslen är fortsatt alltför låg. Ambitionsnivåen behöver höjas ytterligare och antalet resor och transporter ska minska, andelen transporter med hållbara färdmedel ska öka och resor och transporter ska miljöanpassas.

En av de allra viktigaste åtgärderna för att minska klimatpåverkan är att minska användandet av fossila bränslen. För att uppnå en klimatneutral kommun krävs därför stora förändringar i infrastruktur, resande, konsumtionsvanor och politiska beslut. Detta kan t.ex. innefatta bilfritt centrum, planering för ökat cyklande - inte minst på längre sträckor, miljözoner, upplysningscentrum för gävleborna mm. För att underlätta användandet av förnybara bränslen behövs en utbredd tillgång till alla tänkbara förnybara drivmedel. En väl utbyggd och fungerande kollektivtrafik är en viktig del i att få gävleborna att lämna bilen hemma och välja kommunala färdmedel.

Byggsektorn utgör också en stor utmaning. Detta innefattar allt från planeringsskedet till användandet av den färdiga byggnaden. För att minska klimatpåverkan från denna sektor behöver byggsfasen och användningfasen göras klimatneutral. Detta bör innefatta import av byggmaterial, som står för en stor del av de totala utsläppen, återanvändning av byggmaterial, fossilfri byggarbetsplats, smarta energilösningar, val av byggmaterial med mera. Ambitionen att bygga positivhus, som ger mer energi än de använder, bör vara genomgående vid allt byggande i framtiden.

När användandet av fossila bränslen fasas ut kommer användningen av andra energislag att öka. Det är viktigt att lokala resurser utnyttjas i hög grad som t.ex restvärme från olika industrier/verksamheter och lokalt producerade drivmedel. Elanvändningen i kommunen kommer att öka. Det beror bl.a. på övergången från fossila bränslen till användandet av el men framförallt på elintensiva företagsetableringar. Den effektproblematik som finns i elnätet idag riskerar därför att öka, både i form av effektbrist i stamnätet men också effektbrist i det lokala elnätet. Det är därför viktigt att elanvändningen sker på ett mer intelligent sätt och att ny elproduktion etableras.

För att kunna klara målet om klimatneutralitet på sikt behöver Gävle kommun utreda förutsättningarna för koldioxidsänkor och koldioxidinfångning. Sänkorna utgörs framför allt av ung, växande skog, medan infångningen kan ske antingen direkt vid större utsläppskällor, eller genom infångning från luften. Dessa metoder kan utöver att bidra till minskad klimatpåverkan även ge arbetstillfällen och nya verksamheter.

För att uppnå klimatneutralitet år 2035 kommer klimatkompensation att krävas, även om koldioxidsänkor inom Gävle kommun räknas in. På sikt bör dock

klimatkompensation fasas ut, eftersom detta endast är en sorts konstgjord andning som i sig inte bidrar till lokalt minskade utsläpp.

Förnybar energi i form av land- eller havsbaserad vindkraft finns inte med som mål, eftersom kommunen inte har samma rådighet över detta som t.ex. solceller. Dock bör Gävle kommun eftersträva samarbeten med vindkraftsindustrin för att se över möjliga etableringar och hur dessa kan realiseras.

Mål, indikatorer och ansvar Klimatneutral kommun

Mål	Målar	Nyckeltal	Ansvarig
Gävle kommun ska vara klimatneutral 2035.	2035	1. Totala CO ₂ -utsläpp per capita i Gävle som geografiskt område.	Kommunstyrelsen, alla nämnder, förbund och bolag
Körsträckan med bil i Gävle kommuns geografiska område ska år 2025 ha minskat med 30% jämfört med 2018.	2025	1. Körda km, personkm. genomsnittlig körsträcka per gävlebo, jämfört med 2018 (SCB) 2. Antal bilar per capita	Samhällsbyggnadsnämnden, Kommunstyrelsen
<i>Körsträckan med bil i Gävle kommunkoncern ska år 2025 ha minskat med 50 % per anställd, jämfört med 2018.</i>	2025	1. <i>Körda km jämfört med antal anställda.</i> 2. <i>Mäta antal fordon och arbeta för att minska antal fordon. (Samlas in via fordons - ansvariga)</i>	<i>Alla nämnder, förbund och bolag</i>
Kollektivtrafikens marknadsandel i Gävle kommuns geografiska område skall fördubblas till 2030 jämfört med 2006, i förhållande till annat motoriserat resande.	2030	1. Resor med kollektivtrafik, resor/inv (Trafal) 2. <i>Ökad andel registrerade resor med företagskort. (X-trafik)</i>	Samhällsbyggnadsnämnden Kommunstyrelsen
1. Gävle ska vara en av Sveriges bästa cykelstäder 2. Antalet resor med cykel ska fördubblas fram till år 2025.	2025	1. Placering nationell Cykelranking (Cykelfrämjandet) Gävle på plats 26 bland 45 medverkande kommuner 2019) 2. Andel cyklister. 5735 st cyklister vid mätplatser i Gävle 2018 (3 mätplatser finns i Gävle)	Samhällsbyggnadsnämnden, Kommunstyrelsen
Gävlebornas och näringslivets resor och transporter ska vara fossilfria år 2030.	2030	1. Andel % CO ₂ från resor och transporter 2. Andel fossilberoende fordon i trafik	Samhällsbyggnadsnämnden, Kommunstyrelsen

		<ol style="list-style-type: none"> 3. Miljöbilar i det geografiska området, andel i % (SCB) 4. Andel förnybara drivmedel i kollektivtrafiken i % (Miljöfordonsdatabasen Frida) 	
<i>Gävle kommunkoncerns drivmedelsförbrukning ska vara 100% fossilfri/förnybar 2023.</i>	2023	<p><i>Här ingår personbilar, lätta lastbilar, inklusive arbetsmaskiner, tunga fordon.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Andel förnybara/fossilfria drivmedel av total förbrukning kommunkoncern.</i> 2. <i>Kartläggning av drivmedel från tunga fordon och arbetsmaskiner.</i> 3. <i>Försäljning av lokalt producerad biogas</i> 	<i>Alla nämnder, förbund och bolag</i>
Koldioxidutsläppen från gävlebornas och näringslivet flygresor ska minska med 20 % till år 2025 jämfört med år 2016, samt halveras till 2030.	2025	<p>Finns ej mätbart för Gävle kommun utan endast statistik på Sverigenivå som är fördelat på respektive kommun per capita. Jämför med år 2016.</p> <p>Koldioxidekvivalenter per capita i Gävle från flygresor (ton/år per capita från flygresor) Baserat på CO₂-budget där utfall för 2016 finns.</p>	Kommunstyrelsen
<i>Koldioxidutsläppen från flygresor för Gävle kommuns anställda ska minska med 50 % under perioden 2018-2023.</i>	2023	<i>CO₂-utsläpp från flygresor totalt/år. Statistik från upphandlad resebyrå</i>	<i>Alla nämnder, förbund och bolag</i>
<i>Gävle kommunkoncerns upphandlade transporter ska vara fossilfria och ruttoptimerade år 2025.</i>	2025	<i>Indikator saknas för att följa upp upphandlade transporter. Gäller för nya upphandlingar och anpassning behöver ske för respektive upphandling. Gäller under förutsättning att fossilfria drivmedel finns tillgängligt på marknaden.</i>	<i>Alla nämnder, förbund och bolag</i>
Näringslivet och gävleborna ska ha 30 % effektivare elanvändning till år 2030 jämfört med år 2009.	2030	<ol style="list-style-type: none"> 1. Elanvändning per gävlebo inom Gävle Energis nätområde som exkluderar ex. datacenter 2. Elanvändning per lägenhet, 3. Elanvändning per villa, 	Gävle Energi, Gavlegårdarna, Kommunstyrelsen

		4. Näringslivet-Total elanvändning / bruttoregionalprodukt för Gävle. (Data hämtas ur Gävle Energis databas.)	
Näringslivets och gävlebornas energianvändning i fastigheter och anläggningar ska vara fossilfri år 2030.	2030	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utsläpp till luft av CO₂ (växthusgaser, Nationella emissionsdatabasen) 2. CO₂ ton/från industrin (Nationella emissionsdatabasen, RUS, SCB) 3. Co₂ ton/övrigt exklusive Konsumtion (Nationella emissionsdatabasen, RUS, SCB) 	GävleEnergi, Gavlegårdarna , Kommunstyrelsen
<i>Elanvändningen i Gävle kommunkoncerns fastigheter med lokaler och bostäder ska vara 35% effektivare till år 2030 jämfört med 2009.</i>	2025	<i>Elanv/m2 Atemp</i>	<i>Alla nämnder, förbund och bolag</i>
Av näringslivets och invånarnas totala elanvändning ska 10 % produceras från solceller inom Gävle kommuns geografiska område år 2035.	2035	Installerad effekt*nyckeltal (900kWh/kWp)	Kommunstyrelsen, Gävle Energi, Livsmiljö
<i>Av Gävle kommunkoncerns elanvändning ska 10% produceras från egna solceller år 2035.</i>	2035	<i>Installerad effekt*nyckeltal</i>	<i>Kommunstyrelsen, Välfärd Gävle, Gävle Energi, Gavlegårdarna, Gavlefastigheter</i>
<i>Försäljningen av lokalt producerad biogas för drivmedel har ökat med 35 % från 2020 till 2025.</i>	2025	<i>Volym Nm³ såld biogas</i>	<i>Ekogas samt livsmiljö</i>
Gävlebornas konsumtion (både inom och utanför Sveriges gränser) ska vara resurseffektiv och miljömässigt hållbar.	2035	Koldioxidekvivalenter per capita i Gävle baserade på konsumtionsbaserade utsläpp, ton/år per capita.	Alla nämnder, förbund och bolag

Prioriterade åtgärder Klimatneutral kommun

Genomföra en Klimatfärdplan

Med syfte att uppnå målet att Gävle kommun ska vara klimatneutral 2035. Klimatfärdplanen ska beskriva de olika delarna av klimatneutralitet och vad som ingår i detta begrepp ur olika geografiska och aktivitetsbaserade perspektiv, samt föreslå åtgärder för att uppnå klimatneutralitet. En av Gävle kommuns största utmaningar för att nå klimatneutralitet är dagens transporter. För att uppnå detta behövs både fysiska investeringar som gynnar hållbara transporter och arbete med beteendeförändring.

Revidera Gävle kommuns energiplan och genomföra den

Alla kommuner ska, enligt lag, ha en aktuell energiplan. Planen är ett instrument för kommunen att samordna olika aktörers insatser och verka för en miljömässigt bra och säker energisituation i kommunen.

Använda energi mer effektivt samt säkerställa tillräcklig effekt i elnätet

Energi ska användas på ett mer intelligent sätt. Det medför bl.a. att rätt energiform används vid rätt tidpunkt. Som en grund ska lågvärdig energi som t.ex. restvärme från industriprocesser och biodrivmedel från lokala restprodukter prioriteras. För att möta framtidens utmaning behöver också energi lagras och energianvändningen anpassas för att minimera belastningen på distributionssystemen. Den tillgängliga eleffekten behöver också säkerställas för att klara omställningen till ett fossilfritt samhälle i symbios med samhällets utveckling. Detta kräver utredning och åtgärder.

Vid allt byggande och underhåll på kommunal mark ska klimatneutrala byggnader byggas år 2035

Genomföra utredningar och vidta åtgärder för att planera och bygga klimatneutralt.

Ta fram en hållbarhetschecklista

Hållbarhetschecklistan ska användas vid ombyggnationer, planering av nya stadsdelar och fastigheter.

Robusta ekosystem

Målområdet Robusta ekosystem syftar till att öka biologisk mångfald och andra gröna och blå kvaliteter i Gävle samt utveckla och stärka ekosystemtjänster. Klimatanpassning ingår också i detta område.

Området bidrar till:
Globala målen

Sveriges miljökvalitetsmål

Ingen övergödning	Ett rikt odlingslandskap
God bebyggd miljö	Ett rikt växt och djurliv
Bara naturlig försurning	Myllrande våtmarker
Levande Sjöar och vattendrag	Levande skogar
Grundvatten med god kvalitet	Hav i balans och levande kust och skärgård

Målinriktning – tillstånd i framtiden

I Gävle kommun skyddas alla arter, naturen är säkrad och naturens kvaliteter används, den biologiska mångfalden är hög. Genom att bevara och stärka den biologiska mångfalden bidrar det till att Gävles ekosystem är långsiktigt hållbara och lägger grunden för ett robust ekosystem.

Vi har god kunskap om och värdesätter de ekosystemtjänster som naturen erbjuder i form av tex pollinering, luft- och vattenrening, klimatreglering, temperaturutjämning, rekreation och välbefinnande.

I Gävle kommun är de gröna och blå kvaliteterna väl utvecklade. Det värnas om Gävles parker, grönområden och vattenmiljö vilka alla har höga rekreativa och biologiska kvaliteter.

Alla gävlebor förses med friskt och rent vatten och våra dricksvattentäkter är skyddade.

Gävle är väl förberett och anpassat för de effekter som klimatförändringarna medför och kommer medföra.

Nuläget Robusta ekosystem

Att närma sig ett tillstånd som kan kallas Robust ekosystem är ett ständigt pågående arbete. Gävle kommun antar styrande dokument där det fastläggs vilka park- och naturområden som har betydelse för tätorterna. För nya parker som anläggs tas skötselplaner fram, men för befintliga parker har arbetet inte varit prioriterat. Ett Stadsbad i Boulongern har byggts.

Mer resurser behöver tillsättas för att kunna utveckla och bevara värdefulla natur- och rekreatiomsområden och naturområden samt förstärka den biologiska mångfalden.

Arbetet med att skydda vattentäkter är ett omfattande men viktigt arbete som ännu inte är slutfört. Andelen sjöar och vattendrag som uppnår god ekologisk och kemisk status i Gävle kommun var låg i den senaste statusklassningen. Andelen skyddade inom kommunen vattentäkter är låg och har inte ökat sedan 2014.

En VA-strategi med tillhörande handlingsplan i form av en VA-plan antogs i början av 2016. I VA-planen beskrivs åtgärder för arbete med vatten och avloppshantering i Gävle. En dagvattenpolicy antogs också under 2018. Dagvattenpolicyn utgör en del av Gävle kommuns arbete med övergripande planering för att uppfylla kommunens skyldigheter enligt vattendirektivet och för att uppnå en god bebyggd miljö.

En skogspolicy har tagits fram 2017. Skogspolicyn omfattar all kommunägd skogsmark och inkluderar till vissa delar detaljplanelagd mark. Policyn är ett övergripande dokument för hur Gävle kommun ska bedriva sin skogsskötsel. Syftet med skogspolicyn är att beskriva de mål kommunen strävar efter och hur skötseln ska ske för att uppnå dessa.

När det gäller riktlinjer för klimatrisker och anpassningsåtgärder finns det beskrivet i Översiktsplanen för Gävle kommun.

Utmaningar Robusta ekosystem

Att hejda förlusten av biologisk mångfald är en av de verkligt stora utmaningarna för vår tid. De värden och kvaliteter som tillhandahålls genom ekosystemtjänster och biologisk mångfald behöver bli allmänt kända och också tas i beaktande vid ekonomiska och politiska ställningstaganden. Det är viktigt att ekosystemtjänster integreras i kommunala mål och beslut samt att all kommunal planering använder balanseringsprincipen som metod för att gröna och blå miljöer i staden inte ska minska utan snarare öka och utvecklas.

De största utmaningarna när det gäller sjöar och vattendrag i Gävle kommun idag är miljöfarliga ämnen, fysiska ingrepp i vattenmiljön och övergödning. För att nå en god status på våra vattenförekomster behövs det arbetas ännu mer med både restaurering och förebyggande åtgärder.

För att trygga Gävles vattenförsörjning nu och för framtida generationer behöver vi slå vakt om kvaliteten på vattnet och se till att det inte förorenas och samtidigt öka mängden dricksvatten som produceras. Förändrade vädermönster

tillsammans med en växande befolkning och därigenom exploatering är utmaningar som måste hanteras.

I arbetet med vatten är det även viktigt att arbeta med åtgärder för att hantera konsekvenserna av de pågående klimatförändringarna. Det behövs både förebyggande arbete och anpassning för att minimera effekter av exempelvis höjda havsnivåer och intensivare regn. En risk och sårbarhetsanalys bör genomföras som en del i en Klimatanpassningsplan för staden.

Mål, indikatorer och ansvar Robusta ekosystem

Mål	Målar	Nyckeltal	Ansvarig
Bevara och stärka den biologiska mångfalden och värdefulla rekreationsområden.	2030	<ol style="list-style-type: none"> 1. Skyddad natur totalt, andel i %, (Följs upp i Kolada) 2. % ekologiskt odlad areal åkermark/jordbruksmark 3. Areal kommunalt bildade naturreservat. 4. Andel parker/naturområden med fastlagd skötsel-och utvecklingsplan. 5. Bästa naturvårdskommun. 6. Antal hävdade örtbackar. 7. Areal betes-och slättermark med miljöersättning. 8. Andel implementerade åtgärdsprogram för hotade arter. 	Samhällsbyggnadsnämnden
Bibehålla eller uppnå god status i alla vattenförekomster.	2025	Vattenförekomster (sjöar och vattendrag) ekologisk och god kemisk status (Följs upp i MSP)	Kommunstyrelsen, Gästrike Vatten, Samhällsbyggnadsnämnden
Jordbruksarealen i kommunen ska inte minska.	2025	Jordbruksareal utveckling (LRF)	Kommunstyrelsen, Livsmiljö Gävle
Värdet av den samlade livsmedelsproduktionen (kr) inom Gävle kommun som geografiskt område ska öka med 50% från år 2020 till år 2030.	2025	Värdet av den samlade livsmedelsproduktionen (kr) inom Gävle kommun som geografiskt	Kommunstyrelsen, Livsmiljö Gävle
Säkerställa en robust vattenförsörjning.	2025	Robust vattenförsörjning X % redundans (överskott) och bedömd risk för att dricksvattnet slås ut X %	Kommunstyrelsen, Gästrike Vatten, Samhällsbyggnadsnämnden
Gävle kommun arbetar aktivt med att minska påverkan från förorenade områden.		Gävle kommun minskar antalet förorenade områden i riskklass 1 och 2 till xx %	Kommunstyrelsen, Samhällsbyggnadsnämnden

Gävle kommun är anpassad till det förändrade klimatet och har minimerat risker för miljö och hälsa.		100 % av Gävle ska klara en klimatanpassning till RCP 8,5	Kommunstyrelsen, Samhällsbyggnadsnämnden, Gavlegårdarna och Gavlefastigheter Alla nämnder, förbund och bolag
---	--	---	---

Prioriterade åtgärder Robusta ekosystem

Grönstrategi med handlingsplan

En grönstrategi ska formulera Gävle kommuns vision, övergripande mål och strategi/riktlinjer vad gäller gröna (naturens) och blå (vattnets) frågor. Grönstrategin ska vara vägledande i handläggning av ärenden och vara ett underlag för att spara naturen på rätt ställe för att skapa största möjliga sociala och biologiska nytta.

Grönstrategin utgår från de tre pelarna för hållbarhet: miljömässigt, socialt samt ekonomiskt och ska innehålla ett antal övergripande mål samt riktlinjer utifrån ett antal områden, exempelvis;

- Det gröna (biologiskt, struktur)
- Det blå (biologiskt, struktur)
- Kulturhistoriska värden
- Rekreation & friluftsliv (rekreationsområden, lekpark, spontanaktiviteter)
- Närhet/Tillgänglighet till park och grönområden av olika storlekar

Biotopkartering och biotopvårdsplan

Identifiera viktiga spridningsvägar för biologisk mångfald och hur vi bäst vårdar Gävle kommuns biotoper och även inkludera åtgärdsprogram för hotade arter.

Utveckling av Strategi för bildande av naturesservat i Gävle kommun

Med biotopkarteringen som grund arbetar Gävle mot att nå de nationella miljömålen där andelen skyddade områden är en indikator.

Kommunövergripande Klimatanpassningsplan

Säkrar staden och innevånarna mot ökande förekomster av värmeböljor, skyfall, översvämningar, skredrisk m.m.

Vattenplan för skydd av föroreningsutsläpp och övergödning av våra ytvattenföroreningar.

Beskriver behovet av undersökningar och åtgärder som krävs för att ur dessa aspekter kunna nå god status i vattenföroreningar inom Gävle kommun. Beskriver också vikten av att kommunens tillsynssida får tillräckligt med resurser.

Anpassa Gävle Energis vattenkraftverk så att de kan få märkningen Bra miljöval – miljömärkt el

Sträva efter att övriga kraftverk i Gävle kommun ska kunna nå märkningen alternativ rivas.

Mark och Vattenstrategi – Gävle Valboåsen

Beskriver Gävle - Valboåsens känslighet och föreslår åtgärder som leder till en robust vattenförsörjning.

Ren och giftfri vardag

Målområdet Ren och giftfri vardag omfattar kretslopp, matens miljöpåverkan, kemikalier, ren luft och buller samt medvetandegöra en mer hållbar livsstil. Det vill säga det mesta som människan kommer i direktkontakt med i vardagen.

Området bidrar till:
Globala målen

Svenska miljö kvalitetsmålen

Frisk Luft Giftfri miljö

Målinriktning – tillstånd i framtiden

Det miljösmarta valet är det självklara valet. Den ökade medvetenheten att en mer hållbar livstil ger högre livskvalitet har bidragit till att vi i Gävle nu lever utifrån att vi faktiskt bara har ett jordklot, inte fyra.

I Gävle kommun ska allt avfall ses som värdefulla resurser och kretsloppet är giftfritt. Allt avfall inom kommunen sorteras, återvinns och tas tillvara för att skapa ett resurseffektivt kretslopp utan negativ påverkan på jordens resurser. Inga farliga ämnen som stör kretsloppens naturliga flöde finns i omlopp i kommunen och ingen negativ påverkan på människors hälsa och ekosystemet kan påvisas.

Matens miljöpåverkan är minimal. Vegetabiliska proteiner, ekologiskt, närproducerat och svenskproducerat utgör den största delen av kosten.

Inget onödligt matsvinn finns inom Gävle kommun och all mat tas till vara för inte belasta klimatet.

Luften i Gävle kommun är frisk och ren och staden är tyst. I Gävle kommun är luften fri från föroreningar så att gävlebor, djur, växter och kulturvärden inte skadas. Ingen gävlebo utsätts för störande buller från trafik och verksamheter. Alla barn har möjlighet att leka utomhus i hälsosamma och inspirerande miljöer.

Nuläget Ren och giftfri vardag

Ämnen som är farliga för miljön och hälsan finns i stort sett i allting omkring oss i vardagen. De finns i maten vi äter, kläderna vi bär på, möbler, elektronik, hygienprodukter och leksaker. Antalet kemikalier som används i samhället är mycket stort och påverkan på hälsan och miljön på kort och lång sikt är känd för endast en bråkdel av dessa ämnen. Gävle kommun arbetar därför för att uppmärksamma vilka kemikalier som används och fasa ut de kemikalier som är farliga för människan och miljön.

Allt avfall i Gävle kommun ska tas till vara som en resurs. Renheten på det avfall som lämnas för kompostering eller rötning i kommunen ligger på en hög nivå och andelen farligt avfall i hushållssoporna har minskat mellan år 2011 och år 2018. Utsorteringen av matavfall har däremot inte förbättrats sedan år 2017. Utsortering av tidningar och förpackningar från hushållen som lämnas till återvinning har minskat något och alla verksamheter i Gävle kommunkoncern har möjlighet till källsortering.

Miljökrav vid upphandling har arbetats in i förfrågningsunderlagen genom bland annat kemikaliekrav och krav kring transporter. Upphandlingar som har en negativ miljöpåverkan har prioriterats extra. Andelen ekologiska livsmedelsinköp har ökat från år 2011 till 2018. Fler insatser behövs dock och en metod för uppföljning behöver tas fram. I dagsläget finns inte uppföljning av andelen närproducerat eller andel kött som köps in.

Mängden mat som slängs inom vård, omsorg och skola i Gävle har minskat. Den mat som ändå slängs används på bästa miljömässiga sätt genom rötning i biogasanläggning.

Arbetet med att minska gävlebornas exponering av miljö- och hälsofarliga ämnen har gett resultat och visat på minskade mängder av nonylfenol och koppar i avfallsslaget, kopparvärden ligger dock fortfarande på för höga värden.

I Gävle kommun idag finns det gävlebor som i sitt hem störs av buller över 60 dBA. Det krävs fortsatt stora insatser av Gävle kommun och andra för att alla gävlebor ska få en god boendeljudnivå.

I dagsläget nås inte målen för PM10 och NO2 och vidare åtgärder behövs för att få en ren luft som långsiktigt inte påverkar människors hälsa.

Utmaningar Ren och giftfri vardag

En av våra stora utmaningar är att göra vår livsstil mer hållbar. Det är viktigt att hållbar resursanvändning eftersträvas i kommunala mål och beslut för att främja förutsättningarna för att skapa ett resurseffektivt kretslopp utan negativ påverkan på jordens resurser. För att skydda människors hälsa och den biologiska mångfalden behöver spridning av farliga ämnen förebyggas och upphöra.

Ungefär hälften av Gävle kommuns hushållsavfall återvinns idag. Det betyder att man behöver utveckla arbetet med utbildning och beteendeförändring inom återvinning och miljö för att uppnå en god resurshållning. De årliga

Skräpplockardagarna visar på ett engagemang hos gävleborna och näringslivet då antalet deltagare varje år ökar, dock sker beteendeförändringen för långsamt och vidare åtgärder behöver tas för att öka återvinningen av material.

Matsvinn utgör en stor del av bl.a. klimatpåverkan i samhället och slösar på jordens viktiga resurser. Kommunkoncernen har minskat sitt matsvinn men än finns rum för förbättring. Matavfall som uppstår inom Gävle kommun blir till lokalproducerad biogas vilket minskar klimatpåverkan och gör oss mindre beroende av fossila drivmedel.

Gävle kommun har påbörjat arbetet med kemikaliesmarta verksamheter, och Gävles första helt kemikaliesmarta förskola invigdes år 2017. En stor del av riskprodukterna har rensats ut i förskolorna som t.ex. gammal mjukplast. Arbetet med att fasa ut farliga ämnen i resten av kommunens verksamheter är av största vikt för att skapa ett samhälle fritt från farliga ämnen och vara en föregångare i samhället.

Många gävlebor utsätts för höga bullernivåer. Åtgärder har vidtagits men fler åtgärder måste vidtas för att minska de negativa hälsoeffekterna av buller. Det kan ske genom planering av åtgärder i utsatta områden, att minska biltrafikflödena i bullerstöra områden, sänka hastigheter och genom bullersanerande åtgärder.

Frisk luft är en förutsättning för en god boendemiljö. Den största uppkomsten till dålig luftmiljö i Gävle är biltrafiken, vilken behöver åtgärder för att minskas. Det är därför viktigt och en utmaning att fortsätta arbeta med hållbara transporter, speciellt inom centrala Gävle.

Mål, indikatorer och ansvar Ren och giftfri vardag

Mål	Målar	Nyckeltal	Ansvarig
Gävlebor och unga ska ha handlingskompetens för en hållbar samhällsutveckling; 100% år 2030 Medborgarundersökning om kommunens insatser för att kommuninvånarna ska kunna leva miljövänligt, från index 59 2017 till Index 65 2025.	2030	<ol style="list-style-type: none"> 1. % (0-100) medborgares handlingskompetens 2. % (0-100) elevers handlingskompetens åk 5, 9 och gymnasiet åk 2 <i>Årlig enkätundersökning av Utbildning Gävle</i> 3. Miljöarbeteindex Medborgarundersökning om kommunens insatser för att kommuninvånarna ska kunna leva miljövänligt 	Kommunstyrelsen, Gästrike återvinnare, Gavlegårdarna, Utbildningsnämnden
<i>Alla kommunala skolor och förskolor ska ha uppnått certifieringen Grön Flagg och/eller utmärkelsen Skola för hållbar utveckling senast år 2025.</i>	2025	<i>% (0-100) kommunala skolor och förskolor som har fått certifieringen Grön Flagg och/eller utmärkelsen Skola för hållbar utveckling (Håll Sverige rent och Skolverket)</i>	<i>Utbildningsnämnden</i>

Minskad miljöpåverkan från mat inom Gävle kommunkoncern.	2025	<ol style="list-style-type: none"> 1. Andel ekologiska livsmedel i % relaterat till total inköpskostnad. 2. Andel rött kött i % relaterat till total inköpskostnad 3. Andel inköp av närproducerat i % relaterat till total inköpskostnad 4. Andel svenskproducerat i % relaterat till total inköpskostnad 5. Totalsvinn (gram / portion), som utgörs av summan av: <ul style="list-style-type: none"> • Tallrikssvinn (g/portion) • Serveringssvinn (g/portion) • Kökssvinn (g/portion), som utgörs av: Lagringssvinn, beredningssvinn och tillagningssvinn 	Kommunstyrelsen, övriga nämnder
1. Gävle kommuns inköp av ekologiska livsmedel ska vara minst 80 % år 2025			
2. Gävle kommuns inköp av vegetabiliska proteiner ska öka och rött kött ska minska med 50 % från år 2020 till 2025			
3. Gävle kommuns inköp av närproducerade* livsmedel ska vara minst 30 % år 2025			
4. Gävle kommuns inköp av svenskproducerade livsmedel ska vara minst 75 % år 2025			
5. Mängden totalt matsvinn som slängs inom vård, omsorg, förskola och skola inom Gävle kommunkoncern ska minska med 15 % mellan år 2020 till år 2025.			
Mängden hushållsavfall per person i Gävle kommun (matavfall, restavfall, tidningar, förpackningar och grovsopor) ska minska med 20 procent från år 2015 till år 2025.	2025	Mängd hushållsavfall per person (matavfall, restavfall, tidningar, förpackningar och grovsopor)	Kommunstyrelsen, Gästrike återvinnare, alla övriga nämnder
Minst 80 procent av matavfall, förpackningar och tidningar från hushåll sorteras ut och återvinns.	2025	Årliga mätningar	Kommunstyrelsen, Gästrike återvinnare, Gavlegårdarna
All nybyggnation och ombyggnation i Gävle kommun ska vara anpassad för optimal avfallshantering avseende källsortering, tillgänglighet och säkerhet.	2025	Ingår i den hållbarhetschecklista som ska tas fram, är en prioriterad åtgärd under Klimatneutral kommun	Kommunstyrelsen, alla övriga nämnder
Gävle kommunkoncernen ska arbeta kontinuerligt för att minska och förebygga nedskräpning så att gävlebornas upplevelse av en trygg och ren livsmiljö ökar.	2025	<ol style="list-style-type: none"> 1. Renhållnings och sophämtningsindex 2. Trygghetsindex (SCB) 	Samhällsbyggnadsnämnden, Kommunstyrelsen
Luften ska vara så ren att människors hälsa, samt djur, växter och kulturvärden inte skadas Vid nyproduktion av förskolor och skolor ska utegårdar klara miljö kvalitetsmålen avseende Frisk Luft.	2025	<ol style="list-style-type: none"> 1. Antal gator inom gränsintervallet för miljö kvalitetsnormen för partiklar (PM10) 2. Antal gator inom gränsintervallet för miljö kvalitetsnormen för kvävedioxid (NO₂) . 	Samhällsbyggnadsnämnden, Kommunstyrelsen
Negativa effekter av buller och vibrationer ska minska.	2025	1. Antal fastigheter där den ekvivalent ljudnivån vid	Samhällsbyggnadsnämnden,

		<p>fasad överskrider 60 dBA lagkrav ska vara högst 1000 st</p> <p>2. Den ekvivalenta respektivemaximala ljudnivån på förskolor/grundskolors utegårdar får inte överskrida 50 dBA respektive 70 dBA där pedagogisk verksamhet och lek bedrivs.</p> <p>3. Arbeta för att en god ljudmiljö ur hälsoaspekt ska klaras vid planläggning vid nyexploatering. Ljudnivåer på 55 dBA från trafik ska eftersträvas snarare än 60 dBA (lagkrav).</p>	Kommunstyrelsen
Gävlebornas användning av och exponering för miljö- och hälsofarliga ämnen ska minska.		% (0-100) medborgares handlingskompetens	
Produkter och tjänster som upphandlas av Gävle kommunkoncernen ska vara miljömässigt hållbara.			

Prioriterade åtgärder Ren och giffri vardag

En stor ”Hållbar livstilssatsning” – som vänder sig till alla tre målgrupper i det miljöstrategiska programmet ska genomföras

Satsningen ska inkludera handlingskompetens och konsumtion och bidra till måluppfyllelse inom alla tre målområdena i det miljöstrategiska programmet och alla tre hållbarhetsperspektiv. I denna satsning ska det även ingå en resurs som har uppdraget att söka externa medel.

En kraftsamling av de kompetenser som finns i befintliga sektorer, bolag och förbund ska genomföras.

Lärande för hållbar utveckling ska stärkas

Där ingår bland annat arbetet med Grön Flagg och Skola för hållbar utveckling, skolträdgårdar och tillgång till skolskogar.

Gävle kommun ska vara årlig medlem i Håll Sverige Rent

Det möjliggör att samtliga målgrupper i det miljöstrategiska programmet kan delta i de årliga skrapplockardagarna och ta del av utbildningsmaterial. Gävles förskolor och skolor kan använda Grön Flagg.

En Kretsloppsplan för Gävle kommun ska tas fram och framtagna åtgärder ska genomföras

Kretsloppsplanen kommer att omfatta mål och åtgärder inom bland annat områdena cirkulär ekonomi, att förebygga avfall, öka återanvändning, öka återvinning, förbättra sortering, hos både hushåll och privata och kommunala verksamheter, och förebygga nedskräpning.

En Kemikalieplan för Gävle kommun ska tas fram och framtagna åtgärder ska genomföras

Syftet med kemikalieplanen är att samordna och tydliggöra de beslut, åtgärder och resurser som behövs för att uppmärksamma vilka kemikalier som används och fasa ut de kemikalier som är farliga för människan och miljön.

Kemikalieplanen berör programmets alla tre målgrupper; Gävle kommunkoncern, gävlebor och näringsliv.

Ta ett helhetsgrepp avseende luftföroreningssituationen och bullerpåverkan i centrala Gävle

Luftföroreningar och buller har ett nära samband med varandra och är ett fortsatt problem i centrala Gävle. Långiktiga åtgärder behöver vidtas för att minska de negativa hälsoeffekterna som förorenad luft och buller innebär.

Säkerställa att det ställs miljömässigt hållbara krav vid upphandlingar, inköp och leverantörsuppföljningar

För Gävle kommunkoncern behöver det säkras inom ramen för den nya inköp- och upphandlingsavdelningen.

Genomförande och uppföljning

Det miljöstrategiska programmet 2.0 och dess genomförande ska implementeras i kommunkoncernens verksamheter och ingå som en del i verksamhetsplaneringen.

Det är chefernas ansvar att se till att implementeringen och genomförandet av åtgärder som bidrar till målen sker.

Styrgrupp för det miljöstrategiska programmet är Samhällsbyggnadsutskottet.

Uppföljning

Det miljöstrategiska programmet 2.0 ska integreras i kommunplanen och årligen följas upp genom ett miljöbokslut.

I programmet har uppföljningsansvariga nämnder och styrelser utsetts för varje mål.

Kommunstyrelsen ansvarar för den samlade uppföljningen.

Kommunstyrelsen ska efterfråga uppföljning från respektive nämnd/styrelse minst en gång per år.

Till varje mål finns en eller flera indikatorer som visar eller indikerar om målen uppfylls. Indikatorerna visar förändringar eller händelser som är möjliga att observera och som ger stöd för att påstå att en förändring har skett i relation till målet.

Prioriterade åtgärder

- Det ska finnas utsedda miljö-/hållbarhetsombud på alla Gävle kommuns enheter som involveras i arbetet.
- Alla Gävle kommuns medarbetare ska minst en gång per år få relevant information kopplad till det miljöstrategiska programmet och Agenda 2030 samt hur arbetet fortgår.
- Information om miljöstrategiska programmet och Agenda 2030 ska finnas med i informationen till nyanställda.
- Visualisera miljöläget för gävlebor och verksamma i Gävle genom att använda oss av en digital uppföljning som även visar kopplingen till Agenda 2030.

Begrepp och definitioner

Biologisk mångfald

Variationen inom arter, mellan arter och av ekosystem. Beskriver naturområden där många olika växter och djur lever tillsammans.

Biotop/-er

Ekologisk term för ett område där ett visst växt- eller djursamhälle hör hemma. Biotopens egenskaper avgör vilka växter och djur som trivs och kan finnas där.

CO₂-ekv

Koldioxidekvivalenter. Mått för mängden växthusgaser, t.ex. metan, uttryckt som den mängd koldioxid som ger samma växthuseffekten.

Dagvatten

Dagvatten består av regnvatten, smältvatten och annat vatten som rinner av från mark och konstgjorda ytor, t.ex. tak.

Ekologiskt fotavtryck

Ekologiskt fotavtryck är ett mått på mängden resurser som en människa förbrukar. Det är uttryckt i den areal av förnyelsebara resurser som behövs för att försörja en människa i ett land.

Ekosystemtjänster

Ekosystemtjänster är alla produkter och tjänster som naturens ekosystem ger människan och som bidrar till vår välfärd och livskvalitet. Pollinering, naturlig vattenreglering och naturupplevelser är några exempel.

Geografiska kommunen

Gävle kommun som geografiskt område. Inkluderar alla som bor och verkar i kommunen.

Gävle kommunkoncern

Gävle kommun som organisation. I koncernen ingår alla förvaltningar, kommunala bolag och förbund.

Hållbara färdmedel

T.ex. gång, cykel, buss och tåg.

Hållbar utveckling

En utveckling som tillgodoser våra behov idag utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina.

Hälsofrämjande

Den process som ger människor möjligheter att öka kontrollen över sin hälsa och förbättra den.

Hållbara material

Material som ger lågt bidrag av koldioxid, är en förnybar/biobaserad råvara (vid nytillverkning), är återvinningsbart, kan vara av återvunnen råvara, utfasad av skadliga ämnen samt ha låg inverkan på ekosystem och miljö.

Klimatneutral kommun

I stort handlar klimatneutralitet om att upptaget av växthusgaser, t.ex. av växande träd eller koldioxidinfångning, är lika stort som utsläppen av växthusgaser inom ett visst geografiskt område. Ofta räknar man även in kompensationsåtgärder i andra geografiska områden, t.ex. trädplanteringar i andra länder. Detta är dock inte äkta klimatneutralitet och ska endast ses som en tillfällig lösning för att snabba på processen. På sikt måste klimatneutralitet vara lokalt baserad.

Klimatpåverkan

Människans utsläpp av växthusgaser, som metan, dikväveoxid (lustgas) och ett antal fluorhaltiga gaser (s.k. klorfluorkarboner eller CFC/freoner), bidrar till förstärkt växthuseffekt, vilket i sin tur påverkar klimatet. Med klimat menas de genomsnittliga väderförhållandena under en längre tid, vanligen flera decennier.

Livskvalitet

Livskvalitet omfattar individens uppfattning om sin situation i tillvaron utifrån den kultur och det värdesammanhang som hon befinner sig i och i relation till personliga mål, förväntningar, normer och intressen.

Det är ett vitt begrepp som påverkas av individens fysiska hälsa och psykologiska tillstånd, grad av oberoende, sociala förhållanden och relationer till betydelsefulla händelser i livsmiljön.

Miljöbyggnad

Miljöbyggnad är ett svenskt system för så kallad miljöcertifiering av byggnader. Miljöbyggnad mäter totalt sexton olika värden i byggnaden inom områdena energi, inomhusmiljö och material. Exempel på frågor som ingår är energianvändning, förnybar energi, luftkvalitet, fukt och byggnadsmaterialets kemiska innehåll samt påverkan på klimatet. Nivån silver innebär en bra bit över lagkrav och nivån guld innebär spjutspetsteknik. Certifiering kan se vid nyproduktion samt av befintliga byggnader eller vid en större ombyggnation.

PM₁₀

Luftens innehåll av inandningsbara partiklar med en storlek på cirka 10 mikrometer (0,01mm) eller mindre.

Rötning

Mikrobiologisk nedbrytning av organiskt material i syrefri miljö. Vid rötning bildas biogödsel, som är ett utmärkt gödningsmedel. Vid rötning bildas även biogas, som huvudsakligen består av metan och koldioxid.

VA-plan

Heltäckande långsiktig planering för allt dricksvatten, dagvatten och spillvatten inom kommunen.

Översiktsplan (ÖP)

Plan som visar den översiktliga mark- och vattenanvändningen inom en kommun. Ska enligt lag finnas i varje kommun och ska aktualitetsprövas under varje mandatperiod.

Översiktsplanen är i regel utgångspunkt för detaljplaneringen inom kommunen, men den är inte juridiskt bindande.

Från: Kommunstyrelsen (e-post)
Skickat: den 31 oktober 2019 13:56
Till: Livsmiljö Gävle (e-post); Utbildning Gävle (e-post); Livsmiljö Gävle - Kultur & Fritid Gävle (e-post); Vårdförvaltning Gävle - Socialtjänst Gävle (e-post); Vårdförvaltning Gävle - Omvårdnad Gävle (e-post); Vårdförvaltning Gävle - Näringsliv & arbetsmarknad Gävle (e-post); SG-Jävsnämnden (e-post); Valnämnd Gävle (e-post); Överförmyndarnämnden (e-post); Gävle Hamn - Info (e-post); Gästrike Återvinnare (e-post); Gävle Energi - E-postfaktura - E-Post; Gästrike Vatten - Info (e-post); Gavlegårdarna - Info (e-post); Gavlefastigheter - Info (e-post); gavleborg@kristdemokraterna.se; gavle@liberalerna.se; gavle@mp.se; gavleborg@moderaterna.se; info@gavle.sap.se; gavle@sd.se; gavle@centerpartiet.se; gavle@vansterpartiet.se; rg@regiongavleborg.se; 'gavleborg@lansstyrelsen.se'; 'Registrator'; kommun@sandviken.se; Ockelbo kommun (e-post); hofors.kommun@hofors.se; Carlbaum Jonsson, Stephan; Gävle Parkeringsservice AB - Info (e-post) Durebrandt, Bodil; Frisk, Elin
Kopia:
Ämne: Förlängd svarstid för synpunkter på förslag till Miljöstrategiskt program Gävle kommun 2.0

Sista svarsdatum för att lämna synpunkter gällande förslag på Miljöstrategiskt program 2.0 har förlängts till den 31 december 2019

enligt beslut i KS-Samhällsbyggnadsutskott den 2019-10-29 § 49.

Med vänlig hälsning

Erika Greis
Registrator
Styrning och stöd
Administrativa avdelningen, Kanslienheten

Gävle kommun
801 84 GÄVLE
Besöksadress: Drottninggatan 22
Telefon: 026-17 80 00

Denna mejlväxling kan innehålla personuppgifter som Gävle kommun behandlar enligt EU:s dataskyddsförordning. Läs mer på www.gavle.se/dataskydd.

Ni har nu möjlighet att lämna synpunkter på förslag till Miljöstrategiskt program Gävle kommun 2.0

Under 2019 reviderar Gävle kommun det miljöstrategiska programmet, som bland annat lett till att Gävle legat i topp tre bland Sveriges bästa miljökommuner tre år i rad.

Det Miljöstrategiska programmet antogs av Kommunfullmäktige i juni 2013 med ambitionen att vara en av de bästa miljökommunerna i Sverige.

Arbetet med implementering och genomförande har nu pågått i fem år och Kommunstyrelsen beslutade 2018-08-28 att genomföra en revidering av programmet.

Gävle kommunkoncernens medarbetare och politiker, gävlebor, företag och föreningar har under våren 2019 deltagit vid workshops, dialogmöten och lämnat synpunkter hur de ser framtidens miljömässigt hållbara Gävle.

Ett förslag, kallat Miljöstrategiskt program Gävle kommun 2.0, med synpunkter från dialogmöten och erfarenheter från det tidigare programmet som underlag, är nu framtaget.

Förslag till Miljöstrategiskt program Gävle kommun 2.0 går ut på remiss till Gävle kommuns politiska nämnder och styrelser samt politiska partier i Gävle, Region Gävleborg, Länsstyrelsen och Högskolan i Gävle vecka 43 – 48, det vill säga 2019-10-21-2019-12-01.

Ställ er gärna frågorna:

- Hur kan ni i er verksamhet integrera det miljöstrategiska programmet i era ordinarie processer?
- Vilka mål ser ni kan leda till ekonomiskt positiva effekter?

Era synpunkter ska ha kommit in till kommunstyrelsen@gavle.se **senast den 1 december 2019. Märk e-posten med: Diarienummer 18KS266, Revidering av Miljöstrategiska programmet**

Efter remisstiden sammanställs de synpunkter som kommit in och det slutliga miljöstrategiska programmet beslutas av Kommunfullmäktige i februari.

Har ni några frågor är ni välkomna att kontakta Bodil Dürebrandt eller Elin Frisk.

Kontaktuppgifter:

Bodil Dürebrandt, Bodil.durebrandt@gavle.se, 026-17 80 63, 076-125 98 90

Elin Frisk, elin.frisk@gavle.se, 026- 026-17 98 98, 070-084 80 64

Gävle, en av Sveriges bästa miljökommuner!

Med vänlig hälsning

Erika Greis

Registrator

Styrning och stöd

Administrativa avdelningen, Kanslienheten

Gävle kommun

801 84 GÄVLE

Sändlista:

Samhällsbyggnadsnämnden

Kommunstyrelsen

Utbildningsnämnden

Kultur och fritidsnämnden

Socialnämnden

Omvårdnadsnämnden

Arbetsmarknads-och funktionsnämnden

Jävsnämnden

Valnämnden

Överförmyndarnämnden

Gävle hamn: info@gavlehamn.se
Gästrike återvinnare: info@gastrikeatervinnare.se
Gävle Energi: info@gavleenergi.se
Gästrike Vatten: info@gastrikevatten.se
Gavlegårdarna: info@gavlegardarna.se
Gavlefastigheter: info@gavlefastigheter.se

Socialdemokraterna: info@gavle.sap.se
Moderaterna: gavle@liberalerna.se
Liberalerna: gavle@liberalerna.se
Miljöpartiet: gavle@mp.se
Vänsterpartiet: gavle@vansterpartiet.se
Centerpartiet: gavle@centerpartiet.se
Sverigedemokraterna: gavle@sd.se
Kristdemokraterna: gavleborg@kristdemokraterna.se

Region Gävleborg: rg@regiongavleborg.se
Länsstyrelsen Gävleborg: gavleborg@lansstyrelsen.se
Högskolan i Gävle: registrator@hig.se

Sandvikens kommun: kommun@sandviken.se
Ockelbo kommun: kommun@ockelbo.se
Hofors kommun: hofors.kommun@hofors.se

Beslutsärende: Remiss-
Riktlinjer för skolskjuts och
elevresor i Gävle kommun.

8

19AFN162

Yttrande

Handläggare
Maria Vidman
Tfn 026-17 72 22
maria.vidman@gavle.se

Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden

Remissvar – Riktlinjer gällande skolskjuts

Sammanfattning

Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden har beretts möjlighet att lämna synpunkter på Samhällsbyggnadsnämndens förslag till de nya riktlinjerna för skolskjuts och elevresor inom Gävle kommun.

Välfärd Gävle har utarbetat ett förslag till remissvar och anser sammanfattningsvis att:

- Det bör förtydligas vilka elevgrupper som har rätt till skolskjuts från fritidshem, fritidsklubb, korttidstillsyn och eller korttidshem till hemmet.
- Elever inom autismspektrumgrupper i grundskolan är inte inkluderade i riktlinjerna. Välfärd Gävle anser att denna elevgrupp också skall inkluderas och att detta bör stå med i de nya riktlinjerna.
- Ansökan om skolskjuts (och eventuella tillhörande intyg) bör vara förenklade för de elever som har stadigvarande funktionsnedsättning.
- Det behöver antingen tas bort eller förtydligas vad som menas med stycket *”Eventuella andra resor för elever med funktionsnedsättning som avser t ex verksamhet enligt lagen om stöd och service (LSS) innefattar inte dessa riktlinjer”*.

Bakgrund

Livsmiljö Gävle har arbetat fram ett förslag till en ny riktlinje gällande skolskjuts och elevresor i Gävle kommun på uppdrag av kommunfullmäktige. En ny förvaltningslag har trätt i kraft sedan de tidigare riktlinjerna antogs 2017-12-31. Den nya lagen ställer andra krav på bland annat motivering av beslut och ska således säkerställa rättssäkerheten samt skapa en mer överskådlig process för medborgaren.

Livsmiljö Gävle har haft ett samarbete med Utbildning Gävle under processen att ta fram de nya riktlinjerna. Förslaget till de nya riktlinjerna för skolskjuts

och elevresor i Gävle kommun är nu skickat på remiss till Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden samt Utbildningsnämnden.

Ärendebeskrivning

Förslaget i korthet

Tidigare har elever per automatik kunnat få skolskjuts, utan ansökan, baserat på avståndet mellan skolan och hemmet. I de nya riktlinjerna framgår det att alla behöver ansöka om skolskjuts, detta för att säkerställa att enbart de elever med rätt till skolskjuts beviljas. Med en ansökan säkerställs att den individuella prövningen genomförs och tillsammans med motivering av beslutet sker detta på ett rättssäkert vis. Det kommer även införas en möjlighet att ansöka digitalt med Bank-ID som syftar till att bland annat förkorta ledtider.

Elever med funktionsnedsättning har tidigare ansökt om skolskjuts genom att skolan skickat in de uppgifter som de ansett varit nödvändiga till skolskjutshandläggare. För att hanteringen ska bli rättssäker ska detta nu ske av vårdnadshavaren. Det finns fortfarande möjlighet att skolan bistår med hjälp. Två nya områden har tillkommit i de nya riktlinjerna, styrdokument samt definitioner. Utformningen i sin helhet är även den ny liksom begreppet "lovskola" som förts in.

Yttrande

Nedan följer Valfärd Gävles synpunkter på förslaget till "Riktlinjer för skolskjuts och elevresor i Gävle kommun. I synpunkterna har också beaktande till barnkonventionen tagits:

Det bör tydliggöras i det första stycket på sidan fem, under punkt k, Skolskjuts för barn i fritidshem och fritidsklubb, där det beskrivs att "Grundsärskoleelever och gymnasiesärskoleelever i fritidshem har rätt till kostnadsfri samordnad hemresa vid fasta tider från verksamheten till hemmet". I dagsläget gäller denna skolskjuts även för elever inom autismspektrumgrupperna i grundskolan. Valfärd Gävle anser att denna elevgrupp skall inkluderas och att detta bör tydliggöras i riktlinjerna. Ytterligare anser Valfärd Gävle att Samhällsbyggnadsnämnden bör förtydliga vilka verksamheter som de syftar på i ovanstående stycke.

I de nya riktlinjerna är det otydligt vad som gäller för de elever som vistas på korttidstillsyn (tillsyn över tolv, Töt) samt korttidshem. Valfärd Gävle betonar vikten av att dessa elever fortsättningsvis bör tillgå möjligheten till skolskjuts så som hanteringen ser ut idag med samordnad skolskjuts.

I ett PM (diarienummer 19SBN36-2) samt i en tjänsteskrivelse (diarienummer 19SBN36-4) från Samhällsbyggnadsnämnden under rubriken Elever med funktionsnedsättning samt rubriken Ärendet i korthet, sista stycket, går det att läsa att *"Eventuella andra resor för elever med funktionsnedsättning som avser t ex verksamhet enligt lagen om stöd och service (LSS) innefattar inte dessa riktlinjer"*. Valfärd Gävle anser att detta stycke antingen bör tas bort eller att det förtydligas vilka verksamheter det avser och om det påverkar dessa elevers möjligheter till skolskjuts från fritidshem, fritidsklubb, korttidstillsyn och eller korttidshem till hemmet.

I § 47: Riktlinjer för skolskjuts och elevresor i Gävle (diarienummer 19SBN36), föreslår Samhällsbyggnadsnämnden att fatta beslut om att alla tidigare överenskommelser och beslut skall upphöra. Risken med detta beslut är att den tidigare hanteringen gällande elever med stadigvarande funktionsnedsättning och eller inom autismspektrumgruppen skulle förlora sin skolskjuts från fritidshem, fritidsklubb, korttidsboende eller korttidstillsyn till hemmet.

Valfärd Gävle betonar vikten av att samtliga elevgrupper med funktionsnedsättning och eller de elever med behov inom autismspektrumgruppen ska ha fortsatt tillgång till skolskjuts från fritidshem, fritidsklubb, korttidstillsyn och eller korttidshem så som det tidigare hanterats och förordar Samhällsbyggnadsnämnden att inkludera detta i riktlinjerna.

Vidare anser Valfärd Gävle att ansökan om skolskjuts (och eventuella tillhörande intyg) inte bör skickas in årligen för de elever som har stadigvarande funktionsnedsättning. Det bör endast skickas in om förhållandena skulle förändras och således få en betydande förändring för skolskjutsen. Detta då funktionsnedsättningen inte är övergående samt att det skulle innebära mer administrativt arbete för handläggare men även föräldrar.

Valfärd Gävle vill även betona vikten av att elever med funktionsnedsättning av långvarig karaktär samt elever inom autismspektrumgrupperna inte bör få det svårare att få skolskjuts eller elevresa till eller från skolan oavsett om eleven vistas på fritidshem, fritidsklubb eller korttidsboende.

Informationen om de nya riktlinjerna bör vara tydliga till vårdnadshavare och skickas ut i god tid innan ansökan skall vara inne. Förslagsvis bör detta ske i samråd med Utbildning Gävle.

Magnus Höijer

Sektorchef
Välfärd Gävle

§ 47: Riktlinjer för skolskjuts och elevresor i Gävle kommun

Dnr 19SBN36

Beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att föreslå kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att anta de uppdaterade riktlinjerna för skolskjuts och elevresor i Gävle kommun. Att dessa gäller från läsåret 2019/2020. Att tidigare beslut och överenskommelser avseende skolskjuts därmed upphör.

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att föreslå kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för att fatta beslut om uppdatering av dessa riktlinjer i enlighet med gällande reglemente och regleringar.

Ärendebeskrivning

Vid årsskiftet 2017/2018 skedde en verksamhetsövergång av skolskjuts (resor i grundskolan) och elevresor (resor i gymnasiet) från Utbildning Gävle till Samhällsbyggnad Gävle. Samhällsbyggnad Gävle fick även i uppdrag från kommunfullmäktige att ta fram ett nytt regelverk för skolskjuts och elevresor för beslut i kommunfullmäktige. Fullmäktige specificerade även att detta regelverk ska innehålla prövning av behovsprövade regelbundna resor för elever med funktionsnedsättning. I framtagandet av regelverket ska samråd med Utbildning Gävle ske. En dialog i framtagandet av riktlinjerna har skett med Utbildning Gävle löpande under processen. I enlighet med Samhällsbyggnadsnämndens reglemente så avser dessa skolskjutsriktlinjer enbart resor enligt skollagen. Eventuella andra resor för elever med funktionsnedsättning som avser t ex verksamhet enligt lagen om stöd och service (LSS) innefattar inte dessa riktlinjer.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse, dnr 19SBN36-4
- PM – Riktlinjer för skolskjuts och elevresor i Gävle kommun, dnr 19SBN36-2
- Skolskjutsriktlinjer utkast 20190128, dnr 19SBN36-3
- Riktlinjer skolskjuts, elevresor Gävle kommun-till SBN(316182) (o)_TMP, dnr 19SBN36-1

Justerare	Uppdragsbestyrkande

PM

Samhällsbyggnadsnämnden Gävle

Riktlinjer för skolskjuts och elevresor i Gävle

Alla kommuner i Sverige tar fram kommunala riktlinjer för sin skolskjuts, detta eftersom lagstiftningen enbart har en övergripande reglering om vilka som har rätt till skolskjuts och elevresor. Efter att de tidigare skolskjutsriktlinjerna, 2017-12-13, antogs har en ny förvaltningslag trätt i kraft som ställer högre krav på bland annat motivering av beslut. De nya riktlinjerna avser därför att säkerställa rättssäkerheten och skapa en mer överskådlig process för medborgaren.

Förslaget i korthet och förändringar

Riktlinjerna i sin helhet har fått en annan utformning där områdena styrdokument och definitioner är helt nya. Nya begrepp som lovskola har även förts in. Grunderna för beviljande av skolskjuts och elevresor samt hur resorna genomförs har inte förändrats mot tidigare riktlinjer.

- **Ansökan för alla** – Tidigare har de som uppfyller avståndskravet och går på sin placeringsskola inte ansökt om skolskjuts utan har beviljats per automatik, baserat på avståndet. Elever som beviljas skolskjuts av andra skäl har ansökt. Förslaget innebär att alla elever från höstterminen 2019 kommer att ansöka om skolskjuts. Detta för att säkerställa att enbart de elever som har behov av skolskjuts beviljas och att skjutsen då anpassas utifrån deras behov och inte antagna behov av handläggaren. Det nya ansökningsförfarandet säkerställer också att den individuella prövning som ska genomföras, tillsammans med motivering av beslutet sker på ett rättssäkert sätt.
- **Digitalansökan** - Vårdnadshavare har enbart kunna ansöka om skolskjuts på en pappersblankett. Nu införs möjligheten till att även ansöka digitalt med Bank-ID, en förenklad process som förkortar ledtider genom att ta bort postgången.

- **Elever med funktionsnedsättning** – I uppdraget från kommunfullmäktige framgår att *prövning av behovsprövade regelbundna resor för elever med funktionsnedsättning* ska ingå i riktlinjerna. I de tidigare riktlinjerna är denna grupp inte definierad mer än att enligt lagstiftningen ska funktionsnedsättningen prövas särskilt. Handläggningen har sedan hanterats enligt en särskild överenskommelse där skolan ansökt för eleverna och lämnat över uppgifter om eleverna som de bedömer nödvändiga till skolskjutshandläggare.

Grunden för prövning och skäl för skolskjuts regleras i lag och rättspraxis. Ansvaret för ansökan av skolskjuts ligger på vårdnadshavare. Förslaget innebär att även denna grupp kommer ansöka men med en anpassad blankett där de kan samtycka till att skolan lämnar över uppgifter som är nödvändiga. Detta för att säkerställa att inte brott mot tystnadsplikten avseende hälsotillstånd ska ske. Det har framkommit från vårdnadshavare att de själva uppger att uppgifter de hade velat tillföra inte framkommit och att viss problematik uppstår när en tredje part förmedlar information. Riktlinjerna säger inte att skolan inte kan hjälpa vårdnadshavare utan den möjligheten finns alltid utifrån individens behov. Enligt samhällsbyggnadsnämndens reglemente ansvarar nämnden för skolskjuts enligt skollagen (2010:800), därför omfattar riktlinjerna enbart denna typ av skjuts och inte andra regelbundna resor. Till exempel för verksamheter som regleras inom lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) eller resor som omfattas av lagen om färdtjänst.

Riktlinjer för skolskjuts och elevresor i Gävle kommun

Förskoleklass, grundskola, grundsärskola,
gymnasiesärskola samt gymnasieskola

Riktlinjer ursprungligen antagna i Utbildningsnämnden 2014-12-10, § 115.

Ansvar för skolskjutsar och elevresor överförda från Utbildningsnämnden till Samhällsbyggnadsnämnden från och med 2018-01-01.

Riktlinjer antagna i samhällsbyggnadsnämnden 2017-12-13, § , dnr 17SBN560.

Riktlinjernas karaktär

Utöver lagar, förordningar, förarbeten och vägledande rättsfall styrs kommuners hantering av ett flertal frågor av lokala riktlinjer och regler. Då lagregleringen ofta inte är uttömmande lämnas kommuner utrymme att utforma sina egna rutiner och riktlinjer inom ramen för gällande lagbestämmelserna. Dessa riktlinjer gäller för hantering och organisering av kommunens skolskjutsar och elevresor.

Vad är skolskjuts?

Elever i förskoleklass, grundskola årskurs 1-9, i grundsärskola och gymnasiesärskola har enligt skollagen rätt till kostnadsfri skolskjuts, från bostadens närhet eller anvisad uppsamlingsplats till den skola kommunen anvisar (placeringsskola), om det behövs med hänsyn till färdvägens längd, trafikförhållanden, funktionshinder hos en elev eller annan särskild omständighet.

Som skolskjuts avses resor mellan anvisad på-/avstigningsplats i bostadens närhet till anvisad på-/avstigningsplats i skolans närhet. Skolskjutsverksamhet upphandlas och genomförs med beställningstrafik samt med ordinarie kollektiv- och länstrafik (linjetrafik). Byte av fordon kan ske. Skolskjutsen ordnas i första hand med linjetrafik.

Hemkommunen anordnar inte skolskjuts utanför kommunens geografiska gränser. Med hemkommun avses folkbokföringskommunen.

Rätt till skolskjuts gäller inte:

Förskola

Kommunen är inte skyldig att ordna eller bekosta skjuts till eller från förskola. Undantag gäller för barn som är placerade på kommunövergripande specialavdelningar inom förskolan. Beslut fattas efter individuell prövning.

Fritidshem

Kommunen är inte skyldig att ordna eller bekosta skjuts till eller från fritidshem. Elev som vistas på fritidshem/fritidsklubb i anslutning till skoldagen är alltså inte berättigad till skolskjuts mellan fritidshem/fritidsklubb och bostad. Elev erbjuds dock skjuts till och/eller från skolan de dagar då man inte har fritidshem/fritidsklubb. I detta fall upprättas ett schema över skolskjuts för den enskilde eleven som lämnas till skolskjutshandläggaren. Ändringar i schemat meddelas av vårdnadshavare minst två veckor innan skjutsen kan genomföras.

Undantag gäller för resor från fritidshem, där eleven är inskriven, till nattomsorg (nattis) om särskilda omständigheter föreligger.

Undantag gäller för elever i sarskola för resor från fritidshem till bostad om särskilda skäl föreligger. Resorna samordnas, om möjligt, med andra elever.

Korttidsboende

Mellan hemmet och korttidsboendet eller stödfamiljen ska föräldrarna själva

transportera sitt barn. Transport av bagage till stödfamilj eller korttidsboende anordnas av föräldrarna.

Övrigt

Resor inom skolans verksamhet, för studiebesök, badresor etc. räknas inte som skolskjuts.

Behöver eleven assistans/ledsagning under skolskjutsen ansöker vårdnadshavare om detta som LSS-insats (Lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade).

Grundkriterier för beviljande av skolskjuts

Eleven går i den skola som eleven anvisats till¹

Elever grundskoleelever och grundsärskoleelever har rätt till skolskjuts om eleven går i den skola som kommunen anvisat (placeringsskola) och uppfyller kommunens regler för skolskjuts. För gymnasiesärskoleelever jämföras den valda skolan med elevens placeringsskola.²

Riksdagen beslutade den 15 november 2017 att skolplikten ska gälla från och med det år barnet fyller sex år. I och med det blir förskoleklass obligatoriskt för alla barn i Sverige och alla måste gå i skolan i minst tio år. Detta innebär även att barn i förskoleklass har rätt till skolskjuts enligt dessa riktlinjer. Ändringen börjar gälla den 1 januari 2018, men den första årskullen obligatorisk förskoleklass, och därmed riktlinjerna, gäller för år de elever som börjar höstterminen 2018.

Dessa elevgrupper har rätt till kostnadsfri skolskjuts, från bostadens närhet eller anvisad uppsamlingsplats till den skola kommunen anvisar, om det behövs med hänsyn till:

- Färdvägens längd
- Trafikförhållanden
- Elevers funktionsnedsättning
- Annan särskild omständighet

Handläggning sker efter enskild prövning.

Rätten till skolskjuts har att göra med *skoldagens början* och *skoldagens slut*; skolskjuts anordnas inte till och från fritidshemmet/fritidsklubben.

Färdvägens längd

Färdväg är den närmaste vägen mellan bostaden och skolan. Mätningen sker från bostadens tomtgräns till skolan. För mätning av avstånd använder kommunen systemet Solen skolskjuts. Skolskjuts medges om avståndet mellan bostad och skolan överstiger följande avstånd:

<u>Årskurs</u>	<u>Avstånd mellan bostad och skola</u>
Förskoleklass	2,0 km
Grundskola åk 1-3	2,0 km
Grundskola åk 4-6	3,0 km

¹ 10 kap. 32 § 1 st. SL, 11 kap. 31 § 1 st. SL, 18 kap. 30 § 1 st. SL

² Inom gymnasieskolan finns inte bestämmelser om skolplaceringar.

Grundskola åk 7-9	5,0 km
Grundsärskola åk 1-9	2,0 km
Gymnasiesärskola åk 1-4	6,0 km

Elevs bostad

Som elevs bostad räknas den bostadsadress där eleven är folkbokförd. Med elevs bostad jämföras boende för elev som har stödfamilj eller korttidsboende enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) samt boende i familjehem.

Skolskjuts vid växelvis boende

Växelvis boende definieras som när eleven har två hem och bor regelbundet i båda bostäderna - till exempel under varannan vecka. Vid växelvis boende anses eleven ha två likvärdiga bostäder inom Gävle kommuns geografiska område.

Vid växelvis boende prövas rätten till skolskjuts från respektive bostad till anvisad skola (placeringsskola) mot bakgrund av gällande grundkriterier. Elevens placeringsskola bestäms utifrån folkbokföringsadressen. Skolskjuts beviljas inte vid spontana eller enstaka övernattningar hos vårdnadshavare där eleven vanligtvis inte bor.

Gävle kommun anordnar inte skolskjuts utanför kommunens geografiska gränser.

Trafikförhållanden

Trafikmiljöer där fordon och barn vistas innebär alltid risker men vissa trafikmiljöer är förbundna med större risker än andra - dessa skall vägas in vid skolskjutshandläggningen. Skolskjuts medges när färdvägen bedöms som trafikfarlig och riskfylld utöver det normala. Bedömningen av trafiksäkerheten görs individuellt efter en sammanvägning av faktorer som barnets ålder, sikt, tillåten hastighet, trafikflöde, förekomst av tung trafik, förekomst av skild gång-/cykelväg, utformning av på- och avstigningsplatser, utformning av passager, förekomst av trafiksignaler vid passager och eventuellt andra omständigheter.

Elevens funktionsnedsättning

Elev med funktionsnedsättning kan få kostnadsfri skolskjuts utan hänsyn till avstånd.

Vid funktionsnedsättning ska en bedömning göras om funktionsnedsättningen påverkar elevens möjlighet att ta sig till skolan. Det ankommer på eleven och dess vårdnadshavare att presentera ett relevant underlag för bedömningen. Kostnad för skolskjuts på grund av kortvarig funktionsnedsättning, efter exempelvis olycka, beviljas endast om kostnaden inte täcks av någon försäkring.

Annan särskild omständighet

Ibland förekommer det andra särskilda omständigheter utöver de ovan nämnda som efter individuell prövning berättigar eleven till skolskjuts.

Rätt till skolskjuts - om eleven väljer en annan skola än placeringsskolan

Elever som har valt att gå i en annan skola än den kommunen anvisat dem, har bara rätt till skolskjuts enligt ovanstående grundregler, om det kan ske utan organisatoriska eller ekonomiska svårigheter för kommunen.

Elev som flyttar till bostad utanför sin skolas placeringsområde och väljer att gå kvar i samma skola har inte per automatik rätt till kostnadsfri skolskjuts till och från sin nya adress. För att undvika skolbyte i skolår 9 har elev möjlighet att få skolskjuts mellan hem och skola, om linjetur kan nyttjas. Detta gäller endast om eleven gått i sin placeringsskola under skolår 8.

Hantering av skolskjuts

Hur skolskjuts anordnas

Skolskjuts sker i första hand med allmänna kommunikationsmedel (linjetrafik) och i andra hand med särskild skolbuss eller skoltaxi (beställningsskjuts). Kommunen anordnar transporterna på lämpligt sätt, dock med hänsyn till trafikförhållanden och övriga ovan angivna omständigheter.

Rätt till skolskjuts innebär inte att skjuts måste ordnas från bostadsadressen till skolan. Elever kan exempelvis hänvisas till särskilda uppsamlingsplatser i hemmets respektive skolans närhet.

Skolskjutstiderna måste inte anpassas till varje elevs skoltider. Eftersom samordning sker av skolskjutsen kommer väntetider att uppstå. Upp till 15 minuter före första lektionen och 15 minuter efter sista lektionen betraktas som rasttid. Väntetiden i övrigt ska hållas på en rimlig nivå med en strävan att inte överskrida 60 minuter per dag (utöver 30 minuter rast). Elever som åker med linjetrafik och byter buss kan få två väntetider till och från skolan.

Ansvarsfördelning före-under-efter skolskjutsen

Kommunen, aktuell skola, entreprenören, föraren, vårdnadshavare och elever har alla del i ansvaret under resan mellan bostaden och skolan.

Före transporten till skolan

Vårdnadshavares ansvar för eleven:

- på vägen mellan bostaden och hållplatsen/ uppsamlingsplatsen
- under väntetider på hållplatsen/uppsamlingsplatsen till dess att eleven stiger på buss eller i taxi

Vårdnadshavaren ska se till:

- att eleven kommer i god tid till hållplatsen/uppsamlingsplatsen.
- att eleven förbereds och tränas på att klara sin skolväg på ett så säkert sätt som möjligt.

Det är inte tillåtet för föraren att släppa på eller av elever på andra ställen än de fastställda hållplatserna/uppsamlingsplatserna.

Om eleven åker taxi skall frånvaro alltid meddelas till berört taxibolag eftersom samordning sker av skoltransporter. Om frånvaro inte meddelas till transportören debiteras vårdnadshavare en avbeställningsavgift³. Vårdnadshavare ansvarar för att meddela entreprenören från och med när barnet behöver skolskjuts igen.

Skolskjutsamordnaren kan inte ansvara för elever som kommit för sent till upphämtningsstället. Anges avgångstiden som ett tidsintervall ska eleven finnas på den anvisade platsen när tidsintervallet börjar. Om eleven är försenad till den ordinarie turen beviljas inte någon extra tur. Vårdnadshavare ansvarar vid dessa tillfällen för att eleven kommer till eller hem från skolan.

Under transporten

Under transporten är det entreprenören/föraren som ansvarar för eleverna och att gällande trafikbestämmelser följs.

Föraren meddelar skolskjutshandläggaren om ordnings- eller säkerhetsproblem uppstår under transporten.

Eleverna ska följa föreskrivna regler, till exempel bältesanvändning.

Vid skolan

När eleven anländer till skolans område är det skolans personal som ansvarar för tillsyn. Detsamma gäller vid hemfärd efter skolans slut.

Ansökan om skolskjuts

Samtliga elever i förskoleklass (från och med höstterminen 2018), grundskola och i särskolan som uppfyller avståndskraven enligt riktlinjerna erhåller skolskjuts. I dessa fall behöver vårdnadshavare inte lämna någon ansökan om skolskjuts. Skolskjuts av andra orsaker som trafikförhållanden, funktionshinder hos elev eller annan särskild omständighet, val av skola samt växelvis boende, kan beviljas efter individuell prövning. Ansökan görs inför varje läsår.

Vårdnadshavare som ansöker om skolskjuts ska använda särskild ansökningsblankett (se gavle.se) som skickas till Samhällsbyggnad Gävle. Blanketten kan också hämtas på respektive skola samt i kundtjänst, Samhällsbyggnad Gävle.

Handläggningstid och beslut

För att skolskjuts skall kunna gälla från läsårets start skall ansökan ha inkommit senast 31 maj. Vid ansökan under pågående läsår är handläggningstiden 1-6 veckor beroende på ärendetyp. I samband med ansökan utifrån växelvis boende lämnas ett läsårsschema för det växelvisa boendet till kommunens skolskjutshandläggare. Beslut fattas i varje enskilt ärende och meddelas till vårdnadshavarna.

Tappat /skadat busskort

Om man tappat bort sitt busskort vänder man sig till Gävle kommuns kundtjänst. Kostnad för borttappade eller vårdslöst hanterade busskort⁴ betalas av vårdnadshavaren. Borttappade eller vårdslöst hanterade reskassekort ersätts inte.

Ändrade förhållanden

Vid ändrade förhållanden, exempelvis byte av skola eller folkbokföringsadress, ska skolskjutshandläggaren omedelbart meddelas. Busskort återlämnas omedelbart om rätt till skolskjuts upphör.

Om resor (taxi, beställningsbuss eller linjetrafik) företas efter att rätten upphört debiteras kostnad för resorna samt en expeditionsavgift på 300 kr. Om skolskjutshandläggaren inte meddelas inom 14 dagar från tidpunkten för ändrade förhållanden höjs expeditionsavgiften till 1000 kr.

⁴ 150 kr

Elevresor inom gymnasieskolan

Vad är elevresor?

Elever i gymnasieskolan har inte rätt till skolskjuts. Däremot har dessa elever, under vissa förutsättningar, rätt till bidrag till elevresor enligt lagen om kommunernas skyldighet att svara för vissa elevresor.

Med elevresor avses gymnasieelevers resor mellan bostad och skola. Det gäller till och med vårterminen eleven fyller 20 år. Även elever i fristående skolor kan ansöka om bidrag till elevresor. Bidraget beviljas i första hand i form av ett busskort och i andra hand i form av kontant ersättning.

För att eleven ska vara berättigad till bidrag till elevresor gäller följande:

- Studera på heltid
- Eleven har rätt till studiehjälp enligt studiestödslagen
- Reseavståndet mellan bostad och skola är minst 6 km

Med bostad menas den adress där eleven är folkbokförd. Elev som uppfyller ovanstående regler tilldelas ett busskort om resor kan ske med linjetrafik.

Elev som uppfyller ovanstående regler, men inte kan utnyttja linjetrafik, kan ansöka om kontant ersättning om något av nedanstående alternativ uppfylls;

- Färdvägen till närmaste hållplats är minst 6 km
- Bussförbindelse saknas helt
- Medicinska skäl. Ansökan kompletteras med läkarintyg
- Särskilda skäl. Ansökan kompletteras med läkarintyg

Kontant ersättning, i vissa fall kombinerat med busskort, motsvarar lägsta faktiska kostnad vid exempelvis buss- eller tågpendling, dock högst 1/30 av prisbasbeloppet per hel kalendermånad (9 månader).

Ansökan om elevresor och/eller kontant ersättning görs inför varje läsår, se information på gavle.se.

Hur elevresor handläggs

För att elevresa ska kunna gälla från läsårets start ska ansökan ha inkommit senast 31 maj (åk 1: 31 juli). Vid ansökan under pågående läsår är handläggningstiden 1-6 veckor beroende på ärendetyp.

Med ansökan om kontant ersättning bifogas information om faktiska kostnader för resa.

Ändrade förhållanden

Vid ändrade förhållanden ska busskort omedelbart återlämnas. Elever som har fått kontanter ersättning ska omedelbart meddela skolskjutshandläggare vid ändrade förhållanden.

Om resor företas efter att rätten upphört debiteras kostnad för resorna samt en expeditionsavgift på 300 kr. Om busskort inte återlämnas inom 14 dagar från tidpunkten för ändrade förhållanden höjs expeditionsavgiften till 1000 kr.

Den som tar emot bidrag på felaktiga grunder blir återbetalningsskyldig.

Tappat /skadat busskort

Om man tappat bort sitt busskort vänder man sig till sin skola. Elev på fristående gymnasium kontaktar skolskjutshandläggaren. Kostnad för borttappade eller vårdslöst hanterade busskort⁵ betalas av elev.

Överklagan av beslut

Beslut om skolskjuts kan överklagas på två olika sätt, antingen med laglighetsprövning enligt 10 kap. kommunallagen eller med förvaltningsbesvär enligt 28 kap. skollagen.

Förvaltningsbesvär

Förvaltningsbesvär innebär att förvaltningsrätten, som första instans, prövar ärendet och kan fatta ett annat beslut. Det är endast eleven och/ eller elevens vårdnadshavare som kan överklaga. Beslutet ska ha gått parten emot. Domstolen prövar överklagandet i sak. Tiden för överklagande är tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet.

Förvaltningsbesvär utesluter laglighetsprövning. Om det inte finns någon särskild bestämmelse om överklagande i 28 kap. skollagen så kan ett beslut istället överklagas med laglighetsprövning.

Laglighetsprövning

Ett beslut om skolskjuts kan i vissa fall överklagas av kommunmedlem med så kallad laglighetsprövning enligt 10 kap. kommunallagen. Laglighetsprövning innebär att ett överklagat beslut ska upphävas om det inte har tillkommit i laga ordning eller om beslutet inte räknas som en angelägenhet för kommunen. Det ska också upphävas om det organ som har fattat beslutet har överskridit sina befogenheter eller om beslutet strider mot någon författning.

Den som har fått avslag på sin begäran om skolskjuts ska överklaga inom tre veckor. Om särskilt protokoll har förts över delegationsbeslutet räknas klagotiden från den dag då det tillkännagavs på kommunens anslagstavla att protokollet över beslutet har justerats. I annat fall räknas klagotiden från den dag då anslaget skedde om justering av protokollet från det sammanträde vid vilket beslutet anmäldes hos nämnden.

Domstolen får inte ersätta det överklagade beslutet med ett nytt utan kan endast avslå eller avvisa överklagandet, alternativt undanröja det överklagade beslutet. Det är alltså frågan om en prövning av beslutets laglighet och inte en prövning av beslutets lämplighet.

⁵ 150 kr

2019-10-16

Remiss – Riktlinjer för skolskjuts och elevresor i Gävle kommun,

Samhällsbyggnadsnämndens ordförande har på delegation tagit beslut att skicka riktlinjerna för skolskjuts och elevresor i Gävle kommun på remiss till Arbetsmarknads- och Funktionsrättsnämnden och Utbildningsnämnden.

Följande justeringar har gjorts i förslaget nya skolskjutsriktlinjerna och elevresor Gävle Kommun,

- Ansökan för alla
- Digitalansökan
- Elever med funktionsnedsättning

Motiv: Alla kommuner i Sverige tar fram kommunala riktlinjer för sin skolskjuts, detta eftersom lagstiftningen enbart har en övergripande reglering om vilka som har rätt till skolskjuts och elevresor. Efter att de tidigare skolskjutsriktlinjerna, 2017-12-31, antogs har en ny förvaltningslag trätt i kraft som ställer högre krav på bland annat motivering av beslut. De nya riktlinjerna avser därför att säkerhetsställa rättssäkerheten och skapa mer överskådlig process för medborgaren.

Remisstid: Remisstid är till den 2019-12-31.

Ordföranden i Samhällsbyggnadsnämnden

Daniel Olsson

Samhällsbyggnadsnämnden

Tjänsteskrivelse - Riktlinjer för skolskjuts och elevresor i Gävle kommun

Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att föreslå kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att anta de uppdaterade riktlinjerna för skolskjuts och elevresor i Gävle kommun. Att dessa gäller från läsåret 2019/2020. Att tidigare beslut och överenskommelser avseende skolskjuts därmed upphör.

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att föreslå kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för att fatta beslut om uppdatering av dessa riktlinjer i enlighet med gällande reglemente och regleringar.

Ärendet i korthet

Vid årsskiftet 2017/2018 skedde en verksamhetsövergång av skolskjuts (resor i grundskolan) och elevresor (resor i gymnasiet) från Utbildning Gävle till Samhällsbyggnad Gävle. Samhällsbyggnad Gävle fick även i uppdrag från kommunfullmäktige att ta fram ett nytt regelverk för skolskjuts och elevresor för beslut i kommunfullmäktige. Fullmäktige specificerade även att detta regelverk ska innehålla prövning av behovsprövade regelbundna resor för elever med funktionsnedsättning. I framtagandet av regelverket ska samråd med Utbildning Gävle ske. En dialog i framtagandet av riktlinjerna har skett med Utbildning Gävle löpande under processen. I enlighet med Samhällsbyggnadsnämndens reglemente så avser dessa skolskjutsriktlinjer enbart resor enligt skollagen. Eventuella andra resor för elever med funktionsnedsättning som avser t ex verksamhet enligt lagen om stöd och service (LSS) innefattar inte dessa riktlinjer.

Beslutsunderlag

Förslag till nya Riktlinjer för skolskjuts och elevresor i Gävle kommun, 2019 PM – Riktlinjer för skolskjuts och elevresor i Gävle kommun
Riktlinjer antagna i samhällsbyggnadsnämnden 2017-12-13, dnr 17SBN560.

Beslutet ska skickas till

Utbildning Gävle

Marie Grew
T.f Trafik- och tillståndschef

Alexandra Gard
Skolskjutshandläggare

Riktlinjer för skolskjuts och elevresor i Gävle kommun

Förskoleklass, grundskola, grundsärskola,
gymnasiesärskola samt gymnasieskola

Innehållsförteckning

Vad är skolskjuts?	1
1 Skolskjuts för elever inom förskoleklass, fritidshem, grundskola, grundskola och gymnasieskola	1
1.1 Styrdokument	1
a. Lag	1
b. Förordningar	2
c. Föreskrifter	2
1.2 Definitioner	2
1.3 Rätt till skolskjuts	3
a. Färdvägens längd	3
b. Trafikförhållanden	3
c. Elevens funktionsnedsättning	3
d. Annan särskild omständighet	4
e. Val av skola	4
f. Byte av skola vid flytt	4
g. Lovskola	4
h. Växelvis boende	4
i. Korttidsboende, familjehem samt stöd-/kontaktfamilj	4
j. Skolskjuts mellan kommuner	4
k. Skolskjuts för barn i fritidshem och fritidsklubb	4
1.4 Hantering av skolskjuts	5
a. Ansökan	5
b. Elever i grundskola	5
c. Handläggning och beslut	5
d. Former för skolskjuts	5
e. Taxi	6
f. Självskjuts	6
g. Ledsagning/assistent	6
h. Ansvarsfördelning före-under-efter skolskjutsen	6
3 Elevresa för elever inom gymnasieskola	7
3.1 Styrdokument	7
a. Lag	7
b. Förordning	7
3.2 Definitioner	7
3.3 Rätt till elevresa för gymnasieelever	7
3.4 Övriga regler för elevresa för gymnasieelever	8
a. Ansökan	8
b. Former för elevresor för gymnasieelever	8
c. Ändrade förhållanden	8
4. Överklagan av beslut	9
4.1 Förvaltningsbesvär	9
4.2 Laglighetsprövning	9

Vad är skolskjuts?

Utöver lagar, förordningar, förarbeten och vägledande rättsfall styrs kommuners hantering av ett flertal frågor av lokala riktlinjer och regler. Då lagregleringen ofta inte är uttömmande lämnas kommuner utrymme att utforma sina egna rutiner och riktlinjer inom ramen för gällande lagbestämmelserna. Dessa riktlinjer gäller för hantering och organisering av kommunens skolskjutsar och elevresor.

Elever i förskoleklass, grundskola årskurs 1-9, i grundsärskola och gymnasiesärskola har enligt skollagen rätt till kostnadsfri skolskjuts från bostadens närhet eller anvisad uppsamlingsplats till den skola kommunen anvisar (placeringsskola). Om det behövs med hänsyn till färdvägens längd, trafikförhållanden, funktionshinder hos en elev eller annan särskild omständighet.

Som skolskjuts avses resor mellan anvisad på-/avstigningsplats i bostadens närhet till anvisad på-/avstigningsplats i skolans närhet. Skolskjutsverksamhet upphandlas och genomförs med beställningstrafik samt med ordinarie kollektiv- och länstrafik (linjetrafik). Skolskjutsen ordnas i första hand med linjetrafik.

1 Skolskjuts för elever inom förskoleklass, fritidshem, grundskola, grundsärskola och gymnasiesärskola

1.1 Styrdokument

a. Lag

Hemkommunen (i de flesta fall folkbokföringskommunen) är skyldig att anordna skolskjuts för sina elever.

Rätten till kostnadsfri skolskjuts i förskoleklass, grundskolan och grundsärskolan regleras i 9 kap. 15 b och 21 a §§, 10 kap. 32 och 40 §§ samt 11 kap. 31 och 39 §§ skollagen (2010:800). För gymnasiesärskolan finns regler om skolskjuts i 18 kap. 30 och 35 §§ nämnda lag.

Av nämnda bestämmelser framgår att elever i förskoleklass, grundskola, grundsärskola och gymnasiesärskola med **offentlig huvudman** har rätt till kostnadsfri skolskjuts från en plats i anslutning till elevens hem till den plats där utbildningen bedrivs och tillbaka. Om sådan skjuts behövs med hänsyn till:

- färdvägens längd
- trafikförhållanden
- elevens funktionsnedsättning
- någon annan särskild omständighet

Denna rätt gäller inte elever som väljer att gå i en annan skolenhet än den där kommunen annars skulle ha placerat dem. I de fall det kan ske utan organisatoriska eller ekonomiska svårigheter ska kommunen dock anordna skolskjuts även i dessa fall.

Hemkommunen ska anordna skolskjuts för elever som går i en fristående förskoleklass, grundskola och grundsärskola inom kommunen i de fall det kan ske utan organisatoriska eller ekonomiska svårigheter.

I 9 kap. 15 c §, 10 kap. 33 §, 11 kap. 32 § och 18 kap. 31 § skollagen finns bestämmelser om skolskjuts i vissa fall för elever som går i en annan kommun än hemkommunen.

b. Förordningar

Förordningen (1970:340) om skolskjutsning anger regler och ansvar för de särskilt anordnade skolskjutsarna.

I förordningen (1994:1297) om vilotider vid vissa vägtransporter inom landet finns bl.a. bestämmelser om kör- och vilotider samt tidböcker vid skolskjutsning.

I trafikförordningen (1998:1276) anges bl.a. vilka regler som gäller för bältesanvändning och var det ska finnas information om antalet tillåtna passagerare i fordon.

c. Föreskrifter

Trafiksäkerhetsverkets föreskrifter (1988:17) om skolskjutsning anger vad som ska beaktas vid planering och anordnande av skolskjutsning.

I Vägverkets föreskrifter om användning av bilbälten och särskilda skyddsanordningar för barn (VVFS 2006:135) anges hur bilbälten och skyddsanordningar ska användas.

I Vägverkets föreskrifter om bilar och släpvagnar som dras av bilar (VVFS 2003:22) finns bl.a. regler för skyltars utformning på skolskjutsfordon och krav på bältesutrustning i bussar.

1.2 Definitioner

Med **skolskjuts** avses transporter som anordnas av kommunen enligt skollagen, se avsnitt 1.1 *Styrdokument*.

Med **placeringsskola** avses den skola kommunen anvisat. Vilken placeringsskola en elev har går att finna i kommunens kartverktyg.

Med **elevresa** avses rätt till bidrag för elever i gymnasieskola, se avsnitt 2. *Elevresor för elever i gymnasieskola*

Med **vald skola** menas en skola utanför elevens upptagningsområde alternativt en fristående skola där eleven placerats utifrån att vårdnadshavare önskat det, det vill säga ett val av skola där kommunen annars inte placerat eleven.

Med **linjetrafik** avses persontransporter med allmänna kommunikationer.

Med **skolväg** avses den kortaste farbara kombinerade gång-, cykel- och/eller bilväg från bostaden till skolan.

Med **hemmet/bostaden** avses den bostadsfastighet där eleven är folkbokförd eller vid växelvis boende där respektive vårdnadshavare är folkbokförd.

Med **skolskjutshallplats** avses den på- och avstigningsplats som bestämts och hänvisas till av kommunen.

Med **hallplatsavstånd** avses kortaste kombinerade gång-, cykel- och/eller bilväg från bostaden till hallplatsen.

Med **skolbuss** avses den upphandlade beställningstrafiken som ej är tillgänglig för allmänheten och går direkt till skolan.

Med **växelvis boende** avses eleven ha två likvärdiga bostäder inom Gävle kommuns geografiska område. Bostäderna är vårdnadshavarnas respektive folkbokföringsadress och eleven är folkbokförd på en av adresserna.

Med **tillfällig funktionsnedsättning** avses skada till följd av olycksfall som beräknas vara en begränsad tid. Hit räknas till exempel arm- och benbrott med gipsning, vrickningar, stukningar och dylikt.

Med **skolans fastighet** menas den adress där skolans huvudbyggnad ligger och som är skolans officiella adress.

Med **skolgård** menas det område som tillhör skolfastigheten och det är till dess ingång som avståndet mäts.

Med **ledsagning/assistans** avses stöd av personlig karaktär i samband med resa.

Med **nattomsorg** avses elev som är inskriven på nattomsorg (nattis).

Med **lovskola** avses den som anges 10 kap 23§ i skollagen och infaller vanligen i juni månad i anslutning till att läsåret avslutats.

1.3 Rätt till skolskjuts

a. Färdvägens längd

Färdväg är den närmaste vägen mellan bostaden och skolan. Mätningen sker från bostadens tomtgräns till skolan. För mätning av avstånd använder kommunen systemet Skolskjuts Pro (Solen). Skolskjuts medges om avståndet mellan bostad och skolan överstiger följande avstånd:

Årskurs	Årskurs mellan bostad och skola
Förskoleklass	2,0 km
Grundskola åk 1-3	2,0 km
Grundskola åk 4-6	3,0 km
Grundskola åk 7-9	5,0 km
Grundsärskola 1-9	2,0 km
Gymnasiesärskola åk 1-4	6,0 km

b. Trafikförhållanden

Trafikmiljöer där fordon och barn vistas innebär alltid risker men vissa trafikmiljöer är förbundna med större risker än andra – dessa skall vägas in vid skolskjutshandläggningen. Skolskjuts medges när färdvägen bedöms som trafikfarlig och riskfylld utöver det normala. Bedömningen av trafiksäkerhet genomförs individuellt efter en sammanvägning av faktorer. Som barnets ålder, sikt, tillåten hastighet, trafikflöde, förekomst av tung trafik, förekomst av skild gång-/cykelväg, utformning av på- och avstigningsplatser, utformning av passager, förekomst av trafiksignaler vid passager och eventuellt andra omständigheter.

c. Elevens funktionsnedsättning

Funktionsnedsättning som inte beror på olycksfall

Elev med funktionsnedsättning kan få kostnadsfri skolskjuts utan hänsyn till avstånd. Vid funktionsnedsättning ska en bedömning göras om samt hur funktionsnedsättningen påverkar elevens möjlighet att ta sig till skolan.

Det ankommer på elev och dess vårdnadshavare att inkomma med relevant medicinskt intyg/underlag för bedömningen

Olycksfall

Kostnad för skolskjuts på grund av kortvarig funktionsnedsättning, efter exempelvis olycka, beviljas endast om kostnaden inte täcks av någon försäkring.

d. Annan särskild omständighet

Ibland kan det förekomma andra särskilda omständigheter förutom de ovannämnda som kan föranleda behov av skolskjuts. En individuell prövning av elevens förmåga att ta sig till skolan genomförs i dessa fall.

e. Val av skola

Om en elev valt en annan förskoleklass, grundskola eller grundsärskola än den där eleven annars skulle ha placerats, är eleven berättigad till skolskjuts till den valda skolan om eleven uppfyller villkoren *och* det kan ske utan organisatoriska eller ekonomiska svårigheter för kommunen. Det betyder att eleven har rätt till skolskjuts till den valda skolan om det inte innebär merkostnader för kommunen jämfört med om eleven gått i den skola där eleven annars skulle ha placerats. Rätten till skolskjuts enligt denna punkt innebär inte en skyldighet för kommunen att lägga om busslinjer.

f. Byte av skola vid flytt

Elev som flyttar till bostad utanför sin skolas placeringsområde och väljer att gå kvar i samma skola har inte per automatik rätt till kostnadsfri skolskjuts till och från sin nya adress. För att undvika skolbyte i skolår 9 har elev möjlighet att få skolskjuts mellan hem och skola, om linjetur kan nyttjas. Detta gäller endast om eleven gått i sin placeringsskola under skolår 8.

g. Lovskola

Elev som går i lovskola enligt 10 kap 23§ i skollagen har rätt till skolskjuts om övriga villkor för skolskjuts är uppfyllda.

h. Växelvis boende

En elev har rätt att ansöka om skolskjuts vid växelvis boende, enligt definitionen ovan, om villkoren för skolskjuts i övrigt är uppfyllda (avstånd, trafikförhållanden, funktionsnedsättning eller annan särskild omständighet). Eleven bor på båda adresserna regelbundet ungefär hälften av tiden på vardera adressen enligt ett fast schema som lämnas in vid ansökan. Skolskjuts beviljas inte vid spontana eller enstaka övernattningar hos vårdnadshavare där eleven vanligtvis inte bor enligt schemat.

i. Korttidsboende, familjehem samt stöd-/kontaktfamilj

För elev som har stödfamilj eller korttidsboende enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) samt boende i familjehem jämställs den adressen med folkbokföringsadress. Mellan hemmet och korttidsboendet eller stödfamiljen ska föräldrarna själva transportera sitt barn. Transport av bagage till stödfamilj eller korttidsboende anordnas av föräldrarna.

j. Skolskjuts mellan kommuner

Skolskjuts anordnas inte utanför kommunen geografisk gräns.

k. Skolskjuts för barn i fritidshem och fritidsklubb

Kommunen är inte skyldig att ordna eller bekosta skjuts till eller från fritidshem. Elev som vistas på fritidshem/fritidsklubb i anslutning till skoldagen är alltså inte berättigad till skolskjuts mellan fritidshem/fritidsklubb och bostad. Elev erbjuds dock skjuts till och/eller från skolan de dagar eleven inte har fritidshem/fritidsklubb. I detta fall upprättas ett schema över skolskjuts för den enskilde eleven som lämnas till skolskjutshandläggaren. Ändringar i schemat meddelas av vårdnadshavare minst två veckor innan skjutsen kan genomföras.

Grundsärskoleelever och gymnasiesärskoleelever i fritidshem har rätt till kostnadsfri samordnad hemresa vid fasta tider från verksamheten till hemmet.

Undantag gäller för resor från fritidshem, där eleven är inskriven, till nattomsorg (nattis) om särskilda omständigheter föreligger.

I. Förskola

Kommunen är inte skyldig att ordna eller bekosta skjuts till eller från förskola.

Undantag gäller för barn som är placerade på kommunövergripande specialavdelningar inom förskolan. Beslut fattas efter individuell prövning och utgår från villkor från skolskjuts.

1.4 Hantering av skolskjuts

a. Ansökan

Skolskjuts kan beviljas efter individuell prövning. Ansökan ska göras inför varje läsår. Vårdnadshavare som ansöker om skolskjuts ska använda särskild ansökningsblankett och inkomma med relevant underlag, t ex intyg/utlåtande vid funktionsnedsättning eller schema vid växelvis boende.

För att skolskjuts skall kunna gälla från läsårets start skall ansökan ha inkommit senast 31 maj inför kommande läsår.

b. Elever i grundsärskola

Elever i grundsärskola med funktionsnedsättning som påverkar elevens förmåga att ta sig till skolan kan ansöka om skolskjuts på en anpassad ansökningsblankett. Vid samtycke från vårdnadshavare kan skolan bistå med underlag för bedömning av elevens behov.

c. Handläggning och beslut

En individuell prövning genomförs av varje ärende och beslut med beslutsmotivering meddelas vårdnadshavare. Vid ansökan under pågående läsår är handläggningstiden upp till 6 veckor.

Omprövning av beslut kan göras under läsåret vid ändrade förhållanden som påverkar rätten till skolskjuts, till exempel ändrad folkbokföring eller byte av skola.

d. Former för skolskjuts

Skolskjuts sker i första hand med allmänna kommunikationsmedel (linjetrafik) och i andra hand med särskild skolbuss eller skoltaxi (beställningsskjuts). Kommunen anordnar transporter på lämpligt sätt, dock med hänsyn till trafikförhållanden och övriga ovan angivna omständigheter.

Rätten till skolskjuts innebär inte att sådan skjuts måste anordnas från bostadsadressen till den plats där utbildningen bedrivs eller att skolskjutsen måste anpassas till varje elevs skoltider. Kommunen kan samordna skolskjutsverksamheten och anvisa elever till särskilda skolskjutshållplatser.

Skolskjutstiderna måste inte anpassas till varje elevs skoltider. Eftersom samordning sker av skolskjutsen kommer väntetider att uppstå. Upp till 15 minuter före första lektionen och 15 minuter efter sista lektionen betraktas som rasttid. Väntetiden i övrigt ska hållas på en rimlig nivå med en strävan att inte

överskrida 60 minuter per dag (utöver 30 minuter rast). Elever som åker med linjetrafik och byter buss kan få två väntetider till och från skolan.

e. Taxi

Om eleven åker taxi skall frånvaro alltid meddelas av vårdnadshavare eftersom samordning sker av skoltransporter. Vårdnadshavare ansvarar för att meddela entreprenören från och med när barnet behöver skolskjuts igen.

f. Självskjuts

Kommunen kan i undantagsfall tillgodose elevens behov av skolskjuts genom att betala självskjutsersättning enkel väg. Ersättningen följer Skatteverkets normer för skattefri ersättning för resa med egen bil. Ersättning betalas inte ut retroaktivt.

g. Ledsagning/assistent

Behöver eleven assistans/ledsagning under skolskjutsen ansöker vårdnadshavare om detta som LSS-insats (Lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade).

h. Ansvarsfördelning före-under-efter skolskjutsen

Kommunen, aktuell skola, entreprenören, föraren, vårdnadshavare och elever har alla del i ansvaret under resan mellan bostaden och skolan.

Vårdnadshavares ansvar för eleven

- på vägen mellan bostaden och hållplatsen/ uppsamlingsplatsen
- under väntetider på hållplatsen/uppsamlingsplatsen till dess att eleven stiger på buss eller i taxi

Vårdnadshavaren ska se till

- att eleven kommer i god tid till hållplatsen/uppsamlingsplatsen.
- att eleven förbereds och tränas på att klara sin skolväg på ett så säkert sätt som möjligt.

Det är inte tillåtet för föraren att släppa på eller av elever på andra ställen än de fastställda hållplatserna/uppsamlingsplatserna.

Skolskjutsamordnaren ansvarar inte för elever som kommit för sent till upphämtningsstället. Anges avgångstiden som ett tidsintervall ska eleven finnas på den anvisade platsen när tidsintervallet börjar. Om eleven är försenad till den ordinarie turen beviljas inte någon extra tur. Vårdnadshavare ansvarar vid dessa tillfällen för att eleven kommer till eller hem från skolan.

Under transporten

Under transporten ansvarar entreprenören för eleverna och att gällande trafikbestämmelser följs.

Föraren meddelar skolskjutshandläggaren om ordnings- eller säkerhetsproblem uppstår under transporten.

Eleverna ska följa föreskrivna regler, till exempel bältesanvändning.

Vid skolan

När eleven anländer till skolans område är det skolans personal som ansvarar för tillsyn. Detsamma gäller vid hemfärd efter skolans slut.

3 Elevresa för elever inom gymnasieskola

3.1 Styrdokument

a. Lag

Enligt lag (1991:1110) om kommunernas skyldighet att svara för vissa elevresor ska kommunerna svara för kostnaderna för elevresor enligt vad som framgår av denna lag.

För en elev som har rätt till studiehjälp enligt studiestödslagen (1999:1395), ska den kommun som enligt 29 kap. 6 § skollagen (2010:800) är elevens hemkommun, ansvara för elevens kostnader för dagliga resor mellan bostaden och skolan. Ansvaret gäller för sådana resor där färdvägen är minst sex kilometer. Stödet ska ges kontant eller på annat lämpligt sätt enligt kommunens bestämmande. Om stödet ges kontant är kommunen inte skyldig att utge högre ersättning än vad som motsvarar 1/30 av basbeloppet enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken för varje hel kalendermånad som eleven har kostnader för resor mellan bostaden och skolan. *Lag (2010:1250)*.

Regeringen får meddela ytterligare föreskrifter för tillämpningen av denna lag. Sådana föreskrifter får innebära att kommunens ansvar för elevens resor begränsas.

b. Förordning

I förordningen (1991:1120) om kommunernas skyldighet att svara för vissa elevresor finns ytterligare bestämmelser om kommunernas ansvar för sådana resor. Kommunen får enligt förordningen bestämma hur resorna skall ske.

Utan hinder i den ovan nämnda lagen gäller att om resorna inte rimligen kan ske med annat kollektivt färdmedel än flyg skall kommunen ersätta eleven för hans resekostnader med skäligt belopp.

3.2 Definitioner

Med **skolans fastighet** menas den adress där skolans huvudbyggnad ligger och som är skolans officiella adress.

Med **bostad** avses den fastighet där eleven är folkbokförd.

Med **färdväg** avses kortaste kombinerade gång-, cykel- och/eller bilväg från bostaden till skolan.

Med **linjetrafik** avses persontransporter med allmänna kommunikationer.

Med **basbelopp** avses vad som framgår av socialförsäkringsbalken (2010:110).

3.3 Rätt till elevresa för gymnasieelever

Med elevresor avses gymnasieelevers resor mellan bostad och skola. Det gäller till och med vårterminen eleven fyller 20 år. Även elever i fristående skolor kan ansöka om bidrag till elevresor. Bidraget beviljas i första hand i form av ett busskort och i andra hand i form av kontant ersättning.

För att eleven ska vara berättigad till bidrag till elevresor gäller följande:

- Studera på heltid
- Eleven har rätt till studiehjälp enligt studiestödslagen
- Reseavståndet mellan bostad och skola är minst 6 km

Med bostad menas den adress där eleven är folkbokförd. Elev som uppfyller ovanstående regler tilldelas ett busskort om resor kan ske med linjetrafik.

Elev som uppfyller ovanstående regler, men inte kan utnyttja linjetrafik, kan ansöka om kontant ersättning om något av nedanstående alternativ uppfylls;

- Färdvägen till närmaste hållplats är minst 6 km
- Bussförbindelse saknas helt
- Medicinska skäl. Ansökan kompletteras med läkarintyg
- Särskilda skäl. Ansökan kompletteras med läkarintyg

3.4 Övriga regler för elevresa för gymnasieelever

a. Ansökan

Ansökan om elevresor och/eller kontant ersättning ska göras inför varje läsår. För att elevresa ska kunna gälla från läsårets start ska ansökan ha inkommit senast 31 maj (åk 1: 31 juli). Vid ansökan under pågående läsår är handläggningstiden 1-6 veckor beroende på ärendetyp.

Med ansökan om kontant ersättning bifogas information om faktiska kostnader för resa.

b. Former för elevresor för gymnasieelever

I första hand beviljas eleven ett busskort för linjetrafik, i andra hand kontant ersättning. Se avsnitt 3.3 rätt till elevresa för gymnasieelever

c. Ändrade förhållanden

Vid ändrade förhållanden ska busskort omedelbart återlämnas. Elever som har fått kontanter ersättning ska omedelbart meddela skolskjutshandläggare vid ändrade förhållanden.

Om resor företas efter att rätten upphört debiteras kostnad för resorna samt en expeditionsavgift på 300 kr. Om busskort inte återlämnas inom 14 dagar från tidpunkten för ändrade förhållanden höjs expeditionsavgiften till 1000 kr.

Den som tar emot bidrag på felaktiga grunder blir återbetalningsskyldig.

4. Överklagan av beslut

Beslut om skolskjuts kan överklagas på två olika sätt, antingen med laglighetsprövning enligt 13 kap. kommunallagen eller med förvaltningsbesvär enligt 28 kap. skollagen.

4.1 Förvaltningsbesvär

Förvaltningsbesvär innebär att förvaltningsrätten, som första instans, prövar ärendet och kan fatta ett annat beslut. Det är endast eleven och/ eller elevens vårdnadshavare som kan överklaga. Beslutet ska ha gått parten emot. Domstolen prövar överklagandet i sak. Tiden för överklagande är tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet.

Förvaltningsbesvär utesluter laglighetsprövning. Om det inte finns någon särskild bestämmelse om överklagande i 28 kap. skollagen så kan ett beslut istället överklagas med laglighetsprövning.

4.2 Laglighetsprövning

Ett beslut om skolskjuts kan i vissa fall överklagas av kommunmedlem med så kallad laglighetsprövning enligt 13 kap. kommunallagen. Laglighetsprövning innebär att ett överklagat beslut ska upphävas om det inte har tillkommit i laga ordning eller om beslutet inte räknas som en angelägenhet för kommunen. Det ska också upphävas om det organ som har fattat beslutet har överskridit sina befogenheter eller om beslutet strider mot någon författning.

Den som har fått avslag på sin begäran om skolskjuts ska överklaga inom tre veckor. Om särskilt protokoll har förts över delegationsbeslutet räknas klagotiden från den dag då det tillkännagavs på kommunens anslagstavla att protokollet över beslutet har justerats. I annat fall räknas klagotiden från den dag då anslaget skedde om justering av protokollet från det sammanträde vid vilket beslutet anmälades hos nämnden.

Domstolen får inte ersätta det överklagade beslutet med ett nytt utan kan endast avslå eller avvisa överklagandet, alternativt undanröja det överklagade beslutet. Det är alltså frågan om en prövning av beslutets laglighet och inte en prövning av beslutets lämplighet.

**Beslutsärende: Attesträtt 2020
Arbetsmarknads- och
funktionsrättsnämnden.**

9

19AFN174

Missiv

Handläggare
Anders Paulsen
Tfn 026-17 90 95
anders.paulsen@gavle.se

Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden

Attesträtt 2020 för Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden

Förslag till beslut

Att godkänna bilagda beslutsattestanter att gälla under år 2020,

Att ekonomichef och strateg för kvalitetsledning och verksamhetsutveckling som ersättare tilldelas rätten att beslutsattestera utanordningar via dagbokföringen under 2020 inom arbetsmarknads- och funktionsrättsnämndens ansvarsområde, samt

Att respektive enhetschef vid fyra särskilda boenden, eller den som denne utser i sitt ställe, ansvarar för och har rätt att beslutsattestera de pengar kunderna betalar in till den gemensamma "hushållskassan".

Ärendebeskrivning

Sektor Vårld har upprättat förteckning med förslag till beslutattestanter för de verksamheter som ingår i arbetsmarknads- och funktionsrättsnämndens ansvarsområde att gälla under år 2020. Attestförteckningen visar de funktioner som är beslutattestanter och därmed har det ekonomiska ansvaret för verksamheten.

Attestförteckningen är upprättad i enlighet med attestreglementet som antogs av Kommunfullmäktige 2018-05-28, samt tillämpningsanvisningar tagna av Kommunstyrelsen 2019-06-19. Reglementet gäller kommunens ekonomiska transaktioner, inklusive interna transaktioner, medelsförvaltning och medel som kommunen ålagts eller åtagits sig att förvalta och/eller förmedla.

Ett fåtal utbetalningar sker via utanordningar via dagbokföringen. Detta sätt att göra utbetalningar ska endast användas i undantagsfall. Av den anledningen bedöms det lämpligt att samordna attesträtten till ett fåtal personer inom sektorn för att därigenom öka kontrollen av att detta utbetalningssätt endast används vid rätt tillfälle och rätt ändamål.

Vid fyra särskilda boenden betalar kunderna in pengar till en gemensam hushållskassa. Pengarna bokförs på ett särskilt balanskonto (28227) med

respektive enhets/boendes ansvar. Enhetschef ansvarar för dessa pengar och har attesträtten när något ska betalas med pengarna.

Av besluts- och delegationsförteckningen framgår att sektorchef har rätt att under löpande år besluta om förändringar av beslutsattestanter.

Beslutsunderlag

I bifogad bilaga redovisas förslag till förteckning över beslutsattestanter inom Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämndens ansvarsområde för 2020.

Magnus Höjjer
Sektorchef
Välfärd Gävle

Bilaga 1

Handläggare
Anders Paulsen
Tfn 026-17 90 95
anders.paulsen@gavle.se

Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden

Bilaga 1 för Attesträtt 2020 för Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden

Ansvar	Benämning ansvar	Beslutsattestant
1428	VUX VUXENUTBILDNINGSCHEF	Ansvarig Verksamhetschef
1429	VUX ADMINISTRATIV CHEF	Ansvarig Enhetschef
1430	VUX REKTOR KOMVUX	Ansvarig Enhetschef
1443	VUX REKTOR ENTREPRENAD	Ansvarig Enhetschef
1444	VUX REKTOR SFI	Ansvarig Enhetschef
1446	INTERNATIONELL FERIEPRAKTIK	Ansvarig Verksamhetschef
1447	AME Praktik & arbetsliv	Ansvarig Enhetschef
1448	AME Arbetsrehabilitering	Ansvarig Enhetschef
1449	AME Integration	Ansvarig Verksamhetschef
1450	AME ENHETSCHEF	Ansvarig Verksamhetschef
1451	AME ADMINISTRATIV CHEF	Ansvarig Enhetschef
1453	AME Utbildning & arbete	Ansvarig Enhetschef
1457	AME HILLE	Ansvarig Verksamhetschef
1458	AME SÖDER	Ansvarig Verksamhetschef
1459	AME ÖSTER	Ansvarig Verksamhetschef
1461	EDV ENHETSKONTORET	Ansvarig Verksamhetschef
1462	EDV MÖJLIGHETEN	Ansvarig Verksamhetschef
1463	EDV TEAM STRÖMSBRO	Ansvarig Verksamhetschef
1464	EDV BODA	Ansvarig Verksamhetschef
1465	EDV LEGO	Ansvarig Verksamhetschef
1466	EDV LINDEN	Ansvarig Verksamhetschef
1467	EDV UTEGRUPPEN	Ansvarig Verksamhetschef
1468	EDV GEMENSAMMA KOSTN	Ansvarig Verksamhetschef
1473	EDV HOPPET/VILJAN	Ansvarig Verksamhetschef
1475	EDV ERIX	Ansvarig Verksamhetschef
1476	EDV COACH CENTER	Ansvarig Verksamhetschef
1477	EDV BOCK O TACK+OPUS	Ansvarig Verksamhetschef
1586	Försörjningsenhet Arbete/Unga vuxna	Ansvarig Enhetschef
1599	Myndighet OG	Ansvarig Verksamhetschef
1602	Bistånd 2	Ansvarig Enhetschef
1611	Uppdragstagare LSS	Ansvarig Enhetschef
1645	Fleming 3	Ansvarig Enhetschef
1674	Pass Område 1	Ansvarig Enhetschef

1676	Pass Område 2	Ansvarig Enhetschef
1680	Pass Område 4	Ansvarig Enhetschef
1681	Pass Område 5	Ansvarig Enhetschef
1685	Pass Område 6	Ansvarig Enhetschef
1691	Socialpsykiatri	Ansvarig Verksamhetschef
1693	Boendestöd	Ansvarig Enhetschef
1694	Transtråket 54	Ansvarig Enhetschef
1695	Barnstugevägen 6	Ansvarig Enhetschef
1696	Vendelsgatan 2A	Ansvarig Enhetschef
1697	Tredje Tvärgatan 25C	Ansvarig Enhetschef
1698	Sanatorievägen 18	Ansvarig Enhetschef
1702	Vallongatan 3	Ansvarig Enhetschef
1705	Glimmervägen 5	Ansvarig Enhetschef
1709	LSS-Boende och stöd	Ansvarig Verksamhetschef
1711	Gråstensvägen 21	Ansvarig Enhetschef
1712	Norra Köpmangatan 32A	Ansvarig Enhetschef
1713	Vinbärsvägen 237	Ansvarig Enhetschef
1714	Näringsgatan 5A	Ansvarig Enhetschef
1715	Idrottsallen 28	Ansvarig Enhetschef
1716	Ulvätersvägen 20	Ansvarig Enhetschef
1717	Lindbackavägen 16	Ansvarig Enhetschef
1718	Pukslagarvägen 17	Ansvarig Enhetschef
1719	Vinddraget 10C	Ansvarig Enhetschef
1720	Stureborgsvägen 11	Ansvarig Enhetschef
1721	Tussilagovägen 205	Ansvarig Enhetschef
1722	Tussilagovägen 207	Ansvarig Enhetschef
1724	Vinddraget 3	Ansvarig Enhetschef
1725	Ladugatan 6	Ansvarig Enhetschef
1726	Rågångsvägen 19	Ansvarig Enhetschef
1727	Idrottsallen 14	Ansvarig Enhetschef
1728	Personligt stöd	Ansvarig Enhetschef
1729	Sjåaregatan 25 A	Ansvarig Enhetschef
1730	Norra Prästvägen 12B	Ansvarig Enhetschef
1732	Furuviksvägen 62	Ansvarig Enhetschef
1733	Jarlavägen 7B	Ansvarig Enhetschef
1734	Vegagatan 10	Ansvarig Enhetschef
1736	Tordönsgratan 8A	Ansvarig Enhetschef
1739	Rågångsvägen 17	Ansvarig Enhetschef
1742	Nedre Åkargatan 76B	Ansvarig Enhetschef
1891	Stora Esplanadgatan 27A	Ansvarig Enhetschef
1906	Gruppbostad för barn	Ansvarig Enhetschef
1932	EDV Företagsgrupper omr 1	Ansvarig Verksamhetschef
1933	EDV Företagsgrupper omr 2	Ansvarig Verksamhetschef

1934	EDV Företagsgrupper omr 3	Ansvarig Verksamhetschef
1935	EDV Företagsgrupper omr 4	Ansvarig Verksamhetschef
1936	Klintbergsgatan	Ansvarig Verksamhetschef
1937	Försörjningsenhet Rehab/Integration	Ansvarig Enhetschef
1977	Birkavägen 26	Ansvarig Enhetschef
1979	Övre Hattmursvägen 4	Ansvarig Enhetschef
1996	Norra Prästvägen 12A	Ansvarig Enhetschef
2000	Vux Rektor Yrkesutbildning	Ansvarig Enhetschef
2034	Fyrklängen	Ansvarig Verksamhetschef
2038	Omställning Arbetsmarknad och funktionsrättsnämnden	Sektorchef
2040	Arbetsmarknad och funktionsrättsnämnden	Sektorchef
2047	Ekonomichef AFN	Ekonomichef
2048	Fastigheter AFN	Lokalsamordnare
2051	Köp av verksamhet AFN	Ansvarig Verksamhetschef
2054	Kontor hemma - Verksamhet 2, chef	Ansvarig Verksamhetschef
2058	Förebyggande och service -Verksamhet 3, chef	Ansvarig Verksamhetschef
2064	Granitvägen 11	Ansvarig Enhetschef

Beslutsärende:
Undertecknande av handlingar
2020 Arbetsmarknads- och
funktionsrättsnämnden.

10

19AFN175

Missiv

Handläggare
Anders Paulsen
Tfn 026-17 90 95
anders.paulsen@gavle.se

Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden

Undertecknande av handlingar 2020 inom Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämndens ansvarsområde

Förslag till beslut

Att utfärdande av fullmakt hos posten och kvittens av ankommande värdepast delegeras till sektorchef och biträdande sektorchef som ersättare.

Ärendebeskrivning

Rätten att underteckna en handling innefattar inte beslutanderätt utan avser endast en behörighet att på nämndens vägnar underteckna handlingar av olika slag. Den som undertecknar en handling kan alltså inte enbart på den grunden ingå för nämnden bindande avtal eller liknande. Ett bakomliggande beslut av behörig beslutsfattare erfordras. Undertecknandet är närmast att se som en bekräftelse på att beslutet är fattat.

Delegationsbeslut fattas i Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämndens namn enligt beslut- och delegationsförteckningen för Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden. Där framgår även sektorchefens rätt att besluta om förändringar av beslutsattestanter under löpande år.

Beslutsunderlag

I bilaga 1 framgår de förändringar som har genomförts från 2019 till 2020 främst beroende på den nya beslut- och delegationsförteckning som arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden fattade beslut om 2019-10-23.

Magnus Höijer
Sektorchef
Välfärd Gävle

Bilaga 1 Undertecknande av handlingar 2020

Handläggare
Anders Paulsen
Tfn 026-17 90 95
anders.paulsen@gavle.se

Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden

Förändringar utifrån Dnr 18NAN41-2 Bemyndiganden och firmatecknare för Näringslivs- och arbetsmarknadsnämnden år 2019

Beskrivning

Nedan beskrivs de förändringar som har skett per att-sats från 2019 till 2020.

Att-satser

Att delegation av beslutanderätt innefattar även rätt att underteckna avtal, som hänför sig till verkställighet av beslutet,

Ovanstående att-sats ingår numera i beslut- och delegationsförteckning.

Att som firmatecknare utse sektorchef att teckna firma för Näringslivs- och arbetsmarknadsnämnden för de verksamheter som ingår i nämndens ansvarsområde, med Näringslivs- och arbetsmarknadsnämndens ordförande som ersättare,

Ovanstående att-sats ingår numera i beslut- och delegationsförteckning.

Att övergripande attesträtt inom nämndens ansvarsområde ges till sektorchef och ekonomichef,

Ovanstående att-sats ingår numera i beslut- och delegationsförteckning.

Att vid förfall för övriga attestanter inom Sektor Vårdfärd för de verksamheter som ingår i Näringslivs- och arbetsmarknadsnämndens ansvarsområde uppdras till Näringslivs- och arbetsmarknadsnämndens ordförande att inträda som attestant, samt

Ovanstående att-sats ingår numera i besluts- och delegationsförteckning.

Att utfärdande av fullmakt hos posten och kvittens av ankommande värdepast delegeras till sektorchef och chef för utveckling och stöd som ersättare.

Ovanstående att-sats kvarstår.

**Beslutsärende: Fördelning av
föreningsstöd till
funktionshindersföreningar
inför år 2020.**

11

19AFN179

Tjänsteskrivelse

Handläggare
Caroline Ågren
Tfn 026-17 90 16
caroline.agren@gavle.se

Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden

Fördelning av föreningsstöd till funktionshindersföreningar inför år 2020

Förslag till beslut

Att godkänna fördelningen av Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämndens föreningsstöd åt funktionshindersföreningar, på totalt 645 200 kronor för år 2020.

Ärendebeskrivning

Fördelningen av föreningsstöd till funktionshindersföreningar sker enligt gällande reglemente. Totalt är det 6 (6)¹ föreningar som ansökt om 1 644 540 kronor (1 340 360), se bilaga 1. 645 200 kronor (568 000) fördelas på totalt 4 föreningar. Avslagen grundas på att föreningarna har mer fond- och bankmedel än vad reglementet medger.

Flera av föreningarna har regelbundet och brett samarbete med Gävle kommun. Därför erhåller de även verksamhetsstöd, utöver grundstödet. Samarbetet består av trivselaktiviteter för olika målgrupper, men även ett stort deltagande i olika arbetsgrupper och i remissvar.

Bakgrund

Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden och Omvårdnadsnämnden fördelar föreningsstöd enligt reglemente² till pensionärs- och funktionshindersföreningar. Enligt reglementet erhålls ett *grundstöd* baserat på antal medlemmar. Därutöver fördelas ett *verksamhetsstöd* för den samverkan med Gävle kommun i form av exempelvis aktiviteter för målgruppen på särskilda boenden och i diverse arbetsgrupper. För samorganisationerna utgår *särskilt stöd* som baseras på antal samordnade föreningar, arbetsuppgifter samt lokalkostnader. För RSMH finns särskilda regler i särskilt stöd. Bidrag för *projekt* kan även beviljas. Idrottsföreningar som på ett konkret sätt kompletterar Valfärd Gävles verksamhet erhåller även särskilt stöd för den verksamheten. Föreningens fond- och

¹ Alla siffror inom parentes gäller år 2019

² Se reglemente [klicka här](#)

bankmedel påverkar möjligheten att få stöd. Finns det mer än 50 % av årsomsättningen i fond- och bankmedel ges inget föreningsstöd.

5 (6) funktionshindersföreningar och 1 (2) övrig förening har ansökt om föreningsstöd för år 2020. Av verksamhetsberättelser framgår att de flesta funktionshindersföreningarna arrangerar aktiviteter för social gemenskap. Förutom arbetet med att driva föreningen ordnar de bland annat temakvällar, cirklar, samtalsgrupper, spridning av information, resor, fester, friskvårds- och kulturaktiviteter.

Några av föreningarna har ett samarbete med olika verksamheter inom Valfärd Gävle i form av underhållning och aktiviteter och vissa föreningar finns regelbundet med i olika arbetsgrupper inom Valfärd Gävle, Kommunala Pensionärsrådet och Kommunala Tillgänglighetsrådet. Dessa föreningar är även ibland remissorgan i olika kommunala frågor. Det ideella arbetet i samverkan med kommunen är en stor och värdefull resurs för kommunen.

Fördelning

2 lokalföreningar hade år 2018 omsättningstillgångar (fond- och bankmedel) som var högre än de max 50 % av omsättningen (kostnaderna) och får då avslag. De fonder och andra avsatta pengar som föreningarna presenterat som öronmärkta pengar har räknats bort i kolumnen omsättningstillgångar.

Funktionshindersföreningar

Funktionsrätt Gävle (tidigare HSO) erhåller särskilt stöd till hyra, lönebidragsanställningar och de samordnande uppgifterna.

RSMH får ett särskilt stöd för att täcka hyra och löpande driftskostnader för den träffpunkts- och utflyktsverksamhet de bedriver parallellt med Valfärd Gävles verksamhet på till exempel Nygården.

1 (2) lokalförening beviljas grundstöd, vilken även erhåller en del verksamhetsstöd för sitt arbete med psykisk hälsa och samverkan med Gävle kommun i arbetsgrupper för målgruppen.

Övriga föreningar

Korp föreningen HEROS kompletterar kommunens verksamhet med aktiviteter för målgruppen och erhåller därför särskilt stöd.

Magnus Höijer
Sektorchef

Välfärd Gävle

Förening	Antal medl.		Stöd 2019	Sökta stöd 2020			
	Däröver	S:a		Verksamhets- stöd stöd kr	Grundstöd stöd kr	Projekt- stöd stöd kr	Särskilt stöd stöd kr
Funktionshindersföreningar							
Funktionsrätt Gävle (tidigare HSO)	6900	7000	361 000,00 kr	500 000,00 kr	12 000,00 kr		500 000,00 kr
RSMH Gävle	0	70	200 000,00 kr	449 000,00 kr	2 800,00 kr		
Schizofrenfören. i Gästr.	0	50	7 000,00 kr	10 000,00 kr	2 000,00 kr		
Parkinsonföreningen	52	152	Avslag	40 000,00 kr	4 520,00 kr		
Astma- och Allergifören.	120	220	Ej sökt	8 000,00 kr	5 200,00 kr		5 000,00 kr
Summa	7072	7492	568 000,00 kr	1 007 000,00 kr	26 520,00 kr	- kr	505 000,00 kr

Förening	Antal medl.		Stöd 2019	Sökta stöd 2020			
	Däröver	S:a		Verksamhets- stöd stöd kr	Grundstöd stöd kr	Projektstöd stöd kr	Särskilt stöd stöd kr
Övriga							
KF HEROS	202	302	Ej sökt	100 000,00 kr	6 020,00 kr		
Summa	202	302	- kr	100 000,00 kr	6 020,00 kr	- kr	- kr

Totalsumma	0	7794	568 000,00 kr	1 107 000,00 kr	32 540,00 kr	- kr	505 000,00 kr
-------------------	----------	-------------	----------------------	------------------------	---------------------	-------------	----------------------

	Ekonomisk ställning	Förslag till beslut	Beslut
Summa stöd kr	%	2020	2020
1 012 000,00 kr	120%	388 200,00 kr	- kr
451 800,00 kr	33%	240 000,00 kr	- kr
12 000,00 kr	53%	7 000,00 kr	- kr
44 520,00 kr	117%	AVSLAG	- kr
18 200,00 kr	240%	AVSLAG	- kr
1 538 520,00 kr		635 200,00 kr	- kr

	Ekonomisk ställning	Förslag till beslut	Beslut
Summa stöd kr	%	2020	2020
106 020,00 kr	43%	10 000,00 kr	- kr
106 020,00 kr		10 000,00 kr	- kr

1 644 540,00 kr		645 200,00 kr	- kr
------------------------	--	----------------------	-------------

Beslutsärende: Webbdiarium

12

19AFN170

Missiv

Handläggare
Maria Vidman
Tfn 026-17 80 00

Arbetsmarknads- och
funktionsrättsnämnden

Webbdiarium - Publicering av diarier på gavle.se

Förslag till beslut

Att uppdra till Sektor Vårld att förbereda för att under 2020 publicera Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämndens diarium (register över allmänna handlingar) på gavle.se, så kallat webbdiarium.

Bakgrund

I början av 2009 skapades möjligheten för Gävle Kommun att publicera myndigheternas diarium på gavle.se, i ett så kallat webbdiarium.

Till att börja med var det enbart Kommunstyrelsen/Kommunfullmäktige som låg i webbdariat, men efter hand valde även Barn och Ungdom, Utbildning och arbete, Kultur och Fritid och Valnämnden att ansluta sig.

I maj 2018 stängdes webbdariat, då det fanns behov av att anpassa och säkerställa funktionen och även behov av att säkerställa att det inte läckte ut personuppgifter (GDPR började gälla).

Efter en tids arbete med att anpassa funktionen med hänsyn till gällande lagar och regler så ligger sedan september 2019 Kommunstyrelsens och Valnämndens register över allmänna handlingar, d.v.s. diarierna publicerade på gavle.se.

I och med detta är det nu möjligt för övriga nämnder att välja att publicera sina diarier på gavle.se.

Webbdiarium – vad innebär det?

Varje nämnd har som myndighet ansvar för sina allmänna handlingar och ärenden. Varje nämnd bestämmer därför på egen hand om de önskar att respektive myndighetsdiarium ska publiceras.

Det finns inga krav i lagstiftningen på webbpublicerade diarier, utan ska ses som en möjlighet till att möjliggöra insyn och därmed stärka demokratin genom att underlätta åtkomst till information om vad som händer i kommunens myndigheter.

Gävle kommuns webbdarium ger information om registrerade och diarieförda handlingar, men det går inte att läsa och ta del av handlingarna direkt på hemsidan.

Det som framgår i webbdariet är registreringsdatum, diarienummer, rubrik, beskrivning (om det inte är GDPR eller sekretess) och avsändare/mottagare (om det inte är GDPR eller sekretess).

Anledningen till den begränsade insynen är att säkerställa att handlingar med sekretessreglerade uppgifter eller personuppgifter inte publiceras ut.

Webbdariet kan med andra ord ses som ett register över allmänna handlingar, utan att ge möjlighet att läsa handlingar direkt från webbdariet på hemsidan. Vill någon ta del av en specifik handling så vänder sig vederbörande till berörd myndighet med begäran om utlämnande.

Genom att publicera ut myndighetsdiarier underlättar det för allmänheten att på egen hand bevaka vilka ärenden som pågår och vilka handlingar som finns.

Den information som tillgängliggörs avser det som registrerats och diarieförts efter 2019-09-09 (det kommer inte att gå att söka efter äldre ärenden).

Förslaget

Välfärd Gävle ser webbpublicerade diarier som ett sätt att möjliggöra insyn och därmed stärka demokratin genom att underlätta åtkomst till information om vad som händer i kommunens myndigheter.

Ett webbpublicerat diarium gör det möjligt för allmänheten att på egen hand ta del av ett register över allmänna handlingar.

Bestämmelserna i dataskyddsförordningen och offentlighets- och sekretesslagen ställer krav på hur man registrerar uppgifter i ett register över allmänna handlingar. Det är därför viktigt att Välfärd Gävles registratorer har en samlad och kommungemensam syn på vad som gäller inför publicering.

Välfärd Gävle ställer sig positiv till webbpublicerade diarier och menar att det efter en tid med förberedelser inom Välfärd Gävle, är möjligt att under 2020 lägga ut Omvårdnadsnämndens, Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämndens samt Socialnämndens diarium (register över allmänna handlingar) på gavle.se, i ett så kallat webbdarium.

Magnus Höjer
Sektorchef
Välfärd Gävle

Kommande beslut:
Upphandling av extern
utbildningsanordnare inom
vuxenutbildning, Välfärd
Gävle.

13

19AFN178

Tjänsteskrivelse

Handläggare
Karina Zettlin Lindholm
Tfn 026-17 94 96
karina.zettlin_lindholm@gavle.se

Arbetsmarknads- och
funktionsrättsnämnden

Upphandling av extern utbildningsanordnare inom vuxenutbildning, Valfärd Gävle

Förslag till beslut

att uppdra till Sektor Valfärd att upphandla extern utbildningsanordnare inom vuxenutbildning samt

att delegera rätten till biträdande sektorchef att fatta tilldelningsbeslut för upphandling samt teckna avtal.

Ärendebeskrivning

Efter omorganisationen av Gävle kommuns verksamheter har Valfärd Gävle, kontor förebyggande, ansvaret för vuxenutbildningen i kommunen. Syftet är att ytterligare öka samverkan mellan arbetsmarknadsåtgärder och vuxenutbildningen.

Bakgrund

Vuxenutbildningen omfattas av:

- Lärvox, för personer med funktionsnedsättning som utvecklingsstörning eller förvärvad hjärnskada
- Komvux för personer i behov av kompletterande grundskole- och gymnasiekompetens
- Yrkesvux för personer i behov av yrkes- eller lärlingsutbildning
- SFI - utbildning i svenska för invandrare.

Vuxenutbildning bedrivs i lokaler på Nedre Åkaregatan 67 i Gävle. För närvarande utförs vuxenutbildning inklusive SFI, främst inom den kommunala verksamheten och till viss del av externa utbildningsanordnare.

Samordning

Samordning av utbildningsresurser i Gästrikland sker genom Gästrikevux och inkluderar även Älvkarleby kommun. Samarbetet mellan kommunerna avser främst yrkesutbildningar.

Samarbete sker även mellan de kommunala gymnasieskolorna inom Gävle kommun och vuxenutbildningen, detta när möjligheter finns i form av lärarresurser och utbildningsplatser.

Finansiering

Yrkesutbildningar finansieras i hög grad genom statsbidrag. För nuvarande år är bidraget från staten cirka 37 miljoner. Bidragen söks utifrån respektive kommuns behovskartläggning för de närmaste två kommande åren men även utifrån den kommunala budgeten. Kommunen är skyldig att medfinansiera hälften av utbildningskostnaderna. Bidragen betalas ut i förskott med återbetalningsskyldighet om inte utbildningarna genomförs.

Ansökningsförfarandet för bidrag sker till Skolverket i november-december och besked lämnas i februari nästkommande år.

Olika utbildningar genererar olika ersättningar, beroende på vad man nationellt beslutat utifrån brister på arbetsmarknaden. Ersättningen varierar, allt från 30-70 SEK/genomförd poäng.

Vuxenutbildningar som bedrivs under läsåret 2019

Utbildning	Anordnare	Antal Platser/student
Undersköterska	Kommunen	136
Handel	Kommunen	24
Hotell	Kommunen	14
Ekonomi och administration	Kommunen	40
Lärlingsutbildning inom måleri och bageri	Kommunen	7
SFI, svenska för invandrare	Kommunen	1 100
Grundskolekompetens	Kommunen/ Hermods AB, distansutbildning	240
Gymnasiekompetens	Kommunen/ Hermods AB, distansutbildning	1 500
Restaurang	JB kompetens AB (Astar)	23 inkl SFI undervisning

Kommande behov av utbildningsanordnare för 2020-2021

Vuxenutbildningen har inventerat den lokala arbetsmarknaden tillsammans med Arbetsförmedlingen (AF), Region Gävleborg (Semaforen), närliggande kommuner samt näringslivets nyetableringar och kommit fram till att följande

behov föreligger utifrån att ovan antal vuxenutbildningar och innehåll är oförändrat för nästkommande år 2020-2021.

Behov av externa utbildningsanordnare 2020-2021

Utbildning	I kombination med SFI
Bussförare	Ja
Bilmekaniker	Ja
Lastbilmekaniker	Ja
Lokalvårdare ej mot hotell	Ja
Ev kock, restaurangutbildning	Ja
Fastighetstekniker	Nej

Omfattningen, dvs antalet utbildningsplatser är svårare att beskriva, i och med att antagningsprocessen omfattar hela samverkansområdet (Gästriklands kommuner och Älvkarleby kommun) samt antalet totalt sökande studenter vid det unika tillfället och till respektive utbildning.

Tidplan och former för upphandling

Inför en upphandling kommer en arbetsgrupp att bildas med experter (rektorer) samt kompetens inom upphandlingsområdet från såväl Valfärd Gävle som den centrala upphandlingsenheten inom Styrning och ledning (SG). Upphandlingen kommer att föregås av en marknadsanalys i syfte att komma till tals med presumtiva utförare innan förfrågningsunderlaget utformas.

Upphandlingen rekommenderas att ske under våren 2020 med färdiga ramavtal senast augusti 2020 med start från höstterminen 2020. Ramavtalen bör omfatta såväl externa utbildningsanordnare inom kommunen som i närområdet. Syftet med att teckna ramavtal är att via avtalet ställa kvalitetskrav på innehåll och uppföljning. Ramavtal möjliggör också en ökad transparens och kostnadskontroll.

Magnus Höijer
Sektorchef

Valfärd Gävle

**Beslutsärende: Fördelning av
medel till boenden inom
socialpsykiatri.**

15

19AFN180

Tjänsteskrivelse

Handläggare
Johan Westin
Tfn 026-17 84 83
johan.westin@gavle.se

Arbetsmarknads- och
funktionsrättsnämnden

Fördelning av medel till boenden inom socialpsykiatri

Förslag till beslut

Att fördela 10 000 kronor från arbetsmarknads- och funktionsrättsnämndens medel som resurser för sociala aktiviteter till boenden inom socialpsykiatri för individer som omfattas av personkrets 3.

Bakgrund

Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden har enligt reglementet ansvar för kommunens samtliga uppgifter enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

Sammanfattning

Efter arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden verksamhetsdag den 10 oktober, har det framkommit behov av att tillsätta resurser från nämnden egna medel för individer som omfattas av personkrets 3. Personkrets 3 omfattar enligt Socialstyrelsen *”personer med andra varaktiga fysiska eller psykiska funktionshinder som uppenbart inte beror på normalt åldrande, om de är stora och förorsakar betydande svårigheter i den dagliga livsföringen och därmed ett omfattande behov av stöd eller service.”*¹

Syftet med att fördela dessa medel är bidra med resurser som kan användas till sociala aktiviteter. Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden föreslås besluta att fördela 10 000 kronor av nämndens medel till boenden inom socialpsykiatri.

Magnus Höjer
Sektorchef
Välfärd Gävle

¹ Socialstyrelsen, *insatser och stöd till personer med funktionsnedsättning: Lägesrapport 2019*

Informationsärendet: Ej
verkställda beslut enligt SoL
och LSS, kvartal tre 2019

19

19AFN150

Handläggare:
Britt-Inger Ärfström
britt_inger.arfstrom@gavle.se
070-4142756

Arbetsmarknads- och
funktionsrättsnämnden
Kommunfullmäktige

Gävle revisorer

Rapport om ej verkställda beslut enligt SoL och LSS, kvartal 3 2019

Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden är skyldig att kvartalsvis anmäla till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) om beviljade insatser inom socialpsykiatri enligt socialtjänstlagen (SoL) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) inte har verkställts senast tre månader efter beslut. Nämnden ska på motsvarande sätt också rapportera om en insats har avbrutits och inte verkställts på nytt inom tre månader.

Om IVO bedömer att insatsen inte verkställts inom skälig tid skall IVO ansöka hos förvaltningsrätten om utdömning av en särskild avgift. Innan beslut fattas om utdömning av särskild avgift får nämnden yttra sig om skälen till dröjsmålet med att verkställa insatsen.

I rapporteringen för kvartal 3 2019 har 2 ärenden avslutats. Dessa är rapporterade beslut som har verkställts och ärende där kund har återtagit ansökan. För närvarande finns det 3 pågående tillsynsärenden gällande utdömning av särskild avgift. 1 ärende är avslutat till följd av ”IVO bedömer mot bakgrund av de redovisade omständigheterna i ärendet att det inte finns skäl att ansöka om utdömning av särskild avgift hos förvaltningsrätten”. Sammanställning av kvarstående ej verkställda beslut följer av tabellerna på nästa sida:

Ej verkställda beslut för bistånd enligt socialtjänstlagen - för kunder inom socialpsykiatri, Vålfärd Gävle

Kvartal	Typ av bistånd	Kvarstående ej verkställda beslut vid kvartalets utgång
3 (2019)	Serviceboende	0
3 (2019)	Gruppboende	9

Kommentar: Två beslut rör personer som fått erbjudande men tackat nej, åtta beslut rör personer som kommer erbjudas/beslutet verkställas kommande kvartal.

Ej verkställda beslut för insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, Vålfärd Gävle

Kvartal	Typ av insats	Kvarstående ej verkställda beslut vid kvartalets utgång
3 (2019)	Servicebostad	2
3 (2019)	Gruppboende	8

Kommentar: Fyra beslut är ej verkställda utifrån att kund har tackat nej till erbjudande en eller flera gånger. Två beslut ej verkställt av annat skäl, bor på VÅBO. Fyra beslut rör kunder som tackat ja men beslutet verkställs 2019-11-01.

Kvartal	Typ av insats	Kvarstående ej verkställda beslut vid kvartalets utgång
3 (2019)	Kontaktperson	4

Kommentar: Ett beslut är ej verkställt utifrån att kund tackat nej till erbjudande. Ett beslut är ej verkställt på grund av avsaknad av lämplig uppdragstagare. Två beslut gäller avbrott i verkställighet.

Beslutsärende: Delegationsbeslut

20

Yttrande

Handläggare
Helena B Jansson
Tfn 026-17 87 87
helena.b.jansson@gavle.se

Socialdepartementet

Remissvar – Personlig assistans för samtliga hjälpmoment som avser andning och måltider i form av sondmatning (S2019/04168/FST)

Yttrande

Gävle kommun har beretts möjlighet att lämna synpunkter på promemorian med förslag om att samtliga hjälpmoment ska vara assistansgrundande när det gäller hjälp med andning och sondmatning.

Sammanfattningsvis anser sektor Velfärd Gävle att förslag till lagändringen är;

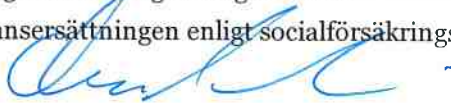
- genomarbetad, motiverad och tydlig med många belysta perspektiv
- till fördel för både den enskilde, vårdnadshavare samt för kommunen och landstinget

Det är bra att även normalt föräldraansvar förtydligas.

Gävle kommun och Region Gävleborg ser inga svårigheter att få den bedömda egenvården i form av hjälpmoment runt andning och sondmatning att fungera bra i praktiken. Gemensamt upprättade rutiner för egenvården finns.

Hälso- och sjukvården har alltid ansvar för riskbedömning, planering, utbildning och uppföljning även när egenvård utförs. Riskbedömningen runt patientsäkerheten åligger alltid läkaren i sitt ansvar att bedöma egenvård.

Gävle kommun ser ingen risk för kostnadsövervältring på kommun eller landsting. Förändringen i lagen innebär att staten tar ett större ansvar inom assistansersättningen enligt socialförsäkringsbalken (SFB).

Ahmed Amin, ordförande

Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden
Gävle kommun

Den korta svarstiden avgör att detta yttrande fastställs genom ett ordförandebeslut. Följande personer har deltagit i arbetet med yttrandet; utredare Helena B Jansson, medicinskt ansvarig sjuksköterska Ulrika Carlsson och Liliane Eklund, verksamhetschef Lena Andersson, enhetschef Britt-Inger Ärfström och Lisa Hartung.